

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ...
din 2024

pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora

În temeiul art.94 alin.(3), art.97 alin.(2), art.106 alin.(1), art.108, art.118 alin.(1) și (2), art.119 alin.(1), art.120 alin.(1) și alin.(2) lit.c), d) și f), art.122 alin.(2) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, 389-391, art. 600).

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Norma sanitare veterinare privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora, (*se anexează*);
2. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.
3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 08.05.2026.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministru agriculturii și
industrii alimentare

Ludmila CATLABUGA

Aprobată
prin Hotărârea Guvernului
nr.____/2024

NORMA SANITARĂ VETERINARĂ

privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora

Prezenta Normă sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora transpune:

- Regulamentul delegat (UE) 2019/2035 al Comisiei din 28 iunie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele pentru unitățile care dețin animale terestre și incubatoare, precum și pentru trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație, CELEX 32019R2035, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 314 din 5 decembrie 2019 așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2023/590 al Comisiei din 12 ianuarie 2023;

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/520 al Comisiei din 24 martie 2021 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește trasabilitatea anumitor animale terestre deținute, CELEX 32021R0520, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 104 din 25 martie 2021 așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1064 al Comisiei din 28 iunie 2021.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezenta Normă sanitară veterinară (în continuare - Normă) reglementează drepturile și obligațiile unităților care dețin animale terestre, incubatoare precum și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație, Norma completează normele stabilite în Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, cu privire la:

1.1 unitățile înregistrate și autorizate pentru animale terestre deținute și ouă pentru incubație;

1.2 cerințele de trasabilitate pentru următoarele specii de animale deținute precum și ouă pentru incubație:

1.2.1 bovine, ovine, caprine, porcine, ecvidee, camelide și cervide (ungulate);

1.2.2 câini, pisici și dihori domestici;

1.2.3 păsări captive;

1.2.4 ouă pentru incubație;

1.2.5 animale terestre deținute în circuri ambulante și numere cu animale.

2. Capitolul II Secțiunea 1 stabilește cerințele pentru înregistrarea transportatorilor de câini, pisici și dihori domestici deținuți, precum și de păsări de curte, care transportă aceste animale pe teritoriul Republicii Moldova și în afara țării.

3. Capitolul II Secțiunea 2 prevede derogări, pentru operatorii de unități pentru operațiuni de colectare a anumitor ecvidee și operatorii de incubatoare de păsări captive, de la cerința de a solicita autorizarea de către autoritatea competentă. De asemenea, acest capitol stabilește cerințele pentru autorizarea următoarelor tipuri de unități care efectuează import și export:

3.1 unități pentru operațiuni de colectare a unguțelor și a păsărilor de curte;

3.2 incubatoare, din care ouăle pentru incubație sau puii de o zi de păsări de curte pentru export;

3.3 unități care dețin păsări de curte, din care păsările de curte destinate altor scopuri decât sacrificarea sau depunerea de ouă pentru incubație.

Aceste cerințe se referă la izolare și alte măsuri de biosecuritate, măsuri de supraveghere, instalații și echipamente, personal și supravegherea de către autoritatea competentă.

4. Pct.29-35 stabilesc cerințele pentru autorizarea următoarelor tipuri de unități:

4.1 centre de colectare de câini, pisici și dihori domestici, din care animalele menționate urmează să fie exportate;

4.2 adăposturi de animale pentru câini, pisici și dihori domestici, din care animalele menționate urmează să fie exportate;

4.3 puncte de control la frontieră;

4.4 unități de producție izolate de mediul exterior pentru bondari, din care animalele menționate urmează să fie exportate;

4.5 unități de carantină pentru animale terestre deținute, altele decât primatele, din care animalele menționate urmează să fie deplasate pe teritoriul Republicii Moldova sau să fie exportate.

Aceste cerințe se referă la carantină, izolare și alte măsuri de biosecuritate, măsuri de supraveghere și control, instalații și echipamente, precum și la supravegherea de către medicul veterinar.

5. Pct.36 stabilește cerințele pentru autorizarea unităților izolate, din care animalele terestre deținute urmează să fie deplasate pe teritoriul Republicii Moldova sau exportate în ceea ce privește carantina, izolarea și alte măsuri de biosecuritate, măsurile de

supraveghere și control, instalațiile și echipamentele, precum și cu supravegherea de către medicul veterinar.

6. Pct.38 și 39 stabilește obligațiile de informare ale autorității competente cu privire la registrele sale de:

6.1 unități de animale terestre deținute;

6.2 incubatoare;

6.3 transportatori de ungulate deținute, de câini, pisici și dihori domestici deținuți, precum și păsări de curte, care transportă aceste animale în interiorul țării sau exportate;

6.4 operatori care efectuează operațiuni de colectare pentru ungulatele deținute și păsări de curte, independent de o unitate.

7. Capitolul III Secțiunea 2 stabilește obligația de informare a autorității competente cu privire la registrele de unități autorizate menționate în Capitolul II Secțiunea 2.

8. Capitolul IV Secțiunea 1 stabilește obligațiile de ținere a evidențelor ale operatorilor, în plus față de cele prevăzute la art.102 alin. (1) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, pentru următoarele tipuri de unități înregistrate sau autorizate:

8.1 toate unitățile care dețin animale terestre;

8.2 unitățile care dețin:

8.2.1 bovine, ovine, caprine și porcine;

8.2.2 ecvidee;

8.2.3 păsări de curte și păsări captive;

8.2.4 câini, pisici și dihori domestici;

8.2.5 albine melifere;

8.3 circuri ambulante și numere cu animale;

8.4 adăposturi de animale pentru câini, pisici și dihori domestici;

8.5 puncte de control la frontieră;

8.6 unități de carantină pentru alte animale terestre deținute decât primatele;

8.7 unități izolate.

9. Capitolul IV Secțiunea 2 stabilește obligațiile de ținere a evidențelor ale operatorilor de incubatoare înregistrate sau autorizate, în plus față de cele prevăzute la art. 103 alin.(1) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală.

10. Capitolul IV Secțiunea 3 stabilește obligațiile de ținere a evidențelor ale transportatorilor înregistrați, în plus față de cele prevăzute la art.104 alin.(1) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală.

11. Capitolul IV Secțiunea 4 stabilește obligațiile de ținere a evidențelor ale operatorilor care efectuează operațiuni de colectare, în plus față de cele prevăzute la art.105 alin.(1) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, pentru:

11.1 operatorii de unități înregistrate sau autorizate pentru operațiunile de colectare de ungulate deținute și păsări de curte;

11.2 operatorii care efectuează operațiuni de colectare pentru ungulatele deținute și păsări de curte, independent de o unitate;

11.3 operatorii de centre de colectare de câini, pisici și dihori domestici, înregistrate la autoritatea competentă.

12. Capitolele V- VIII stabilește cerințele de trasabilitate pentru animalele deținute din speciile bovină, ovină, caprină, porcină și ecvidee, inclusiv mijloacele de identificare, documentația și bazele de date electronice.

13. Capitolul IX stabilește cerințele de trasabilitate pentru câini, pisici și dihori domestici deținuți, inclusiv cele pentru animalele de companie atunci când acestea sunt exportate în alte scopuri decât cele necomerciale.

14. Capitolul IX Secțiunea 4 stabilește cerințele de trasabilitate pentru camelide și cervide deținute.

15. Capitolul IX Secțiunea 5 stabilește cerințele de trasabilitate pentru păsările captive deținute.

16. Capitolul IX Secțiunea 6 stabilește cerințele de trasabilitate pentru animalele terestre deținute în circuri ambulante și numere cu animale.

17. Capitolul X stabilește cerințele de trasabilitate pentru ouă pentru incubație.

18. Capitolul XI stabilește cerințele de trasabilitate pentru bovine, ovine, caprine, porcine, ecvidee, cervide și camelide deținute, după intrarea lor în țară.

19. În sensul prezentei Norme se utilizează noțiunile definite în Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, precum și următoarele noțiuni:

adăpost de animale – o unitate în care sunt deținute animale terestre care au fost rățacite, sălbăticit, pierdute, abandonate sau confiscate, al căror statut sanitar este posibil să nu fie cunoscut pentru toate la data intrării în unitate;

albine melifere - animalele din specia *Apis mellifera*;

animal din specia ecvidee sau ecvideu – un animal din speciile de solipede care aparțin genului *Equus* (inclusiv caii, măgarii și zebrele) și descendenții rezultați din încrucișările acestor specii;

bondar – un animal din speciile care aparțin genului *Bombus*;

bovină sau animal din specia bovină - un animal din speciile de ungulate care aparțin genurilor *Bison*, *Bos* (inclusiv subgenurilor *Bos*, *Bibos*, *Novibos*, *Poephagus*) și *Bubalus* (inclusiv subgenului *Anoa*) și descendenții rezultați din încrucișările acestor specii;

camelid – un animal din speciile de ungulate din familia *Camelidae*;

caprină sau animal din specia caprină - un animal din speciile de ungulate care aparțin genului *Capra* și descendenții rezultați din încrucișările acestor specii;

centru de colectare de câini, pisici și dihori domestici - o unitate în care aceste animale, care au același statut sanitar, sunt colectate de la mai multe unități;

circ ambulant - o expoziție sau un târg care include animale sau numere cu animale și care intenționează să se deplaseze în interiorul Republicii Moldova ;

cod de identificare al animalului - codul individual afișat de mijlocul de identificare aplicat unui animal și care cuprinde:

- codul de țară în care mijlocul de identificare a fost aplicat pe animal;
- urmat de numărul de identificare individual, numeric, alocat animalului, care nu depășește 12 cifre;

cod unic - codul unic cu ajutorul căruia operatorii care țin animale deținute din specia ecvidee își îndeplinesc obligația de a se asigura că animalele respective sunt identificate în mod individual și care este înregistrat în baza de date ale autorității competente;

câine - un animal deținut din specia *Canis lupus*;

dihor domestic - un animal deținut din specia *Mustela putorius furo*;

dispozitiv electronic de identificare - un marcaj cu identificare prin radiofrecvență („RFID”);

document unic de identificare pe viață – documentul/pașaport unic pe viață cu ajutorul căruia operatorii care țin animale deținute din specia ecvină își îndeplinesc obligația de a se asigura că animalele respective sunt identificate în mod individual;

ecvideu înregistrat – este:

- un animal de reproducție de rasă pură din speciile *Equus caballus* și *Equus asinus*, înscris sau eligibil pentru înscrierea în secțiunea principală a unui registru genealogic înființat de o societate de ameliorare sau de un organism de ameliorare;

- un animal deținut din specia *Equus caballus*, înregistrat la o asociație sau organizație internațională, fie în mod direct, fie prin intermediul federației sale naționale sau al sucursalelor sale, care gestionează caii pentru competiții sau curse („cal înregistrat”);

efectiv de păsări - totalitatea păsărilor de curte sau a păsărilor captive cu același statut sanitar, deținute în aceeași incintă sau împrejmuire și care constituie o singură unitate epidemiologică; în crescătorii, acest termen include toate păsările care împart același spațiu aerian.

medic veterinar în unității - un medic veterinar responsabil pentru activitățile desfășurate la unitatea de carantină pentru alte animale terestre deținute decât primatele sau la o unitate izolată, astfel cum se prevede în prezenta Normă;

mijloc de transport - vehicule rutiere sau feroviare, nave și aeronave;

număr cu animale - orice număr care include animale deținute în scopul unei expoziții sau al unui târg, și care poate face parte dintr-un circ;

număr de autorizare unic - un număr atribuit de autoritatea competentă unei unități autorizate de către aceasta;

număr de înregistrare unic - un număr atribuit de autoritatea competentă unei unități înregistrate;

ovină sau animal din specia *ovină* - un animal din speciile de ungulate care aparțin genului *Ovis* și descendenții rezultați din încrucișările acestor specii;

păsări de curte de reproducție - păsările de curte în vârstă de 72 de ore sau mai mult, destinate producției de ouă pentru incubatie;

pisică – un animal deținut din specia *Felis silvestris*;

porcină sau *animal din specia porcină* - un animal din speciile de ungulate din familia *Suidae*;

primate - animalele din speciile care aparține ordinului primate, cu excepția oamenilor;

pui de o zi - toate păsările de curte în vârstă de mai puțin de 72 de ore;

puncte de control - locuri destinate pentru primire, hrănirea și adăparea, odihna, cazarea, îngrijirea și expedierea animalelor care tranzitează, astfel cum sunt descrise în anexa nr. 5 la Norma sanitară veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului ;

ren - un unguat din specia *Rangifer tarandus*;

societate de ameliorare - orice asociație a crescătorilor de animale, organizație de ameliorare sau organism public, altele decât autoritățile competente, care este recunoscută de către autoritatea competentă în scopul desfășurării unui program de ameliorare cu animale de reproducție de rasă pură înscrise în registrul genealogic/registrele genealogice condus/e sau înființat/e de aceasta;

tip de transport – modul în care se efectuează transportul, cum ar fi transportul rutier, feroviar, aerian sau pe apă;

unitate de producție izolată de mediul exterior - o unitate în care structurile acesteia împreună cu măsurile sale stricte de biosecuritate asigură o izolare eficace a producției de animale față de instalațiile asociate și de mediu;

organism de ameliorare - orice asociație a crescătorilor de animale, organizație de ameliorare, exploatație privată, organizație de creștere a animalelor sau serviciu oficial dintr-o altă țară care, în ceea ce privește animalele de reproducție de rasă pură din speciile bovină, porcină, ovină, caprină sau ecvină sau porcii de reproducție hibridi, a fost acceptat de către țara în cauză în legătură cu introducerea în Republica Moldova de animale de reproducție pentru reproducție;

Capitolul II

ÎNREGISTRAREA ȘI AUTORIZAREA TRANSPORTATORILOR

Secțiunea 1-a

Înregistrarea transportatorilor de alte animale terestre deținute decât ungulatele

20. Transportatorii care transportă câini, pisici și dihori domestici deținuți, precum și păsări de curte, pe teritoriul Republicii Moldova sau către alte țări pentru a fi înregistrați în conformitate cu prevederile art.93 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, înainte de a începe astfel de activități, furnizează autorității competente informații cu privire la:

- 20.1 denumirea și adresa transportatorului;
- 20.2 speciile al căror transport este planificat;
- 20.3 tipul de transport;
- 20.4 mijlocul de transport.

21. Transportatorii de câini, pisici și dihori domestici deținuți, astfel cum se menționează la pct.20 informează autoritatea competentă cu privire la numărul de animale al căror transport este planificat.

22. Transportatorii de păsări de curte, astfel cum se menționează la pct.20 informează autoritatea competentă cu privire la categoriile de păsări de curte al căror transport este planificat.

23. Transportatorii menționați la pct.20 informează autoritatea competentă cu privire la orice schimbări în privința aspectelor menționate la pct.20-22, precum și cu privire la încetarea activității de transport.

Secțiunea a 2-a

Autorizarea unităților pentru operațiuni de colectare de ungulate și păsări de curte, a incubatoarelor și a unităților care dețin păsări de curte

24. Operatorii următoarelor tipuri de unități nu sunt supuse autorizării:

24.1 unitățile pentru operațiuni de colectare de ecvidee în cazul în care respectivele animale sunt colectate în scopul unor competiții, curse, spectacole, antrenamente, activități colective de agrement sau de muncă sau în contextul activităților de ameliorare a animalelor;

24.2 incubatoarele de păsări captive;

24.3 incubatoarele din care sunt transportate mai puțin de 20 de ouă pentru incubație provenite de la păsări de curte sau transporturi mai puțin de 20 de capete de păsări de curte;

24.4 unitățile care dețin păsări de curte care transportă mai puțin de 20 de capete de păsări de curte destinate altor scopuri decât sacrificarea sau transporturi de mai puțin 20 de ouă pentru incubație provenite de la păsări de curte.

25. La acordarea autorizării unităților pentru operațiuni de colectare de ungulate, din care animalele menționate urmează să fie deplasate pe teritoriul Republicii Moldova sau care primesc aceste animale din alte țări, autoritatea competentă asigură faptul că unitățile în cauză respectă cerințele prevăzute la anexei nr.1 Capitolul I:

25.1 punctul 1, în legătură cu izolarea și alte măsuri de biosecuritate;

25.2 punctul 2, în legătură cu instalațiile și echipamentele;

25.3 punctul 3, în legătură cu personalul;

25.4 punctul 4, în legătură cu supravegherea de către autoritatea competentă.

26. La acordarea autorizării unităților pentru operațiuni de colectare de păsări de curte, din care animalele menționate urmează să fie deplasate pe teritoriul Republicii

Moldova sau care primesc aceste animale din alte țări, autoritatea competentă asigură faptul că unitățile în cauză respectă cerințele prevăzute la anexei nr.1 Capitolul II:

26.1 punctul 5, în legătură cu izolarea și alte măsuri de biosecuritate;

26.2 punctul 6, în legătură cu instalațiile și echipamentele;

26.3 punctul 7, în legătură cu personalul;

26.4 punctul 8, în legătură cu supravegherea de către autoritatea competentă.

27. La acordarea autorizării incubatoarelor din care urmează să fie deplasate pe teritoriul Republicii Moldova sau exportate, ouă pentru incubatie ale păsărilor de curte sau pui de o zi de păsări de curte, autoritatea competentă asigură faptul că unitățile în cauză respectă cerințe prevăzute în:

27.1 anexa nr.1 Capitolul III pct.9 privind izolarea și alte măsuri de biosecuritate;

27.2 anexa nr.1 Capitolul III pct.10 și anexa nr.2 pct.1 și 2 privind programul de control bacteriologic din incubatoare și programele de supraveghere a bolilor;

27.3 anexa nr.1 Capitolul III pct.11 privind instalațiile și echipamentele;

27.4 anexa nr.1 Capitolul III pct.12 privind personalul;

27.5 anexa nr.1 Capitolul III pct.13 privind supravegherea de către autoritatea competentă.

28. La acordarea autorizării unităților care dețin păsări de curte, din care urmează să fie deplasate pe teritoriul Republicii Moldova sau exportate, păsările de curte destinate altor scopuri decât sacrificarea sau depunerea de ouă pentru incubatie, autoritatea competentă asigură faptul că unitățile în cauză respectă cerințe prevăzute în:

28.1 anexa nr.1 Capitolul IV pct.14 privind măsurile de biosecuritate;

28.2 anexa nr.1 Capitolul IV pct.15 și anexa nr.2 pct.2 privind programul de control bacteriologic din incubatoare și programele de supraveghere a bolilor;

28.3 anexa nr.1 Capitolul IV pct.16 privind instalațiile și echipamentele.

29. Operatorii de unități solicită autorității competente autorizarea în conformitate cu prevederile art.96 alin.(1) din Legea 196/2024 privind sănătatea animală și nu își încep activitățile până când unitatea nu este autorizată și includ:

29.1 centre de colectare de câini, pisici și dihori domestici, din care animalele menționate sunt deplasate pe teritoriul Republicii Moldova sau destinate exportului;

29.2 adăposturi de animale pentru câini, pisici și dihori domestici, din care animalele menționate sunt deplasate pe teritoriul Republicii Moldova;

29.3 puncte de control la frontieră;

29.4 unități de producție izolate de mediul exterior pentru bondari, din care animalele menționate sunt deplasate într-o altă țară;

29.5 unități de carantină pentru alte animale terestre deținute decât primarele, din care animalele menționate sunt deplasate pe teritoriul țării sau destinate pentru export.

30. La acordarea autorizării centrelor de colectare de câini, pisici și dihori domestici, din care animalele menționate urmează să fie deplasate în altă țară, autoritatea competentă

asigură faptul că unitățile în cauză respectă următoarele cerințe prevăzute în Capitolul V al anexei nr.1:

30.1 punctul 17 privind izolarea și alte măsuri de biosecuritate;

30.2 punctul 19 privind instalațiile și echipamentele.

31. La acordarea autorizării adăposturilor de animale din care câini, pisici și dihorni domestici urmează să fie deplasați într-o altă țară, autoritatea competentă asigură faptul că unitățile în cauză respectă cerințele prevăzute în Capitolul V al anexei nr.1:

31.1 punctul 18 privind izolarea și alte măsuri de biosecuritate;

31.2 punctul 19 privind instalațiile și echipamentele.

32. La acordarea autorizării punctelor de control, autoritatea competentă asigură că punctele de control respectă cerințele prevăzute în Capitolul VI al anexei nr.1:

32.1 punctul 20 privind izolarea și alte măsuri de biosecuritate;

32.2 punctul 21 privind instalațiile și echipamentele.

33. La acordarea autorizării unităților de producție izolate de mediul exterior pentru bondari, din care bondarii urmează să fie deplasați într-o altă țară, autoritatea competentă asigură că unitățile respectă cerințele prevăzute în Capitolul VII al anexei nr.1:

33.1 punctul 22 privind izolarea și alte măsuri de biosecuritate;

33.2 punctul 23 privind instalațiile și echipamentele.

34. La acordarea autorizării pentru unitățile de carantină pentru animale terestre deținute, altele decât primatele, din care animalele menționate urmează să fie deplasate pe teritoriul țării sau într-o altă țară, autoritatea competentă asigură faptul că unitățile respectă cerințele prevăzute în Capitolul VIII al anexei nr.1:

34.1 punctul 24 privind carantina, izolarea și alte măsuri de biosecuritate;

34.2 punctul 25 privind măsurile de supraveghere și control;

34.3 punctul 26 privind instalațiile și echipamentele.

35. Operatorii de unități de carantină pentru animale terestre deținute, altele decât primatele, menționate la pct.34:

35.1 iau măsurile necesare pentru efectuarea controalelor veterinare post-mortem în instalații corespunzătoare din unitate sau într-un laborator;

35.2 asigură, prin contract sau prin intermediul unui alt instrument juridic, serviciile unui medic veterinar al unității, care este responsabil pentru:

35.2.1 supravegherea activităților unității și respectarea cerințelor de autorizare prevăzute la pct.34;

35.2.2 revizuirea planului de supraveghere a bolilor menționat în anexa nr.1 la Capitolul VIII sbp.25.1 ori de câte ori este necesar și cel puțin o dată pe an.

36. La acordarea autorizării unei unități izolate pentru animale terestre care urmează să fie deplasate pe teritoriul Republicii Moldova, autoritatea competentă asigură faptul că unitățile respectă cerințele prevăzute în Capitolul IX al anexei nr.1:

36.1 punctul 27 privind carantina, izolarea și alte măsuri de biosecuritate;

36.2 punctul 28 privind măsurile de supraveghere și control;

36.3 punctul 29 privind instalațiile și echipamentele.

37. Operatorii de unități izolate pentru animale terestre menționate la pct.36:

37.1 iau măsurile necesare pentru efectuarea controalelor veterinare post-mortem în instalații corespunzătoare din unitate sau într-un laborator;

37.2 asigură, prin contract sau prin intermediul unui alt instrument juridic, serviciile unui medic veterinar al unității, care este responsabil pentru:

37.2.1 supravegherea activităților unității și respectarea cerințelor de autorizare prevăzute la pct.36;

37.2.2 revizuirea planului de supraveghere a bolilor menționat în anexa nr.1 la Capitolul IX sbp.28.1 ori de câte ori este necesar și cel puțin o dată pe an.

Capitolul III

REGISTRELE ȚINUTE DE CĂTRE AUTORITATEA COMPETENTĂ

38. Autoritatea competentă include în registrul său de unități de animale terestre deținute și de incubatoare înregistrate la aceasta următoarele informații pentru fiecare unitate:

38.1 numărul de înregistrare unic atribuit unității;

38.2 data înregistrării la autoritatea competentă;

38.3 denumirea și adresa operatorului unității;

38.4 adresa și coordonatele geografice (latitudine și longitudine) ale amplasării unității;

38.5 o descriere a instalațiilor unității;

38.6 tipul de unitate;

38.7 speciile, categoriile și numărul de animale terestre sau de ouă pentru incubație care sunt deținute la unitate;

38.8 perioada în care animalele sau ouăle pentru incubație sunt deținute în unitate dacă aceasta nu este ocupată în mod neîntrerupt, inclusiv ocuparea sezonieră sau ocuparea pe durata anumitor evenimente;

38.9 statutul sanitar al unității, în cazul în care i-a fost atribuit un statut sanitar de către autoritatea competentă;

38.10 restricțiile privind deplasările de animale, de ouă pentru incubație sau de produse înspre și dinspre unitate, în cazul în care astfel de restricții sunt aplicate de către autoritatea competentă;

38.11 data oricărei încetări a activității, atunci când operatorul a informat autoritatea competentă cu privire la aceasta.

39. Autoritatea competentă include, în registrul său, transportatorii care exportă unghulate, câini, pisici și dihori domestici deținuți, precum și păsări de curte și care sunt înregistrați la autoritatea competentă, următoarele informații pentru fiecare transportator:

39.1 numărul de înregistrare unic atribuit unității;

39.2 data înregistrării la autoritatea competentă;

39.3 denumirea și adresa operatorului;

39.4 speciile al căror transport este planificat;

39.5 tipul de transport;

39.6 mijlocul de transport;

39.7 data oricărei încetări a activității, atunci când operatorul a informat autoritatea competentă cu privire la aceasta.

40. Pentru fiecare transportator de unghulate, câini, pisici și dihori domestici deținuți, astfel cum se menționează la pct.39, autoritatea competentă include în registrul său de transportatori informații cu privire la numărul de animale al căror transport este planificat.

41. Pentru fiecare transportator de păsări de curte, astfel cum se menționează la pct.39, autoritatea competentă include în registrul său de transportatori informații cu privire la categoriile de păsări de curte al căror transport este planificat.

42. Autoritatea competentă include în registrul său de operatori care efectuează operațiuni de colectare pentru unghulatele deținute și păsările de curte, înregistrați la autoritatea competentă, independent de o unitate, inclusiv operatori care cumpără și vând astfel de animale, următoarele informații pentru fiecare operator:

42.1 numărul de înregistrare unic atribuit unității;

42.2 data înregistrării la autoritatea competentă;

42.3 denumirea și adresa operatorului;

42.4 speciile și categoriile de unghulate deținute și păsări de curte care urmează să fie colectate;

42.5 data oricărei încetări a activității, atunci când operatorul a informat autoritatea competentă cu privire la aceasta.

43. Autoritatea competentă include în registrul său de unități autorizate, următoarele informații pentru fiecare unitate:

43.1 numărul de autorizare unic atribuit de către autoritatea competentă;

43.2 data autorizării acordate de către autoritatea competentă sau data oricărei suspendări sau retrageri a autorizării;

43.3 denumirea și adresa operatorului;

43.4 adresa și coordonatele geografice (latitudine și longitudine) ale amplasării unității;

43.5 o descriere a instalațiilor unității;

43.6 tipul de unitate;

43.7 speciile, categoriile și numărul de animale terestre sau de ouă pentru incubație sau de pui de o zi care sunt deținuți la unitate;

43.8 perioada în care animalele sunt deținute la unitate dacă aceasta nu este ocupată în mod neîntrerupt, inclusiv ocuparea sezonieră sau ocuparea pe durata anumitor evenimente;

43.9 statutul sanitar atribuit unității, în cazul în care i-a fost atribuit un statut sanitar de către autoritatea competentă;

43.10 restricțiile impuse de către autoritatea competentă pentru deplasările de animale sau de material germinativ înspre și dinspre unitate, în cazul în care sunt impuse astfel de restricții;

43.11 data oricărei încetări a activității, atunci când operatorul a informat autoritatea competentă cu privire la aceasta.

Capitolul IV

OBLIGAȚIILE DE ȚINERE A EVIDENȚELOR ALE OPERATORILOR

44. Operatorii tuturor unităților înregistrate sau autorizate care dețin animale terestre înregistrează și păstrează înregistrările menționate la pct.44-63 pentru o perioadă de cel puțin trei ani și sunt puse la dispoziția autorității competente în cadrul controlorelor oficiale următoarele informații:

44.1 codul de identificare al fiecărui animal identificat deținut la unitate, astfel cum este afișat de mijlocul de identificare, dacă se aplică un astfel de mijloc de identificare;

44.2 numărul de înregistrare sau de autorizare unic al unității de origine a animalelor, în cazul în care animalele provin de la o altă unitate;

44.3 numărul de înregistrare sau de autorizare unic al unității de destinație a animalelor, în cazul în care animalele sunt destinate altei unități.

45. Operatorii de unități înregistrate care dețin bovine, ovine, caprine și porcine înregistrează următoarele informații cu privire la respectivele animale:

45.1 data nașterii fiecărui animal deținut la unitate;

45.2 data decesului din cauze naturale, a sacrificării sau a pierderii fiecărui animal din unitate;

45.3 tipul de dispozitiv electronic de identificare sau de tatuaj și amplasarea acestuia, dacă se aplică pe animal;

45.4 codul de identificare inițial al fiecărui animal identificat, în cazul în care acest cod a fost modificat, precum și motivul modificării.

46. Operatorii de unități care dețin ovine și caprine înregistrează informațiile menționate la pct.45 în formatul anului de naștere al fiecărui astfel de animal deținut la unitate.

47. Operatorii de unități care dețin porcine sunt exonerati de obligația de a înregistra informațiile menționate la sbp.45.1.

48. În cazul în care ovinele, caprinele sau porcinele deținute la unitate sunt identificate doar prin numărul de identificare unic al unității de naștere a acestora, operatorii de unități înregistrează informațiile menționate la sbp.45.1 pentru fiecare grup de animale care au același număr de identificare unic al unității lor de naștere, precum și numărul total de animale din grupul respectiv.

49. În cazul în care porcinele deținute la unitate nu sunt identificate în conformitate cu pct.100, operatorii de unități:

49.1 nu au obligația de a înregistra informațiile menționate la pct.45;

49.2 înregistrează, pentru fiecare grup de animale deplasate de la unitatea lor numărul total de animale din grupul respectiv în conformitate cu prevederile art.102 alin.(1) lit.b) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală.

50. Operatorii de unități înregistrate care dețin ecvidee înregistrează următoarele informații pentru fiecare ecvidu deținut:

50.1 codul unic;

50.2 data nașterii la unitate;

50.3 data decesului din cauze naturale, a pierderii sau a sacrificării în unitate.

51. Operatorii de unități înregistrate sau autorizate care dețin păsări de curte și operatorii de unități care dețin păsări captive înregistrează următoarele informații:

51.1 randamentul producției pentru păsări de curte;

51.2 rata morbidității pentru păsări de curte și păsări captive din unitate, împreună cu informațiile privind cauza.

52. Operatorii de unități înregistrate care dețin câini, pisici și dihori domestici înregistrează următoarele informații pentru fiecare astfel de animal:

52.1 data nașterii;

52.2 data decesului sau a pierderii din unitate.

53. Operatorii de unități înregistrate care dețin albine melifere înregistrează pentru fiecare stupină detaliile privind transumanța temporară, dacă există, a stupilor deținuți, care cuprind informații ce acoperă cel puțin locul fiecărei transumanțe, data începerii și terminării acesteia, precum și numărul stupilor deplasați.

54. Operatorii de circuri ambulante și numere cu animale înregistrate înregistrează următoarele informații pentru fiecare animal:

54.1 data decesului sau a pierderii animalului din unitate;

54.2 denumirea și adresa operatorului responsabil pentru animale sau ale proprietarului animalului de companie;

54.3 detalii privind deplasările de circuri ambulante și numere cu animale.

55. Operatorii de adăposturi autorizate pentru câini, pisici și dihori domestici înregistrează următoarele informații pentru fiecare astfel de animal:

55.1 vârsta estimată și sexul, rasa sau culoarea blănii;

55.2 data aplicării sau data citirii transponderului injectabil;

55.3 observațiile formulate în perioada de izolare cu privire la animalele sosite;

55.4 data decesului sau a pierderii din unitate.

56. Operatorii de puncte de control la frontieră autorizate înregistrează numărul plăcii de înmatriculare sau numărul de înmatriculare al mijlocului de transport din care sunt descărcate animalele, precum și numărul de înregistrare unic al transportatorului, dacă este disponibil.

57. Operatorii de unități de carantină autorizate pentru animale terestre deținute, altele decât primatele, înregistrează următoarele informații:

57.1 vârsta estimată și sexul animalelor deținute la unitate;

57.2 numărul plăcii de înmatriculare sau numărul de înmatriculare al mijlocului de transport din care sunt descărcate sau în care sunt încărcate animalele, precum și numărul de înregistrare unic al transportatorului, dacă este disponibil;

57.3 detaliile privind punerea în aplicare și rezultatele planului de supraveghere a bolilor prevăzut în anexa nr.1 Capitolul VIII sbp.25.1;

57.4 rezultatele testelor clinice și de laborator și ale testărilor post-mortem prevăzute în anexa nr.1 Capitolul VIII sbp.25.2;

57.5 detaliile privind vaccinarea și tratamentul animalelor susceptibile, prevăzute în anexa nr.1 Capitolul VIII sbp.25.3;

57.6 instrucțiunile, dacă există, date de autoritatea competentă, cu privire la observațiile formulate în orice perioadă de izolare sau carantină.

58. Operatorii de unități izolate autorizate înregistrează următoarele informații:

58.1 vârsta estimată și sexul animalelor deținute la unitate;

58.2 numărul plăcii de înmatriculare sau numărul de înmatriculare al mijlocului de transport din care sunt descărcate sau în care sunt încărcate animalele, precum și numărul de înregistrare unic al transportatorului, dacă este disponibil;

58.3 detaliile privind punerea în aplicare și rezultatele planului de supraveghere a bolilor prevăzut în anexa nr.1 Capitolul IX sbp.28.1;

58.4 rezultatele testelor clinice, de laborator și post-mortem prevăzute în anexa nr.1 Capitolul IX sbp.28.2;

58.5 detaliile privind vaccinarea și tratamentul animalelor susceptibile, prevăzute în anexa nr.1 Capitolul IX sbp.28.3;

58.6 detaliile privind izolarea sau carantina animalelor sosite, instrucțiunile, dacă există, date de autoritatea competentă, cu privire la izolare și carantină și observațiile formulate în orice perioadă de izolare sau carantină.

59. Operatorii de incubatoare înregistrate sau autorizate înregistrează următoarele informații pentru fiecare efectiv:

59.1 specia și numărul puilor de o zi sau al puilor de alte specii de păsări sau al ouălor pentru incubație deținute la incubator;

59.2 deplasările puilor de o zi, al puilor de alte specii de păsări și ale ouălor pentru incubare înspre și dinspre unitatea lor, precizând după caz:

59.2.1 locul lor de origine sau de destinație prevăzut, inclusiv numărul de înregistrare sau de autorizare unic al unității, după caz;

59.2.2 datele deplasărilor respective;

59.3 numărul de ouă incubate din care nu au ieșit pui și destinația lor prevăzută, inclusiv numărul de înregistrare sau de autorizare unic al unității, după caz;

59.4 rezultatele ecloziunii;

59.5 detaliile oricăror programe de vaccinare.

60. Transportatorii înregistrați înregistrează următoarele informații suplimentare pentru fiecare mijloc de transport utilizat pentru transportul animalelor terestre deținute:

60.1 numărul plăcii de înmatriculare sau numărul de înmatriculare;

60.2 datele și orele la care animalele au fost încărcate la unitatea de origine;

60.3 denumirea, adresa și numărul de înregistrare sau de autorizare unic al fiecărei unități vizitate;

60.4 datele și orele la care animalele au fost descărcate la unitatea de destinație;

60.5 datele și locurile de curățare, dezinfectare și dezinfectare a mijloacelor de transport;

60.6 numerele de referință ale documentelor de însoțire a animalelor.

61. Operatorii de unități înregistrate sau autorizate pentru operațiunile de colectare de ungulate deținute și păsări de curte înregistrează următoarele informații:

61.1 data decesului sau a pierderii animalelor din unitate;

61.2 numărul plăcii de înmatriculare sau numărul de înmatriculare al mijlocului de transport în care sunt încărcate sau din care sunt descărcate animalele, precum și numărul de înregistrare unic al transportatorului respectivelor animale, dacă este disponibil;

61.3 numerele de referință ale documentelor de însoțire a animalelor.

62. Operatorii înregistrați care efectuează operațiuni de colectare pentru ungulatele deținute și păsări de curte, independent de o unitate, înregistrează următoarele informații pentru fiecare animal care face obiectul achiziției:

62.1 numărul de autorizare sau de înregistrare unic, dacă este disponibil, al unității pentru operațiuni de colectare prin care trece animalul după ce părăsește unitatea de origine și înainte de a fi achiziționat;

62.2 data achiziției;

62.3 denumirea și adresa cumpărătorului animalului;

62.4 numărul plăcii de înmatriculare sau numărul de înmatriculare al mijlocului de transport în care sunt încărcate sau din care sunt descărcate animalele, precum și numărul de înregistrare unic al transportatorului, dacă este disponibil;

62.5 numerele de referință ale documentelor de însoțire a animalelor necesare.

63. Operatorii de centre autorizate de colectare a câinilor, pisicilor și dihorilor domestici înregistrează numărul plăcii de înmatriculare sau numărul de înmatriculare al

mijlocului de transport în care sunt încărcate sau din care sunt descărcate animalele, precum și numărul de înregistrare unic al transportatorului, dacă este disponibil.

Capitolul V

TRASABILITATEA BOVINELOR DEȚINUTE

Secțiunea 1-a

Mijloace și metode de identificare

64. Operatorii care dețin bovine se asigură că bovinele sunt identificate individual prin intermediul a două crotalii convenționale, prevăzută în anexa nr.3 la sbp.1.1, care trebuie:

64.1 să fie atașată la lobul fiecărei urechi a animalului, cu afișarea vizibilă, lizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului pe mijlocul de identificare;

64.2 să fie aplicată bovinelor la unitatea de naștere;

64.3 să nu fie eliminată, modificată sau înlocuită fără aprobarea autorității competente.

65. Operatorii care dețin bovine pot să înlocuiască:

65.1 una din crotaliile convenționale prevăzute la pct.64 cu un dispozitiv electronic de identificare aprobat de autoritatea competentă, la fel și înlocuirea este aprobată în conformitate cu pct.70;

65.2 ambele crotalii convenționale prevăzute la pct.64 cu un dispozitiv electronic de identificare aprobat de autoritatea competentă din țara în care sunt deținute bovinele, în conformitate cu derogările prevăzute la pct.66.

66. Autoritatea competentă acordă derogări operatorilor de unități izolate și operatorilor care dețin bovine în scop cultural, istoric, recreativ, științific sau sportiv de la cerințele de identificare pentru bovine prevăzute la sbp.64.1.

67. La acordarea derogărilor prevăzute la pct.66, autoritatea competentă asigură faptul că cel puțin unul dintre mijloacele de identificare menționate în anexa nr.3 la sbp.1.4 și 1.5 este aprobat de autoritatea competentă pentru aplicarea mijloacelor de identificare pentru bovinele deținute de operatorii care beneficiază de derogări în conformitate cu pct.66.

68. Autoritatea competentă stabilește procedurile de depunere a cererii de către operatori atunci când aceștia solicită o astfel de derogare prevăzută la pct.66.

69. Autoritatea competentă aprobă operatorii care dețin bovine din rase crescute în mod specific pentru evenimente culturale și sportive tradiționale să identifice aceste animale în mod individual printr-un mijloc de identificare alternativ, aprobat de autoritatea competentă, după eliminarea crotaliei convenționale menționate la sbp.64.1, cu condiția să se păstreze o legătură neechivocă între animalul identificat și codul său de identificare.

70. Autoritatea competentă aprobă înlocuirea uneia dintre crotaliile convenționale menționate la sbp.64.1, cu unul dintre mijloacele de identificare menționate în anexa nr.3 la sbp.1.3, 1.4 și 1.5 pentru toate categoriile de bovine sau pentru categorii specifice de bovine.

71. Autoritatea competentă asigură faptul că mijloacele de identificare menționate în anexa nr.3 la sbp.1.1, 1.3, 1.4 și 1.5 afișează codul de identificare al animalului.

72. Autoritatea competentă stabilește proceduri pentru următoarele:

72.1 depunerea cererii de către producători pentru autorizarea mijloacelor de identificare pentru bovinele deținute pe teritoriul lor;

72.2 depunerea cererii de către operatorii care dețin bovine pentru ca mijloacele de identificare să fie alocate unității lor.

73. Autoritatea competentă stabilește și pune la dispoziția publicului lista de rase de bovine crescute în mod specific pentru evenimente culturale și sportive tradiționale pe teritoriul său.

Secțiunea a 2-a

Informațiile înregistrate în SIA „RSA”

74. Autoritatea competentă stochează informațiile în SIA „RSA” pentru fiecare bovină deținută, în conformitate cu următoarele norme:

74.1 codul de identificare al animalului trebuie să fie înregistrat;

74.2 tipul de dispozitiv electronic de identificare, dacă acesta este aplicat bovinei, trebuie să fie înregistrat astfel cum se menționează în anexa nr.3 la sbp.1.3, 1.4 și 1.5;

74.3 următoarele informații trebuie să fie înregistrate pentru unitățile care dețin bovine:

74.3.1 numărul de înregistrare unic atribuit unității;

74.3.2 numele și adresa operatorului unității;

74.4 următoarele informații trebuie să fie înregistrate pentru fiecare deplasare de bovine înspre și dinspre unitate:

74.4.1 numărul de înregistrare unic al unității de origine și de destinație

74.4.2 data sosirii;

74.4.3 data plecării;

74.4.4 data decesului din cauze naturale, a pierderii sau a sacrificării fiecărui animal din unitate trebuie să fie înregistrată.

75. Autoritatea competentă asigură faptul că baza de date electronică (SIA „RSA”), referitor la bovine conține cel puțin informațiile actualizate prevăzute la pct.74.

76. Documentul de identificare al bovinelor cuprinde următoarele informații:

76.1 informațiile prevăzute la pct.74;

76.2 data nașterii fiecărui animal;

76.3 denumirea autorității competente emitente sau a organismului emitent căruia i-a fost atribuită sarcina;

76.4 data emiterii.

Capitolul VI

TRASABILITATEA OVINELOR ȘI A CAPRINELOR DEȚINUTE

Secțiunea 1-a

Mijloace și metode de identificare

77. Operatorii care dețin ovine și caprine destinate deplasării direct la un abator înainte de vârsta de 12 luni asigură faptul că fiecare astfel de animal este identificat cel puțin cu o crotalie convențională atașată de lobul unei urechi a animalului sau cu o bandă convențională pe chișită, prevăzute în anexa nr.3 la sbp.1.1 sau 1.2, cu afișarea vizibilă, lizibilă și de neșters:

77.1 a numărului de înregistrare unic al unității de naștere a animalului sau

77.2 a codului de identificare al animalului.

78. Operatorii care dețin ovine și caprine ce nu sunt destinate deplasării direct la un abator înainte de vârsta de 12 luni asigură faptul că fiecare astfel de animal este identificat în mod individual după cum urmează:

78.1 cu o crotalie convențională menționată în anexa nr.3 la sbp.1.1, cu afișarea vizibilă, lizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului;

78.2 cu unul dintre mijloacele de identificare menționate în anexa nr.3 la sbp.1.3-1.6, aprobate de autoritatea competentă, cu afișarea lizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului.

79. Operatorii care dețin ovine și caprine asigură faptul că:

79.1 mijloacele de identificare sunt aplicate ovinelor și caprinelor în unitatea de naștere;

79.2 niciun mijloc de identificare nu este eliminat, modificat sau înlocuit fără aprobarea din partea autorității competente.

80. Operatorii care dețin ovine și caprine pot să înlocuiască:

80.1 unul dintre mijloacele de identificare menționate la pct.78, în conformitate cu derogările prevăzute pct. 81-85, în cazul în care astfel de derogări sunt aprobate de către autoritatea competentă în conformitate cu pct.93;

80.2 ambele mijloace de identificare menționate la pct.78 cu un dispozitiv electronic de identificare aprobat de autoritatea competentă din altă țară în care sunt deținute ovinele și caprinele, în conformitate cu derogările prevăzute la pct.86.

81. Prin derogare de la cerința prevăzută la sbp.78.1, operatorii care dețin ovine și caprine ce aparțin unei populații de animale care se nasc cu urechi prea mici pentru a atașa

o crotalie convențională, menționată în anexa nr. 3 la sbp.1.1, asigură faptul că aceste animale sunt identificate în mod individual cu o bandă convențională pe chișiță, menționată în anexa nr.3 la sbp.1.2, cu afișarea vizibilă, lizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului.

82. Prin derogare de la cerința prevăzută la sbp.78.1, operatorii care dețin ovine și caprine care nu sunt destinate exportului pot să înlocuiască crotalia convențională menționată în anexa nr.3 la sbp.1.1, cu un tatuaj menționat la sbp.1.7 din aceeași anexă, cu afișarea vizibilă, lizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului, cu condiția ca autoritatea competentă să fi aprobat utilizarea unui transponder tip bolus, menționat în anexa nr.3 la sbp.1.4.

83. Prin derogare de la sbp.78.2, operatorii care dețin ovine și caprine ce nu sunt pentru export și operatorii care dețin ovine și caprine scutite de la aplicarea unui dispozitiv electronic de identificare în conformitate cu pct.89-93 pot să înlocuiască dispozitivul electronic de identificare cu un tatuaj menționat în anexa nr.3 la sbp.1.3, cu afișarea vizibilă, lizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului.

84. Prin derogare de la pct.78, operatorii care dețin ovine și caprine destinate transportului la abator, fie după ce sunt supuse unei operațiuni de colectare, fie după ce sunt supuse unei operațiuni de îngrășare în altă unitate, pot să identifice fiecare animal cel puțin cu o crotalie electronică, menționată în anexa nr.3 la sbp.1.3, atașată la lobul unei urechi a animalului, cu afișarea vizibilă, lizibilă și de neșters a numărului de înregistrare unic al unității de naștere a animalului și cu afișarea lizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului respectiv, cu condiția ca animalele în cauză:

84.1 să nu fie destinate exportului;

84.2 să fie sacrificate înainte de vârsta de 12 luni.

85. Prin derogare de la sbp.78.2, operatorii care dețin ovine și caprine destinate transportului la abator după ce sunt supuse unei operațiuni de îngrășare în altă unitate pot să identifice fiecare animal cel puțin cu o crotalie convențională sau cu o bandă convențională pe chișiță, menționate în anexa nr.3 sbp.1.1 și 1.2, cu afișarea vizibilă, lizibilă și de neșters fie a numărului de înregistrare unic al unității de naștere a animalului, fie a codului de identificare al animalului respectiv, cu condiția ca animalele în cauză:

85.1 să nu fie destinate deplasării într-o altă țară;

85.2 să fie sacrificate înainte de vârsta de 12 luni.

86. Autoritatea competentă acordă derogări operatorilor de unități izolate și operatorilor care dețin ovine și caprine în scop cultural, recreativ sau științific de la cerințele de identificare prevăzute la sbp.78.2, în condițiile prevăzute la pct.87.

87. Autoritatea competentă asigură faptul că a aprobat fie un transponder tip bolus, menționat în anexa nr. 3 la sbp.1.4, fie un transponder injectabil, menționat în anexa nr.3 la sbp.1.5, pentru identificarea ovinelor și a caprinelor menționate la pct.86 și că acest mijloc de identificare aprobat respectă cerințele prevăzute la pct.91.

88. Autoritatea competentă stabilește procedurile de depunere a cererii de către operatori atunci când aceștia solicită o astfel de derogare prevăzută la pct.86.

89. Prin derogare de la sbp.78.2, autoritatea competentă aprobă operatorii care dețin ovine și caprine să înlocuiască mijloacele de identificare menționate în anexa nr.3 la sbp.1.3-1.6 cu o crotalie convențională sau cu o bandă convențională pe chișiță, menționată în anexa nr.3 la sbp.1.1 sau 1.2, sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții:

89.1 numărul total de ovine și caprine deținute în cauză nu depășește 600 000, astfel cum este înregistrat într-o bază de date electronică - Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor” (SIA „RSA”);

89.2 ovinele și caprinele deținute nu sunt destinate exportului.

90. Prin derogare de la sbp.78.2, autoritatea competentă aprobă operatorii care dețin caprine să înlocuiască mijloacele de identificare menționate în anexa nr. 3 la sbp.1.3-1.6 cu o crotalie convențională sau cu o bandă convențională pe chișiță, menționată în anexa nr. 3 la sbp.1.1 sau 1.2, sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții:

90.1 numărul total de caprine deținute în cauză nu depășește 160 000, astfel cum este înregistrat în SIA „RSA”;

90.2 caprinele deținute nu sunt destinate exportului.

91. Autoritatea competentă asigură faptul că mijloacele de identificare menționate în anexa nr. 3 la sbp.1.1-1.6 afișează codul de identificare al animalului;

92. Autoritatea competentă stabilește proceduri de depunere a cererii de către:

92.1 producători pentru autorizarea mijloacelor de identificare pentru ovinele și caprinele deținute;

92.2 operatori pentru ca mijloacele de identificare pentru ovine și caprine să fie alocate unității lor.

93. Autoritatea competentă aprobă operatorii să înlocuiască unul din mijloacele de identificare menționate la pct.78 în conformitate cu derogările prevăzute la pct.80 pentru ovinele și caprinele deținute pe teritoriul lor.

Secțiunea a 2-a **Informațiile înregistrate în SIA„RSA”**

94. Autoritatea competentă stochează informațiile în SIA„RSA” cu privire la ovinele și caprinele deținute, în conformitate cu următoarele norme:

94.1 următoarele informații trebuie să fie înregistrate pentru unitățile care dețin animalele menționate:

94.1.1 numărul de înregistrare unic atribuit unității;

94.1.2 numele și adresa operatorului unității;

94.2 următoarele informații trebuie să fie înregistrate pentru fiecare deplasare a animalelor menționate înspre și dinspre unitate:

94.2.1 numărul total de animale;

94.2.2 numărul de înregistrare unic al unității lor de origine și de destinație;

94.2.3 data sosirii;

94.2.4 data plecării.

95. Documentul de circulație pentru ovinele și caprinele deținute, conține următoarele informații:

95.1 codul de identificare individual al animalului sau numărul de înregistrare unic al unității de naștere a animalului, afișat de mijlocul de identificare;

95.2 tipul de dispozitiv electronic de identificare, menționat în anexa nr.3 la sbp.1.3-1.6, și amplasarea acestuia, dacă se aplică pe animal;

95.3 informațiile prevăzute la sbp. 94.1.1;

95.4 numărul de înregistrare unic al transportatorului;

95.5 numărul plăcii de înmatriculare sau numărul de înmatriculare al mijlocului de transport.

96. Autoritatea competentă acordă derogări de la cerințele prevăzute la sbp.95.1 pentru operatorii de unități din care ovinele și caprinele deținute urmează să fie deplasate la o unitate unde sunt destinate colectării, sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții:

96.1 operatorii nu trebuie să transporte ovinele și caprinele deținute în același mijloc de transport cu animale de la alte unități, cu excepția cazului în care loturile de astfel de animale sunt separate fizic unul de celălalt în mijlocul de transport;

96.2 operatorii de unități în care animalele urmează să fie colectate înregistrează, sub rezerva aprobării de către autoritatea competentă, codul de identificare individual al fiecărui animal, menționat la sbp.95.1, în numele operatorului unității de la care sunt primite ovinele și caprinele, iar aceste evidențe sunt ținute de către operatorul în cauză;

96.3 autoritatea competentă trebuie să fi acordat accesul la SIA,,RSA” menționată la pct.94 pentru operatorii de unități în care urmează să fie efectuate operațiunile de colectare pentru ovine și caprine;

96.4 operatorii de unități în care animalele urmează să fie colectate trebuie să dispună de proceduri care să asigure faptul că informațiile menționate la sbp.96.2 sunt înregistrate în SIA,,RSA” menționată la pct.94.

Capitolul VII

TRASABILITATEA PORCINELOR DEȚINUTE

Secțiunea 1-a

Mijloace și metode de identificare

97. Operatorii de unități care dețin porcine asigură faptul că fiecare porcină este identificată prin următoarele mijloace de identificare:

97.1 o crotalie convențională, menționată în anexa nr.3 la sbp.1.1 sau o crotalie electronică, menționată în anexa nr. 3 la sbp.1.3, atașată la lobul unei urechi a animalului, cu afișarea vizibilă, lizibilă și de neșters a numărului de înregistrare unic al:

97.1.1 unității de naștere a animalului; sau

97.1.2 ultimei unități din lanțul de aprovizionare menționat la pct. 84 dacă animalele sunt deplasate la o unitate din afara lanțului de aprovizionare respectiv; sau

97.2 un tatuaj, menționat în anexa nr. 3 la sbp.1.7, aplicat animalului, cu afișarea de neșters a numărului de înregistrare unic al:

97.2.1 unității de naștere a animalului; sau

97.2.1 ultimei unități din lanțul de aprovizionare menționat la pct.100 dacă animalele sunt deplasate la o unitate din afara lanțului de aprovizionare respectiv.

98. Operatorii de unități care dețin porcine asigură faptul că:

98.1 mijloacele de identificare se aplică porcinelor în:

98.1.1 unitatea de naștere; sau

98.1.2 ultima unitate din lanțul de aprovizionare menționat la pct.100 dacă animalele sunt deplasate la o unitate din afara lanțului de aprovizionare respectiv;

98.2 niciun mijloc de identificare nu este eliminat, modificat sau înlocuit fără aprobarea din partea autorității competente.

99. Operatorii unităților care dețin porcine pot înlocui mijloacele de identificare menționate la pct.97 cu un dispozitiv electronic de identificare aprobat de autoritatea competentă în conformitate cu derogările prevăzute la pct.101.

100. Prin derogare de la pct.97, autoritatea competentă acordă o derogare operatorilor de unități din lanțul de aprovizionare de la obligația de a identifica porcinele atunci când aceste animale sunt destinate deplasării în cadrul lanțului de aprovizionare în cauză pe teritoriul țării, cu condiția ca aplicarea practică a măsurilor de trasabilitate în cauză să asigure trasabilitatea deplină a respectivelor animale.

101. Autoritatea competentă acordă derogări operatorilor de unități izolate și operatorilor care dețin porcine în scop cultural, recreativ sau științific de la cerințele de identificare pentru porcine prevăzute la pct.97.

102. La acordarea derogărilor prevăzute la pct.101, autoritatea competentă asigură faptul că a aprobat un transponder injectabil menționat în anexa nr. 3 la sbp.1.5 pentru identificarea porcinelor menționate la pct. 101 și că acest mijloc de identificare aprobat respectă cerințele prevăzute la sbp.104.1.

103. Autoritatea competentă stabilește procedurile de depunere a cererii de către operatori atunci când aceștia solicită o astfel de derogare prevăzută la pct.101.

104. Autoritatea competentă asigură faptul că mijloacele de identificare menționate în anexa nr.3 la sbp.1.1, 1.3, 1.5 și 1.7 îndeplinesc următoarele cerințe:

104.1 afișează numărul de înregistrare unic al unității de naștere a animalului; sau

104.2 în cazul animalelor care urmează să fie deplasate de la o unitate dintr-un lanț de aprovizionare, menționat la pct.100, la altă unitate din afara lanțului de aprovizionare respectiv, numărul de înregistrare unic al ultimei unități din lanțul de aprovizionare;

104.3 sunt aprobate de autoritatea competentă.

104.4 Autoritatea competentă stabilește proceduri de depunere a cererii de către:

104.4.1 producători pentru autorizarea mijloacelor de identificare pentru porcinele deținute pe teritoriul lor;

104.4.2 operatori pentru ca mijloacele de identificare pentru porcine să fie alocate unității lor.

104.5 Autoritatea competentă stabilește și pune la dispoziția publicului lista de unități din lanțul de aprovizionare menționat la pct.100.

Secțiunea a 2-a

Informațiile înregistrate în SIA „RSA”

105. Autoritatea competentă stochează informațiile în SIA „RSA” cu privire la porcinele deținute, în conformitate cu următoarele norme:

105.1 următoarele informații trebuie să fie înregistrate pentru unitățile care dețin animalele menționate:

105.1.1 numărul de înregistrare unic atribuit unității;

105.1.2 numele și adresa operatorului unității;

105.2 următoarele informații trebuie să fie înregistrate pentru fiecare deplasare a animalelor menționate înspre și dinspre unitate:

105.2.1 numărul total de animale;

105.2.2 numărul de înregistrare unic al unității lor de origine și de destinație;

105.2.3 data sosirii;

105.2.4 data plecării.

106. Documentele de circulație pentru animalele deținute din specia porcină, care urmează să fie exportate, conțin următoarele informații:

106.1 informațiile care trebuie să fie păstrate în baza de date electronică (SIA „RSA”), menționate la sbp.105.1.1 și sbp.105.2.1, 105.2.2 și 105.2.4;

106.2 numărul de înregistrare unic al transportatorului;

106.3 numărul plăcii de înmatriculare sau numărul de înmatriculare al mijlocului de transport.

CAPITOLUL VIII

TRASABILITATEA ECVIDEELOR DEȚINUTE

Secțiunea 1-a

Mijloace și metode de identificare

107. Operatorii de ecvidee deținute asigură faptul că fiecare animal este identificat individual prin următoarele mijloace de identificare:

107.1 un transponder injectabil, menționat în anexa nr.3 la sbp.1.5;

107.2 un document unic de identificare pe viață.

108. Operatorii de ecvidee deținute asigură faptul că:

108.1 ecvideele sunt identificate conform Regulamentului cu privire la identificarea și înregistrarea ecvideelor și stabilirea documentelor de însoțire a ecvideelor aprobat prin Hotărârii Guvernului nr.761/2024;

108.2 niciun mijloc de identificare menționat la pct.107 nu este eliminat, modificat sau înlocuit fără aprobarea din partea autorității competente pentru unitatea în care respectivele animale sunt deținute de obicei.

109. Operatorii de ecvidee deținute și, dacă respectivii operatori nu sunt proprietarii animalelor, acționând în numele proprietarului animalului sau în acord cu acesta, depun o cerere pentru emiterea unui document unic de identificare pe viață, menționat la pct. 123-125, la autoritatea competentă pentru unitatea în care animalele sunt deținute de obicei, și pun la dispoziția autorității competente informațiile necesare pentru completarea respectivului document de identificare și a evidențelor din baza de date (SIA „RSA”) menționată la pct. 122.

110. Autoritatea competentă aprobă înlocuirea transponderului injectabil menționat la sbp.107.1 cu:

110.1 o singură crotalie convențională, menționată în anexa nr.3 la sbp.1.1, aplicată ecvideelor deținute pentru producția de carne, cu condiția ca respectivele animale să se fi născut pe teritoriul Republicii Moldova sau să fi fost importate în țară, fără să poarte un mijloc fizic de identificare înainte de deplasare;

110.2 o metodă alternativă aprobată de autoritatea competentă în conformitate cu pct.117 și 118, care stabilește o legătură neechivocă între ecvideu și documentul unic de identificare pe viață menționat la sbp.107.2.

111. Autoritatea competentă asigură faptul că mijloacele de identificare menționate la sbp.107.1 și la pct.110, îndeplinesc următoarele cerințe:

111.1 afișează codul de identificare al animalului;

111.2 sunt aprobate de autoritatea competentă în conformitate cu pct.108.

112. Autoritatea competentă:

112.1 stabilește proceduri de depunere a cererii de către producători pentru autorizarea mijloacelor de identificare pentru ecvideele deținute pe teritoriul lor;

112.2 stabilesc termenele pentru depunerea cererilor pentru emiterea documentului de identificare prevăzut la pct.107.

113. Prin derogare de la sbp.107.1, autoritatea competentă specifică populațiile de ecvidee deținute care trăiesc în condiții de semisălbăticie în anumite zone și care trebuie să fie identificate în conformitate cu pct.107 numai atunci când:

113.1 sunt scoase din astfel de populații, cu excepția transferului sub supraveghere oficială de la o populație specificată la alta; sau

113.2 sunt aduse în captivitate în scopuri domestice.

114. Prin derogare de la pct.107, autoritatea competentă aprobă aplicarea unui transponder injectabil, menționat în anexa nr.3 la sbp.1.5, cu mai mult de 12 luni înainte de emiterea unui document de identificare în conformitate cu pct.113, cu condiția ca respectivul cod de identificare al animalului, afișat pe transponderul injectabil, să fie înregistrat de către operator la data implantării transponderului injectabil și să fie transmis autorității competente.

115. Prin derogare de la pct.107, autoritatea competentă aprobă utilizarea unei metode simplificate de identificare a ecvideelor destinate deplasării la un abator, pentru care nu a fost emis niciun document unic de identificare pe viață în conformitate cu art.110 alin.(1) lit.a) din Legea 196/2024 privind sănătatea animală, cu condiția:

115.1 ca ecvideele să aibă vârsta mai mică de 12 luni;

115.2 să existe o linie neîntreruptă de trasabilitate a animalelor de la unitatea de naștere până la abatorul situat pe teritoriul Republicii Moldova.

115.3 Ecvideele trebuie să fie transportate direct la abator și, pe durata acestui transport, ecvideele trebuie să fie identificate individual prin intermediul unui transponder injectabil, al unei crotalii convenționale sau electronice sau al unei benzi convenționale sau electronice pe chișită, menționate în anexa nr.3 la sbp.1.1-1.3.

116. Prin derogare de la sbp.107.1, autoritatea competentă, la cererea operatorului ecvideului, emite un document de identificare temporar pentru perioada în care documentul de identificare emis în conformitate cu art.110 alin.(1) lit.a) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală sau pct. 126-128 este predat autorității competente în cauză în vederea actualizării datelor de identificare din respectivul document.

117. Autoritatea competentă aprobă metode alternative corespunzătoare de identificare a ecvideelor deținute, inclusiv înregistrarea marcajelor, care să asigure o legătură neechivocă între ecvideu și documentul unic de identificare pe viață și să demonstreze că ecvideul a fost supus procesului de identificare.

118. În cazul în care sunt aprobate metode alternative de identificare prevăzute la pct. 117 se asigură faptul că:

118.1 metodele alternative de identificare sunt utilizate numai în cazuri excepționale pentru identificarea ecvideelor înscrise în registre genealogice specifice sau sunt utilizate în scopuri specifice sau în cazul ecvideelor care nu pot fi identificate prin intermediul unui transponder injectabil din motive medicale sau de bunăstare a animalelor;

118.2 orice metodă alternativă de identificare aprobată sau orice combinație a acestor metode oferă cel puțin aceleași garanții ca transponderul injectabil;

118.3 formatul informațiilor privind metoda alternativă de identificare aplicată unui ecvideu trebuie să fie corespunzător pentru introducerea într-o bază de date cu funcție de căutare.

119. Operatorii care utilizează o metodă alternativă de identificare aprobată, prevăzută la pct. 117, pun la dispoziția autorității competente și, a altor operatori mijloacele de accesare a respectivelor informații de identificare sau au sarcina de a asigura verificarea identității ecvideului de către autoritățile sau operatorii în cauză.

120. În cazul în care metodele alternative de identificare se bazează pe caracteristicile ecvideului, care se pot modifica în timp, operatorul furnizează autorității competente informațiile necesare pentru ca aceasta să actualizeze documentul de identificare menționat la pct. 117 și 118 și baza de date, menționată la pct. 122.

121. Societățile de ameliorare și asociațiile internaționale sau organizațiile care gestionează caii pentru competiții sau curse pot să impună ca ecvideele care au fost identificate utilizând o metodă alternativă de identificare prevăzută la pct. 117 și 118 să fie identificate prin implantarea unui transponder injectabil în scopul înscrierii sau al înregistrării animalelor de reproducție de rasă pură din specia ecvidee în registrele genealogice sau pentru înregistrarea cailor în vederea competițiilor sau a curselor.

Secțiunea a 2-a **Informațiile înregistrate în SIA „RSA”**

122. Autoritatea competentă stochează informațiile în SIA „RSA”, cu privire la ecvideele deținute, în conformitate cu următoarele norme:

122.1 pentru unitățile în care respectivele ecvidee sunt deținute de obicei, trebuie înregistrate:

122.1.1 numărul de înregistrare unic atribuit unității;

122.1.2 numele și adresa operatorului unității;

122.2 pentru fiecare ecvideu deținut de obicei la unitate, trebuie înregistrate:

122.2.1 codul unic;

122.2.2 dacă este disponibil, codul de identificare a animalului, afișat de un mijloc fizic de identificare;

122.2.3 dacă transponderul injectabil nu a fost aprobat de autoritatea competentă în care a fost identificat ecvideul în conformitate cu pct.108, sistemul de citire al transponderului injectat respectiv;

122.2.4 orice informații privind documentele de identificare noi, duplicate sau înlocuitoare emise pentru animal;

122.2.5 specia animalului;

122.2.6 sexul animalului, cu posibilitatea de a introduce data castrării;

122.2.7 data și țara nașterii, astfel cum sunt declarate de către operatorul ecvideului deținut;

122.2.8 data decesului din cauze naturale în unitate sau a pierderii, astfel cum a fost declarată de către operatorul ecvideului deținut, sau data sacrificării animalului în cauză;

122.2.9 denumirea și adresa autorității competente sau a organismului emitent căruia i-a fost atribuită sarcina și care a emis documentul de identificare;

122.2.10 data emiterii documentului de identificare;

122.3 pentru fiecare ecvideu deținut la unitate pentru o perioadă mai mare de 30 de zile, se înregistrează codul unic; totuși, cu excepția următoarelor situații:

122.3.1 pentru ecvideele care participă la competiții, curse, spectacole, antrenamente și tracțiuni pentru o perioadă de cel mult 90 de zile;

122.3.2 pentru masculii pentru reproducție din specia ecvidee deținuți pe durata sezonului de împerechere;

122.3.3 pentru femelele pentru reproducție din specia ecvidee deținute o perioadă de cel mult 90 de zile.

123. Documentul unic de identificare pe viață conține cel puțin următoarele informații:

123.1 codul de identificare al animalului, afișat de transponderul injectabil sau crotalie;

123.2 codul unic atribuit animalului pe viață, care codifică:

123.2.1 baza de date electronică (SIA „RSA”) în care autoritatea competentă sau organismul emitent a înregistrat informațiile necesare pentru emiterea documentului unic de identificare pe viață menționat la sbp.107.2, și după caz, un document unic de identificare pe viață înlocuitor, menționat la sbp.130.2;

123.2.2 codul numeric de identificare al ecvideului individual din respectiva bază de date;

123.2.3 specia animalului;

123.2.4 sexul animalului, cu posibilitatea de a introduce data castrării;

123.2.5 data și țara nașterii, astfel cum sunt declarate de către operatorul ecvideului deținut;

123.2.6 denumirea și adresa autorității competente emitente sau a organismului emitent căruia i-a fost atribuită sarcina;

123.2.7 data emiterii documentului unic de identificare pe viață;

123.2.8 după caz, informațiile privind înlocuirea mijlocului fizic de identificare și codul de identificare al animalului, afișat pe respectivul mijloc fizic de identificare înlocuit;

123.2.9 după caz, marcajul de validare eliberat și inclus în documentul unic de identificare pe viață de autoritatea competentă, pe o perioadă de cel mult 4 ani, care documentează faptul că animalul își are reședința obișnuită într-o unitate recunoscută de autoritatea competentă ca unitate cu riscuri sanitare mici datorită vizitelor frecvente ale animalelor, a verificărilor suplimentare ale identităților și a testării stării de sănătate, precum și datorită absenței reproducerii naturale în unitatea respectivă, cu excepția incintelor separate și dedicate acestui scop, cu posibilitatea reînnoirii perioadei de valabilitate a marcajului de validare; sau

123.2.10 licența eliberată și inclusă în documentul unic de identificare pe viață pentru o perioadă de cel mult 4 ani pentru participarea la competițiile ecvestre de către federația națională sau de către *Fédération Équestre Internationale* sau pentru participarea la curse de către autoritatea competentă care reglementează cursele și care documentează cel puțin două vizite pe an efectuate de un medic veterinar, inclusiv cele necesare pentru efectuarea vaccinării de rutină împotriva gripei calului și examinările necesare pentru deplasarea pe teritoriul Republicii Moldova și către alte țări, cu posibilitatea de reînnoire a perioadei de valabilitate a licenței eliberate.

124. Documentele unice de identificare pe viață pentru ecvideele înregistrate sau pentru ecvideele identificate în conformitate cu pct.117 și 118 conțin, pe lângă informațiile menționate la pct.123 din prezentul punct, următoarele informații:

124.1 o descriere ilustrată sau verbală a animalului, inclusiv posibilitatea de a actualiza aceste informații;

124.2 după caz, informații detaliate privind metodele alternative de identificare;

124.3 după caz, informații privind rasa este în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.761/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la identificarea și înregistrarea ecvideelor și stabilirea documentelor de însoțire a ecvideelor;

124.4 după caz, informațiile necesare pentru utilizarea documentului unic de identificare pe viață în scop sportiv în conformitate cu cerințele organizațiilor relevante care gestionează caii pentru competiții sau curse, inclusiv informații privind testele pentru bolile listate sau nelistate și vaccinurile împotriva acestora, care se impun pentru accesul la competiții și curse și pentru a obține licența menționată la sbp.123.2.10.

125. Operatorii de ecvidee deținute asigură faptul că animalele menționate sunt însoțite în orice moment de documentul unic de identificare pe viață, cu excepția cazului când animalele menționate:

125.1 se află în grajduri sau pe pășuni, iar documentul unic de identificare pe viață poate fi prezentat fără întârziere de către operatorul ecvideului sau de către operatorul unității la care este deținut animalul;

125.2 sunt călărite, conduse, duse sau preluate temporar în vecinătatea unității la care este deținut animalul pe teritoriul Republicii Moldova sau în perioada de transhumanță a animalelor, înspre și dinspre zonele de pășune de vară înregistrate, cu condiția ca documentele unice de identificare pe viață să poată fi prezentate la unitatea de plecare;

125.3 nu sunt înțârcate și însoțesc iapa-mamă sau iapa-surogat;

125.4 participă la un antrenament sau la un test pentru o competiție ecvestră, la o cursă sau la un eveniment pentru care este necesar să părăsească temporar unitatea la care are loc antrenamentul, competiția, cursa sau evenimentul;

125.5 sunt deplasate sau transportate într-o situație de urgență care vizează animalele respective sau unitatea la care sunt deținute;

125.6 nu sunt deplasate la abator de operatorii ecvideelor deținute, însoțite de un document temporar menționat la pct.116;

125.7 operatorul ecvideelor deținute returnează documentul unic de identificare pe viață autorității competente, decodificat de codul unic după decesul sau pierderea ecvideului.

126. În urma cererii depuse de operator, autoritatea competentă, emite un document unic de identificare pe viață în duplicat, în cazul în care identitatea ecvideului poate fi stabilită iar operatorul:

126.1 a declarat pierderea documentului unic de identificare pe viață emis cu privire la animal; sau

126.2 nu a identificat animalul conform sbp.108.1.

127. În urma cererii depuse de operator sau din proprie inițiativă, autoritatea competentă emite un document unic de identificare pe viață înlocuitor, în cazul în care identitatea animalului nu poate fi stabilită și operatorul:

127.1 a declarat pierderea documentului unic de identificare pe viață emis cu privire la animal; sau

127.2 nu a respectat cerințele de identificare prevăzute la sbp.108.2.

128. În cazul în care un ecvideu identificat devine ecvideu înregistrat iar documentul unic de identificare pe viață emis cu privire la acest animal nu poate fi adaptat pentru a îndeplini cerințele prevăzute la pct.124, autoritatea competentă, sau organismul emitent căruia i-a fost atribuită sarcina, în urma cererii depuse de operatorul ecvideului, emite un document unic de identificare pe viață nou care să îl înlocuiască pe cel vechi și care conține informațiile necesare în conformitate cu pct.123 și 124.

129. Autoritatea competentă introduce în baza de date electronică (SIA „RSA”) menționată la pct.122 informații privind emiterea unui document de identificare în duplicat sau înlocuitor în conformitate cu pct.126 și 127 sau privind emiterea unui document de identificare nou în conformitate cu pct.128.

130. Autoritatea competentă, introduce:

130.1 în documentul unic de identificare pe viață în duplicat sau în documentul unic de identificare pe viață nou, codul unic atribuit animalului în conformitate cu sbp.123.2.1 și 123.2.2 cu ocazia emiterii primului document unic de identificare pe viață; sau

130.2 în documentul unic de identificare pe viață înlocuitor, codul unic atribuit ecvideului cu ocazia emiterii documentului.

CAPITOLUL IX

TRASABILITATEA CÂNILOR, PISICILOR ȘI DIHORILOR DOMESTICI, CAMELIDELOR ȘI CERVIDELOR DEȚINUTE, A PĂSĂRILOR CAPTIVE ȘI A ANIMALELOR TERESTRE ÎN CIRCURI AMBULANTE

Secțiunea 1-a

Mijloace de identificare

131. Operatorii care dețin câini, pisici și dihori domestici asigură faptul că:

131.1 animalele menționate sunt identificate individual prin intermediul unui transponder injectabil, menționat în anexa nr.3 la sbp.1.5, atunci când sunt;

131.2 transponderul injectabil destinat implantării în animal este aprobat de autoritatea competentă;

131.3 pun la dispoziția autorității competente și, după caz, a altor operatori dispozitivul de citire care permite verificarea în orice moment a identificării individuale a animalului în cazul în care transponderul injectabil nu a fost aprobat de autoritatea competentă.

132. Operatorii care dețin câini, pisici și dihori domestici asigură faptul că fiecare astfel de animal, în cazul în care este deplasat într-o altă țară, este însoțit de un document de identificare, în conformitate cu prevederile Capitolul II pct. 8 din Norma sanitară veterinară privind circulația necomercială a animalelor de companie, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.660/2022, completat în modul corespunzător și eliberat în conformitate cu legislația în vigoare.

Secțiunea a 2-a

Trasabilitatea animalelor de companie, a camelidelor și a cervidelor deținute

133. Operatorii asigură faptul că animalele de companie deplasate într-o altă țară în alte scopuri decât cele necomerciale respectă normele prevăzute la pct. 131 și 132.

134. Operatorii care dețin camelide asigură faptul că animalele menționate sunt identificate individual, fie:

134.1 cu o crotalie convențională menționată în anexa nr.3 la sbp.1.1, atașată la lobul fiecărei urechi a animalului, cu afișarea vizibilă, lizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului; sau

134.2 cu un transponder injectabil menționat în anexa nr.3 la sbp.1.5, lizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului.

135. Operatorii care dețin cervide asigură faptul că aceste animale sunt identificate individual prin unul dintre următoarele mijloace de identificare:

135.1 cu o crotalie convențională menționată în anexa nr.3 la sbp.1.1, atașată la lobul fiecărei urechi a animalului, cu afișarea vizibilă, lizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului; sau

135.2 cu un transponder injectabil menționat în anexa nr.3 la sbp.1.5, lizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului; sau

135.3 cu un tatuaj menționat în anexa nr.3 la sbp.1.7, aplicat animalului, cu afișarea de neșters a codului de identificare al animalului.

136. Operatorii de unități care dețin camelide și cervide asigură faptul că:

136.1 mijloacele de identificare sunt aplicate acestor animale în unitatea de naștere;

136.2 niciun mijloc de identificare nu este eliminat, modificat sau înlocuit fără aprobarea autorității competente;

136.3 pun la dispoziția autorității competente și, după caz, a altor operatori dispozitivul de citire care permite verificarea în orice moment a identificării individuale a animalului în cazul în care transponderul injectabil nu a fost aprobat de autoritatea competentă.

137. Prin derogare de la cerințele prevăzute la pct.135, operatorii care dețin reni asigură faptul că fiecare animal deținut în unitățile lor este identificat printr-o metodă alternativă aprobată de autoritatea competentă.

138. Autoritatea competentă asigură faptul că mijloacele de identificare menționate în anexa nr.3 la sbp.1.1, 1.5 și 1.7 îndeplinesc următoarele cerințe:

138.1 afișează codul de identificare al animalului;

138.2 sunt aprobate de autoritatea competentă.

138.3 sunt stabilite proceduri pentru:

138.3.1 depunerea cererii de către producători pentru autorizarea mijloacelor de identificare pentru camelidele și cervidele deținute pe teritoriul lor;

138.3.2 depunerea cererii de către operatorii care dețin camelide și cervide pentru ca mijloacele de identificare să fie alocate unității lor.

Secțiunea a 3-a

Trasabilitatea păsărilor captive

139. Operatorii care dețin psitacide asigură faptul că animalele menționate sunt identificate individual, în cazul în care sunt introduse pe teritoriul Republicii Moldova, prin unul dintre următoarele mijloace de identificare:

139.1 un inel montat pe picior, menționat în anexa nr.3 la sbp.1.8, atașat cel puțin pe un picior al animalului, cu afișarea vizibilă, lizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului; sau

139.2 un transponder injectabil menționat în anexa nr.3 la sbp.1.5, lizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului; sau

139.3 un tatuaj menționat în anexa nr.3 la sbp.1.7, aplicat animalului, cu afișarea vizibilă și de neșters a codului de identificare al animalului.

140. Operatorii care dețin psitacide:

140.1 se asigură că mijloacele de identificare menționate la sbp.139.2 sunt aprobate de autoritatea competentă;

140.2 pun la dispoziția autorității competente și, după caz, a altor operatori dispozitivul de citire care permite verificarea în orice moment a identificării individuale a animalului în cazul în care mijloacele de identificare menționate la sbp.139.2 nu au fost aprobate de autoritatea competentă.

Secțiunea a 4-a

Trasabilitatea animalelor terestre deținute în circuri ambulante

141. Autoritatea competentă emite un document de circulație pentru toate animalele terestre deținute în circuri ambulante și numere cu animale, destinate deplasării într-o altă țară, cu excepția lagomorfelor, a rozătoarelor, a albinelor melifere și a bondarilor.

142. Autoritatea competentă asigură faptul că documentul de circulație prevăzut la pct. 141 conține cel puțin următoarele informații:

142.1 denumirea comercială a circului ambulant sau a numărului cu animale;

142.2 numărul de înregistrare unic al circului ambulant sau al numărului cu animale, atribuit de autoritatea competentă;

142.3 denumirea și adresa operatorului circului ambulant sau al numărului cu animale;

142.4 specia și cantitatea;

142.5 pentru fiecare animal pentru care operatorul circului ambulant sau al numărului cu animale nu este responsabil, denumirea și adresa operatorului responsabil pentru animal sau ale proprietarului animalului de companie;

142.6 codul de identificare al animalului, afișat prin mijloacele de identificare prevăzute la pct. 64-68, 77-80, 86-88, 97-99, 107-109, 131, 137 și 139-140;

142.7 tipul de dispozitiv electronic de identificare și amplasarea acestuia, dacă se aplică pe animal în conformitate cu sbp.142.6;

142.8 marcajul de identificare, mijlocul de identificare și amplasarea acestuia, dacă este cazul, pentru alte animale decât cele menționate la sbp.142.6, aplicat de operator;

142.9 data deplasării fiecărui animal înspre și dinspre circul ambulant sau numărul cu animale;

142.10 numele, adresa și semnătura medicului veterinar oficial care emite documentul de circulație;

142.11 data emiterii documentului de circulație.

143. Autoritatea competentă emite un document de identificare pentru fiecare animal terestru deținut în circuri ambulante sau numere cu animale, destinat deplasării în Republica Moldova, cu excepția animalelor din specia ecvidee, a păsărilor, câinilor, pisicilor și dihorilor domestici, a lagomorfelor și a rozătoarelor.

144. Autoritatea competentă asigură faptul că documentul de identificare prevăzut la pct. 143 conține următoarele informații:

144.1 denumirea, adresa și datele de contact ale operatorului responsabil pentru animal;

144.2 specia, sexul, culoarea și orice trăsături sau caracteristici notabile sau perceptibile ale animalului;

144.3 codul de identificare al animalului, identificat prin mijloacele de identificare prevăzute la pct. 64-68, 77-80, 86-88, 97-99, 107-109, 131, 137 și 139-140;

144.4 tipul de dispozitiv electronic de identificare și amplasarea acestuia, dacă se aplică pe animal în conformitate cu sbp.144.3;

144.5 marcajul de identificare, mijlocul de identificare și amplasarea acestuia, dacă este cazul, pentru alte animale decât cele menționate la sbp.144.3, aplicat de operator;

144.6 detaliile vaccinării animalului, dacă este cazul;

144.7 detaliile tratamentelor aplicate animalului, dacă este cazul;

144.8 detaliile testelor de diagnostic;

142.9 denumirea și adresa autorității competente care emite documentul de identificare;

144.10 data emiterii documentului de identificare.

145. Autoritatea competentă emite un document de identificare pentru grupul de păsări deținute în circuri ambulante și numere cu animale, destinate deplasării în Republica Moldova sau într-o altă țară.

146. Autoritatea competentă asigură faptul că documentul de identificare prevăzut la pct. 145 conține următoarele informații:

146.1 denumirea, adresa și datele de contact ale operatorului responsabil pentru păsări;

146.2 specia păsărilor;

146.3 codul de identificare, mijlocul de identificare și amplasarea acestuia, dacă este aplicat păsărilor;

146.4 detaliile vaccinării păsărilor, dacă este cazul;

146.5 detaliile tratamentelor aplicate păsărilor, dacă este cazul;

146.6 detaliile testelor de diagnostic;

146.7 denumirea și adresa autorității competente care emite documentul de identificare;

146.8 data emiterii documentului de identificare.

CAPITOLUL X

TRASABILITATEA OUĂLOR PENTRU INCUBAȚIE ȘI A ANIMALELOR TERESTRE DEȚINUTE DUPĂ INTRAREA LOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

147. Operatorii unităților care dețin păsări de curte și operatorii de incubatoare pentru păsări de curte asigură faptul că fiecare ou pentru incubație care este pentru export este marcat cu numărul de autorizare unic al unității de origine a ouălor pentru incubație. Acest lucru nu se aplică:

147.1 operatorilor unităților care dețin păsări de curte din care sunt transporturi de mai puțin de 20 de ouă pentru incubație provenite de la păsări de curte, altele decât rațitele;

147.2 operatorii incubatoarelor din care sunt transporturi de mai puțin de 20 de ouă pentru incubație provenite de la păsări de curte, altele decât ratitele.

148. În cazul în care mijloacele de identificare au fost aplicate bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, cervidelor sau camelidelor deținute în alte țări, după intrarea lor în Republica Moldova și în cazul în care acestea rămân în țară, operatorii unităților de primă sosire a animalelor menționate asigură faptul că animalele sunt identificate prin mijloacele de identificare prevăzute la pct. 64-68, 77-80, 86-88, 97-99, 107-109, 137 și 139-140, după caz.

149. În cazul bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, cervidelor sau camelidelor deținute care provin din alte țări și care sunt identificate în conformitate cu normele Republicii Moldova, după intrarea lor în țară și în cazul în care acestea rămân, operatorii unităților de primă sosire a animalelor menționate asigură faptul că animalele sunt identificate prin mijloacele de identificare prevăzute la pct. 64-68, 77-80, 86-88, 97-99, 107-109, 137 și 139-140 după caz.

150. Operatorii nu aplică normele menționate la pct. 148 și 149 pentru bovinele, ovinele, caprinele, porcinele, cervidele sau camelidele deținute, destinate deplasării la un abator, cu condiția ca animalele să fie sacrificate în termen de 5 zile de la intrarea lor în țară.

151. Autoritatea competentă stabilește proceduri pe care să le urmeze operatorii de unități care dețin animalele menționate la pct. 149 atunci când solicită alocarea mijloacelor de identificare pentru unitatea lor.

152. Operatorii de animale deținute din specia ecvidee asigură faptul că, după intrarea ecvideelor în Republica Moldova și în cazul în care acestea rămân în țară, animalele sunt identificate în conformitate cu pct. 107-109 după data finalizării regimului vamal.

Anexa nr. 1 la
Norma sanitară veterinară cu privire
la unitățile care dețin animale terestre,
incubatoare și trasabilitatea acestora.

CERINȚE PENTRU ACORDAREA AUTORIZĂRII UNITĂȚILOR

Capitolul I

CERINȚE PENTRU ACORDAREA AUTORIZĂRII UNITĂȚILOR PENTRU OPERAȚIUNI DE COLECTARE DE UNGULATE

1. Cerințele în legătură cu izolarea și măsurile de biosecuritate ale unităților pentru operațiuni de colectare de ungulate, menționate la pct.25, sunt următoarele:

1.1 trebuie să existe instalații de izolare corespunzătoare pentru ungulate;

1.2 unitatea sau fiecare din zonele de adăpostire a animalelor separate din punct de vedere epidemiologic trebuie să adăpostească în orice moment doar aceeași categorie de ungulate din aceeași specie și cu același statut sanitar;

1.3 prin derogare de la separarea necesară a speciilor de ungulate prevăzută la spb.1.2, animalele din speciile ovină și caprină pot fi adăpostite împreună în orice moment în unitate sau în aceeași zonă de adăpostire a animalelor separată din punct de vedere epidemiologic din cadrul unității;

1.4 trebuie să existe un sistem corespunzător pentru a asigura colectarea apelor uzate;

1.5 zonele în care sunt deținute ungulatele și orice căi de acces, precum și materialele și echipamentele care intră în contact cu acestea trebuie să fie curățate și dezinfectate după îndepărtarea fiecărui lot de ungulate și, după caz, înainte de introducerea oricărui lot nou de ungulate, în conformitate cu procedurile operaționale stabilite;

1.6 trebuie să se facă pauze sanitare după operațiunile de curățare și dezinfectare și înainte de sosirea oricărui lot nou de ungulate în instalațiile în care sunt deținute ungulatele.

2. Cerințele în legătură cu instalațiile și echipamentele unităților pentru operațiuni de colectare de ungulate, menționate la pct.25, sunt următoarele:

2.1 trebuie să fie disponibile echipamente și instalații corespunzătoare în scopul încărcării și descărcării unguatelor;

2.2 trebuie să fie disponibile adăposturi corespunzătoare la un standard corespunzător pentru ungulate iar acestea trebuie să fie construite astfel încât să se împiedice contactul cu efectivul de animale din afară și comunicarea directă cu spațiile de izolare și să se poată efectua cu ușurință orice inspecție și tratament necesare;

2.3 trebuie să fie disponibilă o zonă de depozitare corespunzătoare pentru așternut, nutreț și dejecții animaliere;

2.4 zonele în care sunt deținute aceste animale și căile de acces, podelele, pereții, rampele și orice alte materiale sau echipamente care intră în contact cu animalele pot fi curățate și dezinfectate cu ușurință;

2.5 trebuie să fie disponibile echipamente corespunzătoare pentru curățarea și dezinfectarea instalațiilor, a echipamentelor și a mijloacelor de transport utilizate pentru ungulate.

3. Cerințele în legătură cu personalul unităților pentru operațiuni de colectare de ungulate, menționate la pct.25, sunt următoarele:

3.1 personalul trebuie să dețină abilitățile și cunoștințele corespunzătoare și să fi beneficiat de formare specifică sau să fi dobândit experiența practică echivalentă cu privire la:

3.1.1 manipularea și, după caz, administrarea îngrijirii corespunzătoare a unguțelor deținute în unitate;

3.1.2 tehnicile de dezinfectare și igienă necesare pentru a împiedica răspândirea bolilor transmisibile.

4. Cerințele în legătură cu supravegherea de către autoritatea competentă a unităților pentru operațiuni de colectare de unguțate, menționate la pct.25, sunt următoarele:

4.1 operatorul trebuie să ofere medicului veterinar oficial posibilitatea de a utiliza un birou pentru:

4.1.1 supravegherea operațiunilor de colectare de unguțate;

4.1.2 inspectarea unității privind respectarea cerințelor prevăzute la pct.1, 2 și 3;

4.1.3 acordarea certificării sănătății animale pentru unguțate;

4.1.4 operatorul trebuie să asigure faptul că se acordă asistență la cererea medicului veterinar oficial pentru realizarea sarcinilor de supraveghere menționate la sbp.4.1.1.

Capitolul II

CERINȚE PENTRU ACORDAREA AUTORIZĂRII UNITĂȚILOR PENTRU OPERAȚIUNI DE COLECTARE DE PĂSĂRI DE CURTE

5. Cerințele în legătură cu izolarea și alte măsuri de biosecuritate ale unităților pentru operațiuni de colectare de păsări de curte, menționate la pct.26, sunt următoarele:

5.1 trebuie să existe instalații de izolare corespunzătoare pentru păsările de curte;

5.2 unitatea trebuie să adăpostească în orice moment doar aceeași categorie de păsări de curte din aceeași specie și cu același statut sanitar;

5.3 trebuie să existe un sistem corespunzător pentru a asigura colectarea apelor uzate;

5.4 zonele în care sunt deținute păsările de curte și orice căi de acces, precum și materialele și echipamentele care intră în contact cu acestea trebuie să fie curățate și dezinfectate după îndepărtarea fiecărui lot de păsări de curte și, după caz, înainte de introducerea oricărui lot nou de păsări de curte, în conformitate cu procedurile operaționale stabilite;

5.5 trebuie să se facă pauze sanitare după operațiunile de curățare și dezinfectare și înainte de sosirea oricărui lot nou de păsări de curte în instalațiile în care sunt deținute păsările de curte;

5.6 vizitatorii trebuie să poarte îmbrăcăminte de protecție, iar personalul trebuie să poarte îmbrăcăminte de lucru corespunzătoare și să acționeze în conformitate cu normele de igienă stabilite de operator.

6. Cerințele în legătură cu instalațiile și echipamentele unităților pentru operațiuni de colectare de păsări de curte, menționate la pct.26, sunt următoarele:

- 6.1 unitatea trebuie să adăpostească doar păsări de curte;
- 6.2 trebuie să fie disponibilă o zonă de depozitare corespunzătoare pentru așternut, furaje și dejecții animaliere;
- 6.3 păsările de curte nu trebuie să intre în contact cu rozătoare și cu păsări provenite din afara unității;
- 6.4 zonele în care sunt deținute aceste animale și căile de acces, podelele, pereții, rampele și orice alte materiale sau echipamente care intră în contact cu animalele trebuie să fie curățate și dezinfectate cu ușurință;
- 6.5 trebuie să fie disponibile echipamente corespunzătoare pentru curățarea și dezinfectarea instalațiilor, a echipamentelor și a mijloacelor de transport utilizate pentru păsările de curte;
- 6.6 unitatea trebuie să aibă condiții de igienă bune și să permită monitorizarea stării de sănătate.
- 7. Cerințele în legătură cu personalul unităților pentru operațiuni de colectare de păsări de curte, menționate la pct.26, sunt următoarele:**
- 7.1 personalul trebuie să dețină abilitățile și cunoștințele corespunzătoare și să fi beneficiat de formare specifică sau să fi dobândit experiența practică echivalentă cu privire la:
- 7.1.1 manipularea și, după caz, administrarea îngrijirii corespunzătoare a păsărilor de curte deținute la unitate;
- 7.1.2 tehnicile de dezinfectare și igienă necesare pentru a împiedica răspândirea bolilor transmisibile.
- 8. Cerințele în legătură cu supravegherea de către autoritatea competentă a unităților pentru operațiuni de colectare de păsări de curte, menționate la pct.26, sunt următoarele:**
- 8.1 operatorul trebuie să ofere medicului veterinar oficial posibilitatea de a utiliza un birou pentru:
- 8.1.1 supravegherea operațiunilor de colectare de păsări de curte;
- 8.1.2 inspectarea unității privind respectarea cerințelor prevăzute la pct.5,6 și 7;
- 8.1.3 acordarea certificării sănătății animale pentru păsări de curte;
- 8.2 operatorul trebuie să asigure faptul că se acordă asistență la cererea medicului veterinar oficial pentru realizarea sarcinilor de supraveghere menționate la sbp.8.1.1.

Capitolul III

CERINȚE PENTRU ACORDAREA AUTORIZĂRII INCUBATOARELOR

- 9. Cerințele în legătură cu măsurile de biosecuritate ale incubatoarelor, menționate la pct.27, sunt următoarele:**

9.1 ouăle pentru incubație ale păsărilor de curte trebuie să provină de la unități autorizate, care dețin păsări de curte de reproducție sau de la alte incubatoare autorizate pentru păsări de curte;

9.2 ouăle trebuie să fie curățate și dezinfectate între sosirea acestora la incubator și procesul de incubație sau în momentul expedierii lor, cu excepția cazului în care ouăle au fost dezinfectate anterior la unitatea de origine;

9.3 trebuie să fie curățate și dezinfectate următoarele elemente:

9.3.1 incubatoarele și echipamentele după ecloziune;

9.3.2 ambalajele după fiecare utilizare, cu excepția cazului în care acestea sunt de unică folosință și trebuie să fie distruse după prima utilizare;

9.4 trebuie să existe un sistem corespunzător pentru a asigura colectarea apelor uzate;

9.5 se asigură îmbrăcăminte de protecție pentru vizitatori;

9.6 trebuie să se asigure îmbrăcăminte de lucru corespunzătoare și un cod de conduită cu norme de igienă pentru personal.

10. Cerințele în legătură cu supravegherea incubatoarelor, menționate la pct.27, sunt următoarele:

10.1 operatorul trebuie să pună în aplicare un program de control al calității bacteriologice în conformitate cu pct.1 din anexa nr.2;

10.2 operatorul incubatorului trebuie să asigure faptul că există acorduri cu operatorul unității care deține păsările de curte și de unde provin ouăle pentru incubație în vederea efectuării eșantionării la incubator pentru testare în vederea depistării agenților patogeni menționați în programul de supraveghere a bolilor prevăzut în pct.2 din anexa nr.2, cu scopul de a finaliza programul în cauză.

11. Cerințele în legătură cu instalațiile și echipamentele incubatoarelor, menționate la pct.27, sunt următoarele:

11.1 incubatoarele trebuie să fie separate din punct de vedere fizic și operațional de instalațiile care dețin păsări de curte sau orice alte păsări;

11.2 următoarele unități funcționale și echipamente trebuie să fie separate:

11.2.1 depozitarea și sortarea ouălor;

11.2.2 dezinfectarea ouălor;

11.2.3 pre-incubația;

11.2.4 incubația pentru ecloziune;

11.2.5 sexarea și vaccinarea puilor de o zi;

11.2.6 ambalarea ouălor pentru incubație și a puilor de o zi pentru expediere;

11.3 puii de o zi sau ouăle pentru incubație deținute în incubator nu trebuie să intre în contact cu rozătoare sau cu păsări din afara incubatorului;

11.4 operațiunile trebuie să aibă la bază principiul circulației în sens unic a ouălor pentru incubație, a echipamentului aflat în funcțiune și a personalului;

11.5 trebuie să fie disponibile condiții de iluminare naturală sau artificială și sisteme de reglare a aerului și a temperaturii;

11.6 trebuie să fie posibile curățarea și dezinfectarea cu ușurință a podelelor, a pereților și a oricăror alte materiale sau echipamente din incubator;

11.7 trebuie să fie disponibile echipamente corespunzătoare pentru curățarea și dezinfectarea instalațiilor, a echipamentelor și a mijloacelor de transport utilizate pentru puii de o zi și ouăle pentru incubație.

12. Cerințele în legătură cu personalul care intră în contact cu ouăle pentru incubație și cu puii de o zi, menționate la pct.27, sunt următoarele:

12.1 personalul trebuie să dețină abilitățile și cunoștințele corespunzătoare și să fi beneficiat, în acest scop, de formare specifică sau să fi dobândit experiența practică echivalentă cu privire la tehnicile de dezinfectare și igienă necesare pentru a împiedica răspândirea bolilor transmisibile.

13. Cerințele în legătură cu supravegherea incubatoarelor de către autoritatea competentă, menționate la pct.27, sunt următoarele:

13.1 operatorul trebuie să ofere medicului veterinar oficial posibilitatea de a utiliza un birou pentru:

13.1.1 inspectarea incubatorului privind respectarea cerințelor prevăzute la punctele 1-4;

13.1.2 certificarea sănătății animale a ouălor pentru incubație și a puilor de o zi;

13.2 operatorul trebuie să asigure faptul că se acordă asistență la cererea medicului veterinar oficial pentru realizarea sarcinilor de supraveghere menționate la sbp.13.1.1.

Captiolul IV

CERINȚE PENTRU ACORDAREA AUTORIZĂRII UNITĂȚILOR CARE DEȚIN PĂSĂRI DE CURTE

14. Cerințele în legătură cu măsurile de biosecuritate ale unităților care dețin păsări de curte, menționate la pct.28, sunt următoarele:

14.1 ouăle pentru incubație trebuie să fie:

14.1.1 colectate frecvent, cel puțin o dată pe zi și fără întârziere după depunere;

14.1.2 curățate și dezinfectate fără întârziere, cu excepția cazului în care dezinfectarea are loc la un incubator din aceeași regiune;

14.1.3 ambalate în ambalaje noi sau curățate și dezinfectate;

14.2 în cazul în care o unitate adăpostește în același timp specii de păsări de curte din ordinul Galliformes și din ordinul Anseriformes, trebuie să se facă o separare clară a acestora;

14.3 trebuie să se facă pauze sanitare după operațiunile de curățare și dezinfectare și înainte de sosirea oricărui efectiv nou de păsări de curte în instalațiile în care sunt deținute păsările de curte;

14.4 vizitatorii trebuie să poarte îmbrăcăminte de protecție, iar personalul trebuie să poarte îmbrăcăminte de lucru corespunzătoare și să acționeze în conformitate cu normele de igienă stabilite de operator;

14.5 trebuie să existe un sistem corespunzător pentru a asigura colectarea apelor uzate.

15. Cerințele în legătură cu supravegherea unităților care dețin păsări de curte, menționate la pct.28, sunt următoarele:

15.1 operatorul trebuie să aplice și să respecte un program de supraveghere a bolilor menționat în pct.2 din anexa nr.2;

15.2 operatorul unității trebuie să asigure faptul că există acorduri cu operatorul incubatorului căruia îi sunt destinate ouăle pentru incubatie în vederea efectuării eșantionării la incubator pentru testare în vederea depistării agenților patogeni menționați în programul de supraveghere a bolilor prevăzut în pct.2 din anexa nr.2, cu scopul de a finaliza programul în cauză.

16. Cerințele în legătură cu instalațiile și echipamentele unităților care dețin păsări de curte, menționate la pct.28, sunt următoarele:

16.1 amplasarea și dispunerea trebuie să corespundă cu tipul de producție realizată;

16.2 unitatea trebuie să adăpostească doar păsări de curte:

16.2.1 care provin chiar din unitatea în cauză; sau

16.2.2 care provin de la alte unități autorizate care dețin păsări de curte; sau

16.2.3 care provin de la incubatoare autorizate de păsări de curte; sau

16.2.4 care au intrat în Republica Moldova din alte țări și teritorii aprobate;

16.3 păsările de curte nu trebuie să intre în contact cu rozătoare și cu păsări provenite din afară;

16.4 instalațiile trebuie să asigure condiții de igienă bune și să permită monitorizarea stării de sănătate;

16.5 trebuie să fie posibile curățarea și dezinfectarea cu ușurință a podelelor, a pereților și a oricăror alte materiale sau echipamente din unitate;

16.6 unitatea trebuie să dispună de echipamente corespunzătoare, compatibile cu tipul de producție realizată, care să fie disponibile pentru curățarea și dezinfectarea instalațiilor, a echipamentelor și a mijloacelor de transport în locul cel mai corespunzător din unitate.

Capitolul V

**CERINȚE PENTRU ACORDAREA AUTORIZĂRII CENTRELOR DE
COLECTARE DE CÂINI, PISICI ȘI DIHORI DOMESTICI ȘI A
ADĂPOSTURILOR DE ANIMALE PENTRU ACESTEA,**

17. Cerințele în legătură cu izolarea și alte măsuri de biosecuritate ale centrelor de colectare de câini, pisici și dihori domestici, menționate la pct.30, sunt următoarele:

17.1 aceste centre trebuie să accepte doar câini, pisici și dihori domestici din unitățile înregistrate care dețin animalele menționate;

17.2 trebuie să existe instalații de izolare corespunzătoare pentru câini, pisici și dihori domestici;

17.3 trebuie să se facă pauze sanitare după operațiunile de curățare și dezinfectare și înainte de sosirea oricărui lot nou de câini, pisici și dihori domestici în instalațiile în care sunt deținute animalele menționate;

17.4 trebuie să existe un sistem corespunzător pentru a asigura colectarea apelor uzate.

18. Cerințele în legătură cu izolarea și alte măsuri de biosecuritate ale adăposturilor de animale pentru câini, pisici și dihori domestici, menționate la pct.31, sunt următoarele:

18.1 trebuie să existe instalații de izolare corespunzătoare pentru câini, pisici și dihori domestici;

18.2 zonele în care sunt deținuți câinii, pisicile și dihori domestici și orice căi de acces, precum și materialele și echipamentele care intră în contact cu acestea trebuie să fie curățate și dezinfectate după îndepărtarea fiecărui lot de astfel de animale și, după caz, înainte de introducerea oricărui lot nou de astfel de animale, în conformitate cu procedurile operaționale stabilite;

18.3 trebuie să se facă pauze sanitare după operațiunile de curățare și dezinfectare și înainte de sosirea oricărui lot nou de câini, pisici și dihori domestici în instalațiile în care sunt deținute animalele menționate;

18.4 trebuie să existe un sistem corespunzător pentru a asigura colectarea apelor uzate.

19. Cerințele în legătură cu instalațiile și echipamentele centrelor de colectare de câini, pisici și dihori domestici și ale adăposturilor de animale pentru acestea, menționate la pct.30 și, respectiv, la pct.31, sunt următoarele:

19.1 trebuie să fie disponibile adăposturi corespunzătoare la un standard corespunzător pentru animalele menționate iar acestea trebuie să fie construite astfel încât să se împiedice contactul cu animale din exterior și să nu existe o comunicare directă cu spațiile de izolare și să se poată efectua cu ușurință inspecțiile și orice tratamente necesare;

19.2 zonele în care sunt deținute aceste animale și orice căi de acces, podelele, pereții și orice alte materiale sau echipamente care intră în contact cu animalele pot fi curățate și dezinfectate cu ușurință;

19.3 trebuie să fie disponibile zone de depozitare corespunzătoare pentru așternut, dejecții animaliere și hrana pentru animale de companie;

19.4 trebuie să fie disponibile echipamente corespunzătoare pentru curățarea și dezinfectarea instalațiilor, a ustensilelor și a mijloacelor de transport.

Capitolul VI

CERINȚE PENTRU ACORDAREA AUTORIZĂRII PUNCTELOR DE CONTROL LA FRONTIERĂ

20. Cerințele în legătură cu izolarea și alte măsuri de biosecuritate ale punctelor de control la frontieră, menționate la pct.32, sunt următoarele:

20.1 punctele de control la frontieră trebuie să fie amplasate, proiectate, construite și utilizate astfel încât să asigure un nivel suficient de biosecuritate pentru a împiedica răspândirea bolilor listate sau emergente către alte unități și între transporturi consecutive de animale care trec prin aceste incinte;

20.2 punctul de control la frontieră trebuie să fie construit, echipat și utilizat astfel încât să se asigure că pot fi efectuate cu ușurință procedurile de curățare și dezinfectare; trebuie să se asigure spălarea mijlocului de transport la fața locului;

20.3 punctele de control la frontieră trebuie să dispună de instalații corespunzătoare pentru izolarea separată a animalelor suspectate că sunt infectate cu o boală a animalelor;

20.4 trebuie să se facă pauze sanitare între două transporturi consecutive de animale și, dacă este cazul, acestea trebuie să fie adaptate în funcție de proveniența animalelor: regiuni, zone sau compartimente similare cu același statut sanitar; în special, nu trebuie să fie prezent niciun animal la punctele de control la frontieră pentru o perioadă de cel puțin 24 ore după o perioadă maximă de 6 zile de utilizare și după efectuarea operațiunilor de curățare și dezinfectare și înainte de sosirea oricărui nou transport de animale;

20.5 înainte de a accepta animalele, operatorii punctelor de control la frontieră trebuie:

20.5.1 să fi început operațiunile de curățare și dezinfectare în termen de 24 ore de la plecarea tuturor animalelor adăpostite acolo anterior;

20.5.2 să asigure faptul că niciun animal nu intră în punctele de control la frontieră până când medicul veterinar oficial nu constată încheierea operațiunilor de curățare și dezinfectare.

21. Cerințele în legătură cu instalațiile și echipamentele punctelor de control la frontieră, menționate la pct.32, sunt următoarele:

21.1 punctele de control la frontieră trebuie să fie curățate și dezinfectate înainte și după fiecare utilizare, în conformitate cu cerințele medicului veterinar oficial;

21.2 echipamentele care intră în contact cu animalele prezente la punctele de control la frontieră trebuie să fie în exclusivitate destinate incintelor respective, cu excepția cazului

în care au fost supuse unei proceduri de curățare și dezinfectare după ce au intrat în contact cu animalele sau cu fecalele sau urina acestora; în special, operatorul punctului de control la frontieră trebuie să asigure echipamente și haine de protecție curate, care trebuie să fie păstrate exclusiv pentru a fi utilizate de către orice persoane care intră în punctul de control la frontieră și trebuie să se pună la dispoziție echipamentele corespunzătoare pentru curățarea și dezinfectarea articolelor respective;

21.3 așternutul trebuie să fie eliminat atunci când un transport de animale este mutat dintr-un țarc și, după operațiunile de curățare și dezinfectare, trebuie să fie înlocuit cu așternut curat;

21.4 nutrețul, așternutul, fecalele și urina animalelor nu trebuie să fie colectate din incintă decât dacă au fost supuse unui tratament corespunzător pentru a se evita răspândirea bolilor animalelor;

21.5 punctele de control la frontieră trebuie să dispună de instalații corespunzătoare pentru adăpostirea, inspectarea, examinarea animalelor ori de câte ori este necesar;

21.6 trebuie să fie disponibilă o zonă de depozitare corespunzătoare pentru așternut, furaje, nutreț și dejecții animaliere;

21.7 trebuie să existe un sistem corespunzător pentru a asigura colectarea apelor uzate.

Capitolul VII

CERINȚE PENTRU ACORDAREA AUTORIZĂRII UNITĂȚILOR DE PRODUCȚIE IZOLATE DE MEDIUL EXTERIOR PENTRU BONDARI

22. Cerințele în legătură cu măsurile de biosecuritate și de supraveghere ale unităților de producție izolate de mediul exterior pentru bondari, menționate la pct.33 prevăd ca operatorul trebuie să asigure, să verifice și să înregistreze prin controale interne faptul că se împiedică intrarea în unitate a gândacilor mici de stup și că se poate detecta prezența acestora în unitate.

23. Cerințele în legătură cu instalațiile și echipamentele unităților de producție izolate de mediul exterior pentru bondari, menționate la pct.33 sunt următoarele:

23.1 producția de bondari trebuie să fie izolată de toate activitățile asociate ale unității și trebuie să se realizeze în instalații cu protecție împotriva insectelor zburătoare;

23.2 bondarii trebuie să fie ținuti izolați în cadrul clădirii respective pe toată durata producției;

23.3 depozitarea și manipularea polenului în cadrul instalațiilor trebuie să fie izolate de bondari pe toată durata producției de bondari până când polenul le este oferit ca hrană.

Capitolul VIII

CERINȚE PENTRU ACORDAREA AUTORIZĂRII UNITĂȚILOR DE CARANTINĂ PENTRU ANIMALE TERESTRE DEȚINUTE, ALTELE DECÂT PRIMATELE

24. Cerințele în legătură cu carantina, izolarea și alte măsuri de biosecuritate ale unităților de carantină pentru animale terestre deținute, altele decât primatele, menționate la pct.34 sunt următoarele:

24.1 fiecare secțiune a unității de carantină trebuie:

24.1.1 să fie situată la o distanță de siguranță față de unitățile învecinate sau de alte locuri în care sunt deținute animale, pentru a evita transmiterea bolilor contagioase ale animalelor între animalele rezidente și cele aflate în carantină;

24.1.2 să înceapă perioada de carantină necesară atunci când ultimul animal din lot este introdus în unitatea de carantină;

24.1.3 să fie golită de animale, curățată și dezinfectată la sfârșitul perioadei de carantină pentru ultimul lot și apoi să fie ținută fără animale pentru o perioadă de cel puțin șapte zile înainte ca un lot de animale care a intrat în țară din alte țări să fie introdus în unitatea de carantină;

24.2 așternutul trebuie să fie eliminat atunci când un transport de animale este mutat dintr-un țarc și trebuie să fie înlocuit cu așternut curat după finalizarea operațiunilor de curățare și dezinfectare;

24.3 nutrețul, așternutul, fecalele și urina animalelor nu trebuie să fie colectate din incintă decât dacă au fost supuse unui tratament corespunzător pentru a se evita răspândirea bolilor animalelor;

24.4 trebuie să fie luate măsuri de precauție pentru a preveni contaminarea încrucișată între transporturile de animale care intră și care ies;

24.5 animalele terestre scoase din unitatea de carantină trebuie să îndeplinească cerințele țării pentru exportul ulterior la lor.

25. Cerințele în legătură cu măsurile de supraveghere și de control ale unităților de carantină pentru animale terestre deținute, altele decât primatele, menționate la pct.34 sunt următoarele:

25.1 planul de supraveghere a bolilor trebuie să includă combaterea corespunzătoare a zoonozelor la animale și să fie pus în aplicare și actualizat în conformitate cu numărul și speciile de animale prezente în unitate și cu situația epidemiologică din unitate și din jurul acesteia cu privire la bolile listate și emergente;

25.2 animalele suspectate că sunt infectate sau contaminate cu un agent patogen listat sau emergent trebuie să fie supuse unor teste clinice, de laborator sau post-mortem;

25.3 vaccinarea și tratarea animalelor susceptibile împotriva bolilor transmisibile ale animalelor trebuie să se efectueze în mod corespunzător;

25.4 dacă autoritatea competentă dispune astfel, trebuie să se utilizeze animale santinelă pentru depistarea timpurie a unor eventuale boli.

26. Cerințele în legătură cu instalațiile și echipamentele unităților de carantină pentru animale terestre deținute, altele decât primatele, menționate la pct.34 sunt următoarele:

26.1 unitățile trebuie să fie demarcate clar și trebuie să se controleze accesul animalelor și al oamenilor la instalațiile pentru animale;

26.2 trebuie să existe spații suficient de mari, care să includă vestiare, dușuri și cabine de toaletă, la dispoziția personalului însărcinat cu efectuarea controalelor sanitar-veterinare;

26.3 trebuie să fie disponibile mijloace corespunzătoare pentru capturarea, închiderea, după caz, limitarea mișcării și izolarea animalelor;

26.4 trebuie să fie disponibile echipamente și instalații pentru curățare și dezinfectare;

26.5 partea din unitate unde sunt deținute animalele:

26.5.1 dacă autoritatea competentă dispune astfel pentru abordarea riscurilor specifice pentru sănătatea animală, trebuie să fie protejată împotriva insectelor cu un filtru de aer HEPA pentru intrare și ieșire, să dispună de controlul intern al vectorilor, acces cu ușă dublă și proceduri de operare;

26.5.2 în cazul păsărilor captive, trebuie să fie protejată împotriva păsărilor, muștelor și insectelor dăunătoare;

26.5.3 trebuie să poată fi etanșată pentru a permite fumigațiile;

26.5.4 trebuie să fie la un standard corespunzător și să fie construită astfel încât să se împiedice contactul cu animale din exterior și să se poată efectua cu ușurință inspecțiile și orice tratamente necesare;

26.5.5 trebuie să fie construită astfel încât podelele, pereții și orice alte materiale sau echipamente să poată fi curățate și dezinfectate cu ușurință.

Capitolul IX

CERINȚE PENTRU ACORDAREA AUTORIZĂRII UNITĂȚILOR IZOLATE PENTRU ANIMALE TERESTRE DEȚINUTE

27. Cerințele în legătură cu carantina, izolarea și măsurile de biosecuritate ale unităților izolate pentru animale terestre deținute, menționate la pct.36 sunt următoarele:

27.1 aceste unități trebuie să accepte doar animale terestre deținute care au fost supuse unei perioade de carantină corespunzătoare pentru bolile relevante pentru specia în cauză, în situația în care animalele respective provin de la o altă unitate decât o unitate izolată;

27.2 aceste unități trebuie să accepte doar primare care respectă norme la fel de stricte ca cele menționate la art. 6.12.4 din Codul sanitar pentru animale terestre al Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor (WOAH);

27.3 atunci când cerințele impun, trebuie să fie disponibile instalații corespunzătoare pentru plasarea în carantină a animalelor terestre deținute introduse din alte unități.

28. Cerințele în legătură cu măsurile de supraveghere și de control ale unităților izolate pentru animale terestre deținute, menționate la pct.36 sunt următoarele:

28.1 planul de supraveghere a bolilor trebuie să includă combaterea corespunzătoare a zoonozelor la animalele terestre deținute și să fie pus în aplicare și actualizat în conformitate cu numărul și speciile de animale terestre deținute, prezente în unitate și cu situația epidemiologică din unitate și din jurul acesteia cu privire la bolile listate și emergente;

28.2 animalele terestre deținute, suspectate că sunt infectate sau contaminate cu un agent patogen listat sau emergent, trebuie să fie supuse unor teste clinice, de laborator sau post-mortem;

28.3 vaccinarea și tratarea animalelor terestre deținute susceptibile împotriva bolilor transmisibile trebuie să se efectueze în mod corespunzător.

29. Cerințele în legătură cu instalațiile și echipamentele unităților izolate pentru animale terestre deținute, menționate la pct.36 sunt următoarele:

29.1 unitățile trebuie să fie demarcate clar și trebuie să se controleze accesul animalelor și al oamenilor la instalațiile pentru animale;

29.2 sunt disponibile mijloace corespunzătoare pentru capturarea, închiderea, după caz, limitarea mișcării și izolarea animalelor;

29.3 zonele de adăpostire a animalelor sunt la un standard corespunzător și sunt construite astfel încât:

29.3.1 să se împiedice contactul cu animale din exterior și să se poată efectua cu ușurință inspecțiile și orice tratamente necesare;

29.3.2 podelele, pereții și orice alte materiale sau echipamente să poată fi curățate și dezinfectate cu ușurință.

Anexa nr. 2 la
Norma sanitară veterinară cu privire
la unitățile care dețin animale terestre,
incubatoare și trasabilitatea acestora.

PROGRAMUL DE CONTROL MICROBIOLOGIC DIN INCUBATOARE ȘI PROGRAMELE DE SUPRAVEGHERE A BOLILOR DIN INCUBATOARE ȘI DIN UNITĂȚI CARE DEȚIN PĂSĂRI DE CURTE

1. Programul de control bacteriologic în scopul controalelor de igienă include următoarele:

1.1 trebuie să fie prelevate eșantioane de mediu iar acestea trebuie să fie supuse unei examinări bacteriologice;

1.2 eșantioanele trebuie să fie prelevate cel puțin o dată la șase săptămâni iar fiecare eșantionare trebuie să includă 60 de eșantioane.

2. Obiectivul programelor de supraveghere a bolilor prevede demonstrarea faptului că efectivele de păsări deținute în unități autorizate care dețin păsări de curte sunt indemne de agenții patogeni enumerați la pct.2 și 3. Programele de supraveghere a bolilor cuprind cel puțin agenții patogeni și speciile deținute listate menționate la pct.2.

3. Supravegherea bolilor pentru serotipurile de *Salmonella* relevante pentru sănătatea animală prevede:

3.1 Identificarea infectării cu următorii agenți patogeni:

3.1.1 *Salmonella Pullorum*: care acoperă *Salmonella enterica* subspecia *enterica* sub tipul *Gallinarum* varianta biochimică (biovar) *Pullorum*;

3.1.2 *Salmonella Gallinarum*: care acoperă *Salmonella enterica* subspecia *enterica* sub tipul *Gallinarum* varianta biochimică (biovar) *Gallinarum*;

3.1.3 *Salmonella arizonae*: care acoperă *Salmonella enterica* subspecia *arizonae* serogrupul K (O18) *arizonae*.

3.2 Specii-țintă de păsări de curte:

3.2.1 pentru *Salmonella Pullorum* și *Salmonella Gallinarum*: *Gallus gallus*, *Meleagris gallopavo*, *Numida meleagris*, *Coturnix coturnix*, *Phasianus colchicus*, *Perdix perdix*, *Anas spp*;

3.2.2 pentru *Salmonella arizonae*: *Meleagris gallopavo*.

3.3 Examinarea clinică a fiecărui efectiv de păsări pe durata fiecărei perioade de depunere a ouălor sau de producție pentru depistarea bolii în cauză.

3.4 Efectuarea matricii de eşantionare care stabileşte că:

3.4.1 trebuie să fie prelevate eşantioane de la fiecare efectiv de păsări din unitatea care deţine păsări de curte, dacă este cazul:

3.4.1.1 pentru testul serologic: sânge;

3.4.1.2 pentru testul bacteriologic:

3.4.1.2.1 ţesuturi post-mortem, în special ficat, splină, ovar, oviduct şi joncţiune ileo-cecală;

3.4.1.2.2 eşantioane de mediu;

3.4.1.2.3 secreţii din cloaca păsărilor vii, în special de la cele care par a fi bolnave sau care au fost identificate ca fiind extrem de seropozitive;

3.4.2 eşantioanele care trebuie să fie prelevate în incubator pentru testul bacteriologic:

3.4.2.1 pui neclozaţi (şi anume, embrioni morţi în coajă);

3.4.2.2 pui de calitate a doua;

3.4.2.3 meconiu de pui;

3.4.2.4 puf sau praf din eclozor şi de pe pereţii incubatorului.

3.5 Cadrul şi frecvenţa eşantionării:

3.5.1 în unitatea care deţine păsări de curte:

3.5.1.1 eşantionare pentru *Salmonella Pullorum* şi *Salmonella Gallinarum*:

Specia	Momentul eşantionării		Numărul de păsări eşantionat/Numărul de eşantioane de mediu
	Păsări de curte de reproducţie	Păsări pentru producţie	
<i>Gallus gallus</i> , <i>Meleagris gallopavo</i> , <i>Numida meleagris</i> , <i>Coturnix coturnix</i> , <i>Phasianus colchicus</i> , <i>Perdix perdix</i> şi <i>Anas spp.</i>	La punctul de depunere	Pe durata producţiei cel puţin o dată pe an	60

3.5.1.2 eșantionare pentru *Salmonella arizonae*:

Specia	Momentul eșantionării		Numărul de păsări de eșantionat/ Numărul de eșantioane de mediu
	Păsări de curte de reproducție	Păsări pentru producție	
<i>Meleagris gallopavo</i>	La punctul de depunere	Pe durata producției cel puțin o dată pe an	60

3.5.1.3 numărul de păsări care trebuie eșantionate conform sbp.3.5.1.1 și 3.5.1.2 va fi adaptat de autoritatea competentă în funcție de prevalența cunoscută a infecției în cauză și de istoricul acesteia în cadrul unității. În orice caz, este prelevat întotdeauna un număr de eșantioane valabil din punct de vedere statistic pentru testare serologică/bacteriologică pentru determinarea prezenței infecției;

3.5.2 în incubator, eșantioanele sunt prelevate și examinate cel puțin o dată la 6 săptămâni. Testul include cel puțin:

3.5.2.1 un eșantion grupat de puf și meconiu de la pui din fiecare eclozor;

3.5.2.2 un eșantion:

3.5.2.2.1 fie de la 10 pui de calitate a doua și de la 10 pui morți în coajă din fiecare efectiv de păsări de origine prezenți într-un eclozor la data prelevării eșantionului;

3.5.2.2.2 fie de la 20 de pui de calitate a doua din fiecare efectiv de păsări de origine prezenți într-un eclozor la data prelevării eșantionului.

3.6 Prelucrarea eșantioanelor și metode de testare:

3.6.1 eșantioanele prelevate trebuie să fie supuse:

3.6.1.1 testării serologice;

3.6.1.2 testării bacteriologice, ca alternativă sau în plus față de testarea serologică menționată la sbp.2.6.1.1; totuși, eșantioanele pentru testarea bacteriologică nu trebuie prelevate de la păsări de curte sau ouă care au fost tratate cu produse medicinale antimicrobiene în decursul ultimelor două-trei săptămâni înainte de testare;

3.6.2 eșantioanele colectate trebuie să fie prelucrate după cum urmează:

3.6.2.1 pentru eșantioane fecale/meconice și intestinale, îmbogățirea directă cu bulion cu selenit-cisteină sau alte medii corespunzătoare pentru eșantioane în cazul în care se preconizează o floră concurentă;

3.6.2.2 preîmbogățirea neselectivă urmată de îmbogățire selectivă cu bulion Rappaport-Vassiliadis pe bază de soia (RVS) sau cu bulion Müller-Kauffmann-tetracionat-novobiocin (MKTTn), pentru eșantioane (de exemplu, embrioni morți în coajă), unde este de așteptat ca flora concurentă să fie minimă;

3.6.2.3 etalarea directă a țesuturilor prelevate în mediu aseptice pe un mediu agar cu selectivitate minimă, ca de exemplu agarul MacConkey;

3.6.2.4 *Salmonella Pullorum* și *Salmonella Gallinarum* nu cresc de la sine în mediul semisolid modificat Rappaport Vassiliadis (MSRV) care este utilizat pentru monitorizarea *Salmonella spp.* zoonotice în țară, dar acest mediu este corespunzător pentru *Salmonella arizonae*;

3.6.2.5 tehnicile de depistare trebuie să fie capabile să diferențieze răspunsurile serologice la infecțiile cu *Salmonella Pullorum* și *Salmonella Gallinarum*, datorită utilizării vaccinului cu *Salmonella Enteritidis*, în cazul în care acesta este utilizat (2). Prin urmare, această vaccinare nu trebuie utilizată dacă se utilizează monitorizarea serologică. Dacă s-a utilizat vaccinarea, trebuie utilizată testarea bacteriologică, dar metoda de confirmare trebuie să fie capabilă să diferențieze tulpinile de vaccin viu de cele sălbatice.

3.7 Rezultate:

Un efectiv de păsări este considerat pozitiv atunci când, în urma rezultatelor pozitive ale testării efectuate în conformitate cu punctele 2.3-2.6, un al doilea test de tip corespunzător confirmă infecția cu agenții patogeni.

4. Supravegherea bolilor pentru *Mycoplasma spp.* relevantă pentru păsări de curte:

4.1 Identificarea infectării cu următorii agenți patogeni:

4.1.1 *Mycoplasma gallisepticum*;

4.1.2 *Mycoplasma meleagridis*.

4.2 Specii-țintă:

4.2.1 *Mycoplasma gallisepticum*: *Gallus gallus*, *Meleagris gallopavo*;

4.2.2 *Mycoplasma meleagridis*: *Meleagris gallopavo*.

4.3 Examinări:

Fiecare efectiv de păsări trebuie să fie examinat clinic pe durata fiecărei perioade de depunere a ouălor sau de producție, la momentul oportun pentru depistarea bolii în cauză.

4.4 Matricea de eșantionare:

Eșantioanele care trebuie să fie prelevate de la fiecare efectiv de păsări din unitatea care deține păsări de curte, dacă este cazul:

4.4.1 sânge;

4.4.2 material seminal;

4.4.3 secreție traheală, orificii nazale posterioare sau cloacă;

4.4.4 țesuturi post-mortem, în special din sacul aerian de la puii de o zi cu leziuni;

4.4.5 în special pentru determinarea prezenței *Mycoplasma meleagridis*, din oviduct și penis, în cazul curcanilor.

4.5 Cadrul și frecvența eșantionării:

4.5.1 eșantionare pentru *Mycoplasma gallisepticum*:

Specia	Momentul eșantionării		Numărul de păsări care trebuie eșantionate
	Păsări de curte de reproducție	Păsări pentru producție	

<i>Gallus gallus</i>	la vârsta de 16 săptămâni	Pe durata producției o dată la 90 de zile	60
	la punctul de depunere		60
	și ulterior o dată la 90 de zile		60
<i>Meleagris gallopavo</i>	la vârsta de 20 săptămâni	Pe durata producției o dată la 90 de zile	60
	la punctul de depunere		60
	și ulterior o dată la 90 de zile		60

4.5.2 eșantionare pentru *Mycoplasma meleagridis*:

Specia	Momentul eșantionării		Numărul de păsări care trebuie eșantionate
	Păsări de curte de reproducție	Păsări pentru producție	
<i>Meleagris gallopavo</i>	la vârsta de 20 săptămâni	Pe durata producției o dată la 90 de zile	60
	la punctul de depunere		60
	și ulterior o dată la 90 de zile		60

4.5.3 numărul de păsări care trebuie eșantionate conform sbp.4.5.1 și 4.5.2 va fi adoptat de autoritatea competentă în funcție de prevalența cunoscută a infecției în cauză și de istoricul acesteia în cadrul unității. În orice caz, este prelevat întotdeauna un număr de eșantioane valabil din punct de vedere statistic pentru testare serologică/bacteriologică.

4.6 Examinări, eșantionare și metode de testare:

Testarea prezenței infecției prin teste serologice, bacteriologice și moleculare trebuie să se efectueze prin metode validate, recunoscute de autoritatea competentă.

4.7 Interpretarea rezultatelor:

Un efectiv de păsări este considerat pozitiv atunci când, în urma rezultatelor pozitive ale testării efectuate în conformitate cu sbp.3.3-3.6, un al doilea test de tip corespunzător confirmă infecția cu agenții patogeni.

5. Laboratoarele care au fost desemnate de autoritatea competentă să efectueze testările prevăzute în prezenta anexă pot să consulte Manualul de teste de diagnostic și vaccinuri pentru animale terestre al Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor (WOAH), ediția 2018, pentru o descriere mai detaliată a procedurilor de diagnosticare.

Anexa nr. 3 la
Norma sanitară veterinară cu privire
la unitățile care dețin animale terestre,
incubatoare și trasabilitatea acestora.

MIJLOACELE DE IDENTIFICARE A ANIMALELOR TERESTRE DEȚINUTE

1. Mijloacele de identificare a animalelor terestre deținute sunt următoarele:

- 1.1 două crotalii convenționale;
- 1.2 bandă convențională pe chișiță;
- 1.3 crotalie electronică;
- 1.4 transponder tip bolus;
- 1.5 transponder injectabil;
- 1.6 bandă electronică pe chișiță;
- 1.7 tatuaj;
- 1.8 inel montat pe picior.

2. Operatorii care utilizează mijloacele de identificare menționate la pct. 1 trebuie să respecte cerințele prezentei Norme, asigurând trasabilitatea și înregistrarea corectă a fiecărui animal, păstrarea informațiilor despre identificare și verificarea periodică a funcționării mijloacelor electronice utilizate.

Anexa nr. 4 la
Norma sanitară veterinară cu privire
la unitățile care dețin animale terestre,
incubatoare și trasabilitatea acestora

Capitolul I

TERMENELE ȘI PROCEDURILE PENTRU TRANSMITEREA DE INFORMAȚII DE CĂTRE OPERATORI PENTRU ÎNREGISTRAREA ANIMALELOR DEȚINUTE DIN SPECIILE BOVINĂ, OVINĂ, CAPRINĂ ȘI PORCINĂ

1. Prezenta anexă stabilește norme în ceea ce privește:

1.1 termenele pentru transmiterea de informații de către operatori pentru înregistrarea în bazele de date electronice a animalelor deținute din speciile bovină, ovină, caprină și porcină;

1.2 accesul uniform la datele conținute în bazele de date electronice cu privire la animalele deținute din speciile bovină, ovină, caprină și porcină și specificațiile tehnice și normele de funcționare pentru bazele de date respective;

1.3 specificațiile tehnice, formatele și modelele pentru mijloacele de identificare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor și cervidelor deținute;

1.4 cerințele tehnice pentru mijloacele de identificare a psitacidelor deținute;

1.5 perioadele pentru aplicarea mijloacelor de identificare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor și cervidelor deținute, născute în altă țară sau după intrarea în țară a animalelor respective;

1.6 configurația codului de identificare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, camelidelor și cervidelor deținute;

1.7 îndepărtarea, modificarea și înlocuirea mijloacelor de identificare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor și cervidelor deținute și termenele pentru astfel de operațiuni;

2. Operatorii care dețin animale din speciile bovină, ovină, caprină și porcină transmit informațiile privind circulația, nașterile și decesele, menționate la art.112 lit.d) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, și privind deplasările, menționate la art.113 alin.(1) lit.c) din legea respectivă și la sbp.105.4, în vederea înregistrării în bazele de date electronice create pentru speciile respective, într-un termen de transmitere care trebuie stabilit de autoritatea competentă. Perioada maximă de transmitere a informațiilor nu depășește 7 zile de la circulația, nașterea sau decesul animalelor, după caz.

3. În cazul nașterilor, la stabilirea perioadei maxime de transmitere a informațiilor, se poate utiliza data la care mijlocul de identificare este aplicat animalului ca punct de început al perioadei de timp în cauză, cu condiția să nu existe niciun risc de confuzie între această dată și data nașterii animalului.

4. Prin derogare de la pct.2, autoritatea competentă poate prelungi perioada maximă de transmitere a informațiilor privind circulația, menționată la pct.2, până la 14 zile de la circulația bovinelor de la unități de origine la unități de pășunat înregistrate,

situate în zone montane pentru pășunat. Autoritatea competentă decide să accepte liste cu bovinele care fac obiectul circulației către unitățile de pășunat înregistrate, de la operatorii acestor unități. Aceste liste conțin:

- 4.1 numărul de înregistrare unic al unității de pășunat înregistrate;
- 4.2 codul de identificare a animalelor;
- 4.3 numărul de înregistrare unic al unității de origine;
- 4.4 data sosirii animalelor la unitatea de pășunat înregistrată;
- 4.5 data estimată a plecării animalelor din unitatea de pășunat înregistrată.

5. Operatorii care dețin bovine, ovine, caprine și porcine au acces, la cerere și gratuit, cel puțin la citirea informațiilor referitoare la unitățile lor conținute în bazele de date electronice, menționate la art.109 alin.(1) lit.a)-c) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală.

6. Autoritatea competentă se asigură că bazele de date electronice privind animalele deținute din speciile bovină, ovină, caprină și porcină, menționate la art.109 alin.(1) lit.a)-c) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, sunt create astfel încât informațiile înregistrate în aceste baze de date să poată fi transmise între bazele de date electronice alte țări, în formatul prevăzut în coloana a treia a tabelului din anexa nr.5.

7. Autoritatea competentă pune în aplicare măsuri tehnice și organizatorice corespunzătoare pentru a se asigura că bazele de date electronice privind animalele deținute din speciile bovină, ovină, caprină și porcină, menționate la art.109 alin.(1) lit.a)-c) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, continuă să funcționeze în eventualitatea unor perturbări. Măsurile respective garantează, de asemenea, securitatea, integritatea și autenticitatea informațiilor înregistrate în astfel de baze de date – SIA „RSA”.

Capitolul II

MIJLOACE DE IDENTIFICARE

8. Autoritatea competentă aprobă utilizarea crotaliilor convenționale sau a benzilor convenționale pe chișită, menționate în anexa nr.3 la sbp.1.1 și 1.2, ca mijloace de identificare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor și cervidelor deținute, dacă respectivele mijloace de identificare îndeplinesc specificațiile tehnice stabilite în Capitolul I din anexa nr.6.

9. Autoritatea competentă aprobă utilizarea tatuajelor, menționate în anexa nr.3 la pct.1.7, ca mijloc de identificare a ovinelor, caprinelor, porcinelor și cervidelor deținute, astfel cum se prevede la pct.82-83 și la sbp.97.2, la sbp.135.3 și la sbp.139.3 din respectiva normă, dacă respectivele tatuaje asigură marcarea de neșters și citirea corectă.

10. Autoritatea competentă aprobă utilizarea dispozitivelor electronice de identificare, menționate în anexa nr.3 la sbp.1.3-1.6, ca mijloace de identificare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor și cervidelor deținute, dacă

respectivetele mijloace de identificare îndeplinesc specificațiile tehnice stabilite în Capitolul II din anexa nr.6. În plus, dispozitivele electronice de identificare, menționate în anexa nr.3 la sbp.1.3 și 1.5, îndeplinesc specificațiile tehnice prevăzute în Capitolul I din anexa nr.6.

11. Prin derogare de la pct.10, autoritatea competentă aprobă utilizarea crotaliilor electronice ca mijloc de identificare a porcinelor deținute, în cazul în care aceste mijloace de identificare îndeplinesc specificațiile tehnice stabilite de altă țară în care sunt deținute porcinele și afișează în mod vizibil, lizibil și de neșters numărul de înregistrare unic al:

11.1 unității de naștere a animalelor sau

11.2 ultimei unități din lanțul de aprovizionare, menționată la pct.100, dacă animalele sunt deplasate la o unitate din afara respectivului lanț de aprovizionare.

12. Operatorii care dețin psitacide se asigură că:

12.1 inelul montat pe picior, menționat la sbp.139.1, îndeplinește specificațiile tehnice stabilite în Capitolul I din anexa nr.6;

12.2 tatuajul, menționat la sbp.139.3, asigură marcarea de neșters și citirea corectă.

13. Autoritatea competentă aprobă utilizarea transponderelor injectabile, menționate la sbp.139.2, ca mijloace de identificare a psitacidelor deținute, dacă respectivetele mijloace de identificare îndeplinesc specificațiile tehnice stabilite la pct.5 din Capitolul II a anexei nr.6.

14. Atunci când aprobă dispozitivele electronice de identificare, menționate în anexa nr.3 la sbp.1.3-1.6, pentru bovinele, ovinele, caprinele, porcinele, camelidele, cervidele și psitacidele deținute, autoritatea competentă se asigură că producătorii de dispozitive electronice de identificare au furnizat dovezi că testele de conformitate și performanță, menționate la pct.7 din Capitolul II a anexei nr.6, au fost efectuate în centre de testare acreditate în conformitate cu standardul SM EN ISO/IEC 17025:2018 „Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări”.

15. Atunci când aprobă dispozitivele electronice de identificare, menționate la pct.7, autoritatea competentă solicită producătorilor de dispozitive electronice de identificare să aplice teste suplimentare de robustețe și de duranță pentru a asigura funcționalitatea acestora în condițiile geografice sau climatice specifice ale Republicii Moldova.

16. Codul de identificare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, camelidelor și cervidelor deținute este următorul:

16.1 primul element al codului de identificare este codul de țară al țării în care mijlocul de identificare a fost aplicat pentru prima dată animalelor, în formatul:

16.1.1 codul format din două litere în conformitate cu standardul SM EN ISO 3166-1:2021 alfa -2, cu excepția Greciei, pentru care se utilizează codul din două litere „EL”, și, pentru Regatul Unit, în ceea ce privește Irlanda de Nord, pentru care se utilizează codul din două litere „XI”; sau

16.1.2 codul de țară format din trei cifre în conformitate cu standardul SM EN ISO 3166-1:2021 privind codurile numerice, cu excepția Regatului Unit în ceea ce privește Irlanda de Nord, pentru care se utilizează „899”;

16.2 al doilea element al codului de identificare este un cod unic pentru fiecare animal, care nu depășește 12 caractere numerice.

17. Operatorii se asigură că mijloacele de identificare, menționate la art.112 lit.a) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, se aplică bovinelor deținute, înainte de expirarea unei perioade maxime după naștere, care trebuie stabilită de țara în care s-au născut animalele. Perioada maximă este calculată de la nașterea animalelor și nu depășește 20 de zile.

18. Prin derogare de la pct.17, din motive legate de dezvoltarea fiziologică a animalelor, autoritatea competentă pot autoriza operatorii să prelungească perioada maximă de aplicare a unui al doilea mijloc de identificare până la 60 de zile de la data nașterii animalelor, dacă al doilea mijloc de identificare este un transponder tip bolus.

19. Prin derogare de la pct.17, autoritate competentă permite operatorilor să prelungească perioada maximă, menționată la pct.17, până la 9 luni, în următoarele condiții:

19.1 animalele:

19.1.1 sunt crescute în condiții de creștere extensivă, vițeei rămânând alături de mamele lor;

19.1.2 nu sunt obișnuite să aibă contact permanent cu oamenii;

19.2 zona în care sunt ținute animalele asigură un grad înalt de izolare a acestora;

19.3 creșterea extensivă nu compromite trasabilitatea animalelor.

20. Autoritatea competentă limitează consimțirea, menționată la primul alineat, la anumite regiuni geografice sau la anumite specii sau rase de bovine deținute.

21. Operatorii se asigură că nicio bovină deținută nu părăsește unitatea de naștere, decât dacă mijloacele de identificare menționate la art.112 lit.a) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, au fost aplicate acestor animale.

22. Operatorii se asigură că mijloacele de identificare, menționate la art.113 alin.(1) lit.a) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, se aplică ovinelor și caprinelor deținute, înainte de expirarea unei perioade maxime după naștere, care trebuie stabilită de țara în care s-au născut animalele. Perioada maximă este calculată de la nașterea animalelor și nu depășește 9 luni.

23. Operatorii se asigură că nicio ovină sau caprină deținută nu părăsește unitatea de naștere, decât dacă mijloacele de identificare menționate la art.113 alin.(1) lit.a) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, au fost aplicate acestor animale.

24. Operatorii se asigură că mijloacele de identificare, menționate la art.115 lit.a) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, se aplică porcinelor deținute, înainte de expirarea unei perioade maxime după naștere, care este calculată de la nașterea animalelor și nu depășește 9 luni.

25. Operatorii se asigură că nicio porcină deținută nu părăsește unitatea de naștere și nu iese din lanțul de aprovizionare, decât dacă mijloacele de identificare menționate la art.115 lit.a) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, au fost aplicate acestor animale.

26. Operatorii se asigură că mijloacele de identificare, menționate la pct.134 și 135, se aplică camelidelor și cervidelor deținute, înainte de expirarea unei perioade maxime după naștere, care trebuie stabilită de țara în care s-au născut animalele.

27. Operatorii se asigură că nicio camelidă sau cervidă deținută nu părăsește unitatea de naștere sau unitatea de primă sosire dacă animalele respective au fost deplasate în unitatea respectivă din habitatul în care au trăit ca animale sălbatice, decât dacă mijloacele de identificare menționate la pct.134 și 135 au fost aplicate animalelor respective.

28. Autoritatea competentă îi exonerează de cerințele prevăzute la pct.26 și 27 pe operatorii care dețin reni, cu condiția ca exonerarea nu compromite trasabilitatea animalelor.

29. Prin derogare de la pct.26, autoritatea competentă îi exonerează de cerințele de la pct.26 pe operatorii care dețin cervide, în următoarele condiții:

29.1 animalele:

29.1.1 sunt crescute în condiții de creștere extensivă;

29.1.2 nu sunt obișnuite să aibă contact permanent cu oamenii;

29.2 zona în care sunt ținute animalele asigură un grad înalt de izolare a acestora;

29.3 exonerarea nu compromite trasabilitatea animalelor.

30. După intrarea pe teritoriul Republicii Moldova a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor și cervidelor deținute și în cazul în care aceste animale rămân pe teritoriul Republicii Moldova, operatorii se asigură că mijloacele de identificare, menționate la pct.148-150, se aplică acestor animale în termen de 20 de zile de la sosirea lor la unitatea de primă sosire.

31. Prin derogare de la pct.30, din motive legate de dezvoltarea fiziologică a animalelor, autoritatea competentă la primă sosire pot consimți operatorii să prelungească perioada maximă de aplicare a unui al doilea mijloc de identificare până la 60 de zile de la data nașterii animalelor, dacă al doilea mijloc de identificare este un transponder tip bolus.

32. Operatorii se asigură că nicio bovină, ovină, caprină, porcină, camelidă sau cervidă deținută nu părăsește unitatea de primă sosire, decât dacă mijloacele de identificare menționate la pct.148-150 au fost aplicate acestor animale.

33. Autoritatea competentă aprobă operatorii să îndepărteze sau să modifice mijloacele de identificare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor și cervidelor deținute numai dacă îndepărtarea sau modificarea nu compromite trasabilitatea animalelor, inclusiv trasabilitatea unității în care s-au născut, și dacă rămâne posibilă identificarea individuală a animalelor, dacă este cazul.

34. Autoritatea competentă aprobă operatorii să înlocuiască mijloacele de identificare a bovinelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, camelidelor și cervidelor deținute numai dacă înlocuirea nu compromite trasabilitatea animalelor, inclusiv trasabilitateunității în care s-au născut, și dacă rămâne posibilă identificarea individuală a animalelor, dacă este cazul.

35. Înlocuirea menționată la pct.34 poate fi aprobată după cum urmează:

35.1 în cazul în care animalele au fost identificate prin două mijloace de identificare, iar unul dintre aceste mijloace de identificare a devenit ilizibil sau a fost pierdut, cu condiția ca respectivul cod de identificare a animalelor să rămână neschimbat și să corespundă în continuare codului de pe mijlocul de identificare rămas;

35.2 în cazul în care animalele au fost identificate prin unul sau două mijloace de identificare care afișează codul de identificare a animalelor, iar respectivele mijloace de identificare au devenit ilizibile sau au fost pierdute, cu condiția să fie în continuare posibil să se determine codul de identificare a animalelor cu o certitudine rezonabilă, iar codul de identificare a animalelor să rămână neschimbat;

35.3 în cazul în care ovinele, caprinele sau porcinele deținute au fost identificate printr-un mijloc de identificare care afișează numărul de înregistrare unic al unei unități, iar mijlocul de identificare a devenit ilizibil sau a fost pierdut, cu condiția să fie în continuare posibil să se determine cu o certitudine rezonabilă unitatea de naștere a animalelor sau, dacă este cazul, ultima unitate din lanțul de aprovizionare și cu condiția ca mijloacele de identificare înlocuitoare să afișeze numărul de înregistrare unic al unității respective sau, dacă este cazul, al ultimei unități;

35.4 în cazul ovinelor și caprinelor deținute, înlocuirea mijloacelor de identificare, menționate la sbp.35.1 și 35.2, cu noi mijloace de identificare care afișează un nou cod de identificare poate fi aprobată, cu condiția ca trasabilitatea să nu fie compromisă.

36. Înlocuirea mijloacelor de identificare, menționate la pct.34, se efectuează fără întârziere și înainte de expirarea unei perioade maxime, care trebuie stabilită de țara a cărei autoritate competentă a aprobat operatorii să înlocuiască mijloacele de identificare, și înainte ca animalele să fie deplasate într-o altă unitate.

37. În cazul în care codul de identificare al bovinelor, ovinelor, caprinelor și porcinelor deținute, afișat pe mijloacele de identificare menționate în anexa nr.3 la sbp.1.1 și 1.2, nu poate fi reprodus pe un dispozitiv electronic de identificare din cauza limitărilor tehnice, autoritatea competentă permite aplicarea la animalele respective a unui nou dispozitiv electronic de identificare care afișează un nou cod de identificare, numai dacă ambele coduri de identificare sunt înregistrate în bazele de date electronice menționate la art.109 alin.(1) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală.

Anexa nr. 5 la
Norma sanitară veterinară cu privire
la unitățile care dețin animale terestre,
incubatoare și trasabilitatea acestora.

**Specificații tehnice pentru formatele de informații din bazele de date electronice
privind animalele deținute din speciile bovină, ovină, caprină și porcină**

Tipul de informații	Descrierea	Formatul
Codul de identificare al animalului	Codul țării	Una dintre următoarele opțiuni: Cod alfabetic: codul SM EN ISO 3166-1:2021 alfa-2 Cod numeric: codul SM EN ISO 3166-1:2021 numeric
	Cod unic pentru fiecare animal	12 caractere numerice
Dispozitiv electronic de identificare (opțional)		Una dintre următoarele opțiuni: — crotalie electronică — transponder tip bolus — transponder injectabil — bandă electronică pe chișiță
Număr de înregistrare unic al unității		Codul țării urmat de 12 caractere alfanumerice
Numele operatorului unității		140 de caractere alfanumerice
Adresa operatorului unității	Numele străzii și numărul clădirii	140 de caractere alfanumerice
	Cod poștal	10 caractere alfanumerice
	Orașul	35 de caractere alfanumerice

Data		Data (AAAA-LL-ZZ)
Numărul total de animale		15 caractere numerice
(1) Cu excepția Greciei, pentru care se utilizează codul din două litere „EL”.		

Anexa nr. 6 la
Norma sanitară veterinară cu privire
la unitățile care dețin animale terestre,
incubatoare și trasabilitatea acestora

Capitolul I

SPECIFICAȚII TEHNICE PENTRU MIJLOACELE DE IDENTIFICARE A BOVINELOR, OVINELOR, CAPRINELOR, PORCINELOR, CAMELIDELOR, CERVIDELOR ȘI PSITACIDELOR DEȚINUTE

1. Mijloacele de identificare, menționate în anexa nr.3 la sbp.1.1-1.3, 1.6 și 1.8, pentru bovinele, ovinele, caprinele, porcinele, camelidele, cervidele și psitacidele deținute sunt:

- 1.1 nereutilizabile;
- 1.2 din material nedegradabil;
- 1.3 inviolabile;
- 1.4 ușor de citit pe toată durata vieții animalelor;
- 1.5 concepute încât să rămână atașate de animal fără să îi facă rău acestuia;
- 1.6 să poată fi înlăturate ușor din lanțul alimentar.

2. Mijloacele de identificare, menționate la pct.1, trebuie să prezinte în mod vizibil, lizibil și de neșters unul dintre următoarele elemente:

- 2.1 primul și al doilea element al codului de identificare a animalelor, în conformitate cu pct.16 Capitolul II la anexa nr.4;
- 2.2 numărul de înregistrare unic al unității de animale, menționat la sbp.38.1; sau
- 2.3 codul de identificare alfanumeric, menționat la pct.139.

3. Mijloacele de identificare, menționate la pct.1, pot conține alte informații, dacă sunt aprobate de autoritatea competentă și cu condiția ca mijloacele de identificare să respecte cerințele de la pct.2.

Capitolul II

SPECIFICAȚII TEHNICE PENTRU DISPOZITIVELI ELECTRONICE DE IDENTIFICARE A BOVINELOR, OVINELOR, CAPRINELOR, PORCINELOR, CAMELIDELOR ȘI CERVIDELOR DEȚINUTE

4. Dispozitivele electronice de identificare, menționate în anexa nr.3 la sbp.1.3-1.6, trebuie să afișeze primul element al codului de identificare a animalelor sub forma codului de țară format din trei cifre și al doilea element al codului de identificare a animalelor în conformitate cu pct.16 Capitolul II la anexa nr.4.

5. Dispozitivele electronice de identificare menționate la pct.4 sunt:

5.1 transpondere pasive numai pentru citit, care utilizează tehnologia HDX sau FDX-B, conforme cu standartul SM ISO 24631-3:2023; și

5.2 lizibile cu ajutorul unor dispozitive conforme cu standardul SM ISO 24631-3:2023 și care pot citi transpondere HDX și FDX-B.

6. Dispozitivele electronice de identificare, menționate la pct.1, sunt lizibile la o distanță de citire minimă, după cum urmează:

6.1 pentru bovinele deținute:

6.1.1 12 centimetri, pentru crotaliile citite cu un cititor portabil;

6.1.2 15 centimetri, pentru transponderele injectabile citite cu un cititor portabil;

6.1.3 25 de centimetri, pentru transponderele tip bolus citite cu un cititor portabil;

6.1.4 80 de centimetri, pentru toate dispozitivele electronice de identificare citite cu un cititor staționar;

6.2 pentru ovinele și caprinele deținute:

6.2.1 12 centimetri, pentru crotaliile și benzile pe chișită citite cu un cititor portabil;

6.2.2 20 de centimetri pentru transpondere tip bolus și transpondere injectabile citite cu un cititor portabil;

6.2.3 50 de centimetri, pentru toate dispozitivele electronice de identificare citite cu un cititor staționar.

7. Dispozitivele electronice de identificare, menționate la pct.4, sunt testate cu rezultate favorabile în ceea ce privește:

7.1 conformitatea cu standartul SM ISO 24631-3:2023 în concordanță cu metoda menționată la pct. 7 din standardul SM ISO 24631-1:2023; și

7.2 performanța minimă la distanțele de citire menționate la pct.6, în concordanță cu metoda menționată la pct.7 din standardul SM ISO 24631-3:2023.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Autoritatea administrației publice: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Subdiviziunea: Direcția medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală.

Persoana responsabilă și datele de contact: Rodica Fotescu

Tel. 022 204 530, e-mail: rodica.fotescu@maia.gov.md

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

În temeiul art.94 alin.(3), art.97 alin.(2), art.106 alin.(1), art.118 alin.(1) și (2), art.119 alin.(1) și în special art.120 alin.(1) și art.120 alin.(2) lit.c), d) și f), art.122 alin.(2) din Legea nr.196/2024 privind sănătatea anima.

De, asemenea, proiectul prenotat vine întru executarea acțiunii nr.10, din Cap.12 al Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin Hotărîrea de Guvern nr.829/2023, și acțiunii nr.119 al Planului de Acțiuni al Guvernului Republicii Moldova pentru anul 2024, aprobat prin Hotărîrea de Guvern nr.887/2023.

Adoptarea acestui proiect de act normativ are la bază Regulamentul (UE) 2016/429, cunoscut sub Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, care definește cadrul de prevenire și control al bolilor transmisibile de la animale la om, și completează normele existente prin detalierea cerințelor de trasabilitate și autorizare a unităților zootehnice.

Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană impune ajustarea legislației din Republica Moldova în domeniul sănătății animale și a siguranței alimentelor, astfel încât normele să fie compatibile cu cele ale Uniunii Europene, permițând accesul produselor pe piața UE.

Adoptarea acestui proiect este necesară pentru a sprijini atingerea obiectivelor stabilite de Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, care urmărește protejarea sănătății animalelor și siguranța alimentară, inclusiv în contextul prevenției și controlului bolilor zoonotice. Transpunerea acestui act în legislația națională este crucială pentru modernizarea sectorului zootehnic din Republica Moldova și pentru creșterea competitivității produselor pe piețele internaționale, în special în UE.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent, legislația națională a Republicii Moldova în domeniul sănătății animale și trasabilității animalelor și produselor de reproducere este incompletă și insuficient aliniată la standardele europene. Principalele probleme care impun intervenția includ:

În Republica Moldova, nu există un sistem bine definit care să reglementeze modul în care unitățile zootehnice care dețin animale terestre, precum și incubatoarele, sunt autorizate și monitorizate. În lipsa unui cadru legal clar și complet, multe unități funcționează fără standarde adecvate, ceea ce poate pune în pericol sănătatea animalelor și calitatea produselor rezultate.

Trasabilitatea animalelor terestre și a ouălor de incubație este o cerință esențială pentru a asigura calitatea și siguranța produselor zootehnice. În Moldova, sistemele de trasabilitate existente sunt limitate și fragmentate, ceea ce creează dificultăți majore în urmărirea originii animalelor și produselor acestora. Lipsa trasabilității afectează negativ capacitatea de a preveni și controla bolile, inclusiv bolile transmisibile între animale și oameni (zoonoze).

În ciuda existenței unor norme generale privind sănătatea animalelor, legislația națională nu oferă soluții detaliate pentru controlul și monitorizarea unităților zootehnice și incubatoarelor, în special în ceea ce privește riscurile sanitare legate de bolile animale. Această deficiență crește riscul răspândirii bolilor, atât în unități, cât și la nivelul sectorului zootehnic național.

Deși există o legislație generală în domeniul sănătății și siguranței alimentare, aceasta este incompletă în ceea ce privește cerințele specifice pentru trasabilitatea animalelor terestre și a ouălor de incubație, precum și în ceea ce privește autorizarea și monitorizarea unităților zootehnice și incubatoarelor. În plus, cadrul legal actual nu oferă soluții adecvate pentru integrarea unui sistem național de monitorizare și trasabilitate compatibil cu cerințele UE.

Necesitatea intervenției este motivată de nevoia urgentă de a implementa un cadru normativ eficient care să alinieze legislația națională la cerințele UE, asigurând astfel:

- Sănătatea și bunăstarea animalelor;
- Trasabilitatea completă a animalelor și produselor de reproducere;
- Creșterea accesului la piețele externe;
- Protejarea fermierilor și a consumatorilor prin reducerea riscurilor de răspândire a bolilor și prin asigurarea unui control mai bun al calității produselor zootehnice.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de transpunere a Regulamentului Delegat (UE) 2019/2035 urmărește crearea unui cadru normativ eficient și aliniat la legislația europeană, care să reglementeze unitățile zootehnice și incubatoarele din Republica Moldova, precum și trasabilitatea anumitor animale terestre și a ouălor pentru incubație. Obiectivele principale ale proiectului includ:

1. Îmbunătățirea sistemului de trasabilitate a animalelor terestre și a ouălor de incubație
2. Îmbunătățirea monitorizării unităților zootehnice și a incubatoarelor
3. Alinierea la standardele europene pentru a facilita accesul pe piața UE animalelor terestre
4. Consolidarea capacităților de control și monitorizare ale ANSA

Proiectul stabilește norme pentru implementarea eficientă a SIA RSA privind trasabilitatea care să permită identificarea și urmărirea animalelor terestre și a ouălor pentru incubație pe întreg ciclul de viață, de la unitățile zootehnice și până la abator sau export. Astfel, se va asigura o urmărire completă a produselor de origine animală, ceea ce va contribui la prevenirea și combaterea bolilor animale și va îmbunătăți calitatea produselor destinate piețelor interne și externe. În acest sens, se propune extinderea și perfecționarea sistemului SIA RSA (Sistemul Informațional Automatizat al Registrului de Stat al Animalelor). ANSA, ca posesor și deținător al SIA „RSA”, luând în considerare obiectul de reglementare al proiectului, propunem ca proiectul să fie completat, cu două sarcini noi:

– dezvoltarea SIA „RSA” pentru asigurarea punerii în aplicare a Normei sanitare-veterinare cu privire la unitățile care dețin animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație, cu indicarea surselor de finanțare a activităților necesare în acest scop;

– prezentarea, în caz de necesitate, spre aprobare Guvernului a modificărilor la Hotărârea Guvernului nr.70/2015 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor” și Hotărârea Guvernului nr.700/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la ținerea Registrului de stat al animalelor.

De asemenea, proiectul propune stabilirea unor cerințe stricte de autorizare și funcționare pentru unitățile care dețin animale terestre și pentru incubatoare. Aceste cerințe vor include:

- Standardele pentru siguranța și bunăstarea animalelor;
- Condiții optime de igienă și ventilație;
- Cerințe pentru gestionarea riscurilor sanitare.

Dintre rezultatele scontate menționăm:

- SIA RSA perfecționat, extins;
- Alinierea completă la normele UE pentru trasabilitatea animalelor și produselor de reproducere;
- Creșterea capacității ANSA în monitorizarea conformității cu normele UE.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prezentului proiect va avea un impact asupra sectorului public, în special asupra Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) care este principala instituție responsabilă de monitorizarea sănătății animalelor și trasabilitatea acestora. Conform art.3 din Legea nr.231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor, *operator național al SIA „RSA” (operator național)* este Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor căreia i se delegă, în condițiile legii, activitățile legate de înregistrarea, actualizarea datelor despre exploatații și animale, proiectarea, construirea, implementarea, operarea și întreținerea Registrului de stat al animalelor, de

asigurarea securității, protecției și integrității datelor, nominalizată ca gestionar și furnizor național al mijloacelor de identificare;

Una dintre cerințele esențiale ale proiectului este implementarea unui sistem de trasabilitate digitală care să asigure monitorizarea completă a mișcărilor animalelor. În acest sens, ANSA va trebui:

- Să extindă SIA RSA, integrând noi funcționalități care să permită colectarea și procesarea eficientă a datelor despre sănătatea și mișcările animalelor.
- Să dezvolte interfețe digitale care să permită fermierilor și unităților zootehnice să înregistreze electronic mișcările animalelor și evenimentele legate de sănătatea acestora.

Un alt impact important asupra sectorului public va fi necesitatea de formare continuă a personalului ANSA, care va trebui să opereze noile sisteme și să monitorizeze implementarea corectă a procedurilor de trasabilitate.

Digitalizarea completă a proceselor va simplifica raportările, reducând necesitatea utilizării documentelor tipărite și îmbunătățind rapiditatea cu care sunt analizate datele.

ANSA va trebui să-și extindă capacitatea de inspecție și monitorizare pentru a asigura conformitatea cu noile cerințe europene, cum ar fi trasabilitatea completă a animalelor și ouălor de incubație.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului va genera costuri pentru ANSA în extinderea SIA RSA.

Aceste costuri vor fi parțial acoperite din bugetul ANSA și din fondurile externe, inclusiv programele UE destinate sprijinirii digitalizării în sectorul veterinar, vor fi accesate pentru a acoperi orice eventuale costuri suplimentare neprevăzute.

Implementarea proiectului va genera costuri pentru dezvoltarea infrastructurii digitale, formarea personalului și mentenanța sistemului informațional. Aceste costuri vor fi gestionate prin alocarea resurselor ale ANSA și accesarea fondurilor europene disponibile pentru sprijinirea digitalizării sectorului veterinar.

ANSA va moderniza și va extinde SIA RSA care să asigure colectarea și monitorizarea datelor privind mișcările animalelor.

Formarea personalului pentru utilizarea și gestionarea sistemului va necesita resurse financiare suplimentare, fiind necesară pregătirea continuă a inspectorilor responsabili și crearea soldurilor suplimentare.

După implementare, sistemul va necesita mentenanță și actualizări constante pentru a asigura funcționarea optimă. ANSA va aloca fonduri pentru mentenanță.

Descrierea costurilor specifice aferente implementării proiectului

Dezvoltarea sistemului de trasabilitate – 500.000 lei (suma estimată pentru perioada sim.II anului 2025- 2026)

Elementele principale sunt:

- Dezvoltarea software-ului pentru colectarea și gestionarea datelor privind trasabilitatea animalelor;
- Achiziția și instalarea anumitor servere și echipamente periferice la necesitate;

Aceste costuri sunt esențiale pentru implementarea și funcționarea unui sistem eficient și sustenabil de trasabilitate, contribuind astfel la obiectivele generale ale proiectului.

ANSA va gestiona o parte semnificativă din costuri prin realocarea bugetului existent, evitând astfel presiuni suplimentare asupra bugetului public. Această strategie va permite implementarea regulamentului cu costuri limitate.

Implementarea sistemului digital de trasabilitate extins va îmbunătăți controlului asupra sănătății animalelor și accesul extins al produselor de origine animală pe piața europeană.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Pentru fermieri și operatorii din sectorul zootehnic, implementarea proiectului va impune anumite costuri de conformare, însă aceste costuri vor fi compensate pe termen lung prin accesul extins la piețele internaționale, în special pe piața europeană. Incubatoarele și unitățile care dețin animale terestre vor trebui să se conformeze noilor standarde de igienă, siguranță și bunăstare animală.

Conform datelor din anii 2021-2023, se estimează că aceste costuri vor crește costurile de operare ale fermierilor cu 10-15%. Cu toate acestea, pe termen lung, aceste investiții vor contribui la:

- Creșterea competitivității produselor pe piețele internaționale;
- Reducerea mortalității animalelor datorită monitorizării și trasabilității îmbunătățite;
- Îmbunătățirea calității produselor, ceea ce va crește cererea pe piețele externe.

4.4. Impactul social

Implementarea proiectului va avea un impact social pozitiv pe termen lung, în special asupra sănătății publice și siguranței alimentare. Prin îmbunătățirea trasabilității și controlului unităților zootehnice și a incubatoarelor, va fi redus riscul răspândirii bolilor zoonotice, ceea ce va proteja atât fermierii, cât și consumatorii.

Pe termen scurt, fermierii și operatorii economici vor trebui să facă față costurilor de conformare, dar pe termen lung, acest regulament va contribui la:

- Îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru angajații din sectorul zootehnic;
- Creșterea oportunităților de angajare în sectorul inspecției și monitorizării, datorită extinderii capacităților ANSA;
- Îmbunătățirea calității vieții pentru fermieri prin accesul la piețe internaționale și creșterea veniturilor.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Pentru implementarea sistemului de trasabilitate, vor fi necesare colectarea și stocarea anumitor date cu caracter personal, cum ar fi informațiile despre fermieri, operatori economici și personalul implicat în monitorizarea și controlul unităților zootehnice și a incubatoarelor. ANSA va fi responsabilă de protejarea acestor date, conform legislației naționale și europene privind protecția datelor.

Măsurile de protecție a datelor vor fi implementate pentru a preveni abuzurile și accesul neautorizat la datele sensibile.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Regulamentul nu prezintă un impact specific asupra echității și egalității de gen, dar va oferi șanse egale tuturor fermierilor și operatorilor economici să se conformeze normelor europene. De asemenea, prin crearea de locuri de muncă în domeniul inspecțiilor și monitorizării, regulamentul poate contribui la promovarea egalității de șanse în sectorul zootehnic.

4.5. Impactul asupra mediului

Prezenta hotărâre va avea un impact pozitiv asupra mediului, prin implementarea unor standarde stricte de gestionare și trasabilitate a animalelor și a ouălor pentru incubatie. Trasabilitatea îmbunătățită va permite identificarea rapidă a surselor de contaminare sau poluare, ceea ce va reduce riscurile pentru ecosistemele locale.

De asemenea, proiectul va contribui la reducerea emisiilor de carbon prin modernizarea unităților zootehnice și a incubatoarelor, care vor trebui să implementeze măsuri de eficiență energetică și practici sustenabile. În contextul trasabilității și managementului responsabil, se evidențiază următoarele tipuri de practici sustenabile:

1. Gestionarea sustenabilă a dejecțiilor animaliere

Este necesară reducerea impactului asupra solului și apelor subterane prin colectarea, depozitarea și utilizarea responsabilă a dejecțiilor animaliere. Acestea pot fi utilizate ca fertilizant natural, reducând astfel dependența de îngrășămintele chimice și diminuând poluarea cu nitrați și fosfați. Pentru a susține acest proces, se recomandă utilizarea platformelor ecologice de depozitare și tratarea dejecțiilor prin metode precum compostarea sau digestia anaerobă pentru producerea de biogaz.

2. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Prin adoptarea unor tehnologii moderne, emisiile de metan și amoniac din creșterea animalelor pot fi diminuate semnificativ. De exemplu, alimentația optimizată a animalelor poate reduce fermentația enterică, iar captarea biogazului din dejecții contribuie la scăderea emisiilor nocive.

3. Managementul responsabil al resurselor de apă

Activitățile agricole pot integra măsuri de reducere a consumului și poluării apei, cum ar fi utilizarea sistemelor eficiente de irigație, tratarea și reutilizarea apelor uzate în procesele de producție. Aceste acțiuni sprijină conservarea resurselor de apă potabilă și protecția ecosistemelor acvatice.

4. Promovarea biodiversității

Este importantă conservarea ecosistemelor naturale și refacerea habitatelor afectate de activitățile agricole. Practici precum crearea de zone-tampon verzi pentru reducerea eroziunii și conservarea pășunilor naturale contribuie la protejarea biodiversității și la creșterea rezilienței ecosistemelor.

5. Managementul sustenabil al hranei pentru animale

Producerea furajelor pentru animale prin utilizarea resurselor regenerabile și reducerea pierderilor poate diminua presiunile asupra mediului. Practici precum cultivarea furajelor locale care necesită mai puține resurse și evitarea utilizării excesive a pesticidelor sunt esențiale.

6. Reducerea deșeurilor și promovarea economiei circulare

Maximizarea utilizării resurselor și minimizarea deșeurilor prin reutilizare și reciclare sunt măsuri eficiente de reducere a impactului asupra mediului. Transformarea

subproduselor animale în produse utilizabile și reutilizarea materialelor din procesul de identificare sunt exemple de aplicare a economiei circulare.

7. Monitorizarea și trasabilitatea avansată

Introducerea unor sisteme digitale de monitorizare și trasabilitate contribuie la prevenirea răspândirii bolilor și la utilizarea responsabilă a antibioticelor. Aceste măsuri reduc riscul contaminării solului și apei cu reziduuri chimice și susțin sănătatea publică și a ecosistemelor.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Norma prenotată stabilește reglementări care să permită identificarea și urmărirea animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie va contribui la prevenirea și combaterea bolilor animale și va îmbunătăți calitatea produselor destinate piețelor interne și externe, care va avea impact pozitiv asupra creșterii economice și asupra competitivității pe piețele de desfacere ale UE.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul transpune în totalitate Regulamentul Delegat (UE) 2019/2035 și Regulament de punere a aplicare (UE) 2021/520, asigurând astfel compatibilitatea legislației naționale cu cerințele europene. Aceste reglementări sunt fundamentale pentru facilitarea comerțului internațional și pentru îmbunătățirea normelor de sănătate animală. Pentru transpunerea completă a regulamentului în legislația națională, următoarele măsuri normative sunt necesare:

- Actualizarea legislației privind sănătatea animalelor și trasabilitatea animalelor terestre și a ouălor pentru incubatie, incluzând prevederi clare referitoare la trasabilitatea completă, autorizarea și monitorizarea unităților zootehnice și a incubatoarelor.
- Crearea unui sistem național de trasabilitate digitalizată, care să fie compatibil cu cerințele UE pentru urmărirea și gestionarea datelor legate de animale și produse de reproducere.
- Introducerea de noi standarde pentru igienă, bunăstarea animalelor și gestionarea riscurilor sanitare în cadrul unităților care dețin animale terestre și incubatoare.

Aceste măsuri sunt necesare pentru a asigura conformitatea cu Legea nr.196/2024, care stabilește normele de bază pentru sănătatea animalelor și prevenirea bolilor transfrontaliere, și cu Regulamentul (UE) 2019/2035 și Regulament (UE) 2021/520, care completează aceste norme, oferind un cadru clar pentru trasabilitatea și autorizarea unităților zootehnice.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Pentru implementarea completă a legislației europene, Republica Moldova va trebui să adopte următoarele măsuri:

- Elaborarea actelor normative secundare, sub formă de instrucțiuni sau norme tehnice, pentru a detalia modalitățile de implementare a cerințelor legate de trasabilitate

și autorizare. Acest regulament va detalia aspecte precum procedurile de autorizare, standardele tehnice pentru trasabilitate și criteriile de evaluare a conformității unităților.

- Dezvoltarea SIA RSA și formarea personalului implicat în gestionarea acestui sistem.

Aceste măsuri vor crea cadrul juridic intern necesar pentru ca autoritățile din Moldova să poată implementa și monitoriza în mod eficient cerințele impuse de legislația UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Întru respectarea articolului 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional Anunțul de inițiere a elaborării proiectului la data de 14 august 2024 a fost plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare web: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-de-guvern-pentru-aprobarea-normei-privind-unitatile-care-detin-animale-terestre-si-incubatoare-si-trasabilitatea-anumitor-animale-terestre-detinute-si-a-oualor-pentru-incubatie/13011> la compartimentul Transparență decizională, la rubrica Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor.

La data de 10 octombrie 2024 a fost plasat anunțul de consultare pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarilor-publice-asupra-proiectului-hotararii-guvernului-pentru-aprobarea-normei-sanitara-veterinara-privind-unitatile-care-detin-animale-terestre-si-incubatoare-si-trasabilitatea-anumitor-animale-terestre-detinute-si-a-oualor-pentru-incubatie-numar-unic-891maia2024/13317>

La data de 15 ianuarie 2025 a fost plasat anunțul de consultare pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarii-proiectului-hotararii-guvernului-pentru-aprobarea-norma-sanitara-veterinara-privind-unitatile-care-detin-animale-terestre-si-incubatoare-si-trasabilitatea-anumitor-animale-terestre-detinute-si-a-oualor-pentru-incubatie/13786>

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. În raportul de expertiză (scrisoarea nr. 06/2/21067 din 02.12.2024) se menționează: *În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la modernizarea sectorului zootehnic din Republica Moldova și creșterea competitivității produselor autohtone pe piețele internaționale, în special cele din Uniunea Europeană.*

În conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției (scrisoarea nr.04/2-10809 din 03.12.2024). Ca urmare a obiecțiilor prezentate în expertiza juridică proiectul în cauză a fost redactat conform tehnicii legislative și a prevederilor Legii nr.100/2017.

În conformitate cu art. 32 alin.(2) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul a fost examinat în ședința Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător (scrisoarea nr. 38-78-11699 din 22.10.2024), ca urmare proiectul și nota de fundamentare au fost redactate conform obiecțiilor experților.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de act normativ va fi încorporat în cadrul legislativ național prin modificarea:

-Hotărârii Guvernului nr.70/2015 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor”

-Hotărârii Guvernului nr.700/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la ținerea Registrului de stat al animalelor.

Prezenta hotărâre va intra în vigoare la data de 08.05.2026.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru a implementa cu succes prevederile proiectului, sunt necesare următoarele măsuri:

1. Formarea personalului ANSA: Inspectorii și alți angajați implicați în monitorizarea și controlul unităților zootehnice și a incubatoarelor vor primi instruire specifică privind noile cerințe de trasabilitate și sănătate animală.

2. Dezvoltarea SIA RSA pentru colectarea și gestionarea datelor legate de trasabilitatea animalelor și a ouălor de incubație. Acest sistem va permite urmărirea completă a animalelor și produselor, reducând riscurile de pierdere a datelor și îmbunătățind eficiența inspecțiilor.

3. Campanii de informare și educare: Fermierii și operatorii economici din sectorul zootehnic vor beneficia de campanii de informare și ateliere de lucru privind noile cerințe legislative, pentru a asigura conformarea la standardele europene.

4. Monitorizare și inspecții periodice: ANSA va organiza inspecții regulate pentru a verifica conformitatea unităților zootehnice și a incubatoarelor cu noile cerințe. Aceste inspecții vor include evaluări ale sistemelor de trasabilitate și bunăstare animală.

Implementarea acestor măsuri va asigura conformitatea Republicii Moldova cu cerințele UE și va contribui la dezvoltarea unui sector zootehnic modern, competitiv și sustenabil.

**Ministru Agriculturii
și Industriei Alimentare**

Digitally signed by Catlabuga Ludmila
Date: 2025.01.24 07:54:30 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Ludmila CATLABUGA

SINTEZA
la proiectul Hotărârii Guvernului
pentru aprobarea Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre,
incubatoare și trasabilitatea acestora
(denumirea proiectului actului normativ)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt .	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Opinie Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător Nr. 38-78-11699 din 22.10.2024	1.	Proiectul de Hotărâre de Guvern conține referințe vagi la ”legislație”, ”legislația în vigoare” ”legislația națională”, dar fără a preciza în mod concret ce acte normative sunt incluse sub această denumire vagă. Aceasta poate genera confuzie și incertitudine pentru operatorii economici, deoarece o astfel de formulare nu oferă claritate asupra obligațiilor legale specifice și a standardelor pe care trebuie să le respecte. Ar fi benefic ca proiectul să includă specificații mai detaliate privind actele normative relevante, pentru a asigura transparența și previzibilitatea reglementărilor.	Se acceptă
	2.	Se recomandă specificarea organului concret din RM în schimbul sintagmei vagi ”autoritatea competentă”.	Nu se acceptă Autoritatea competentă desemnată pentru implementarea și monitorizarea prevederilor prezentei Norme este- ANSA instituție abilitată prin legislația națională să exercite atribuții în domeniul siguranței alimentelor, sănătății și bunăstării animalelor. Menționarea generică a autorității competente este utilizată în conformitate cu prevederile art.3 din Legea nr.82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar și vine într-

			respectarea art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.
		În punctul 20 ș.a. se menționează obligația transportatorilor de a ”furniza informații/informa” autoritatea competentă. Astfel, se recomandă de specifică modalitățile de transmitere a acestor ”informații” la autoritatea competentă oferind posibilități de depunere la distanță (online, etc.).	Nu se acceptă Modalitățile specifice, inclusiv posibilitățile de depunere la distanță (online), vor fi reglementate prin instrucțiuni sau proceduri adoptate de autoritatea competentă, în conformitate cu cerințele legale stabilite prin art.87 alin.(3) din Legea 196/2024 privind sănătatea animală.
	3.	În punctul 24 se prevede că ”Prin derogare de la art.94 alin.(1) lit.a), c) și d) din Legea nr.196/2024, operatorii următoarelor tipuri de unități nu au obligația de a solicita autorității competente autorizarea unităților lor în conformitate cu art.96 alin.(1) din legea respectivă...”. Prevederile respective sunt discutabile și necesită a fi reformulate, deoarece un act normativ subordonat legii nu poate stabili derogări de la norma legii. Derogări pot fi stabilite doar în un act normativ de aceeași forță juridică.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	4.	Se recomandă de evitat cuvinte cum ar fi ”poate” în raport cu posibilitatea autorității competente de a acorda derogări sau autorizație (de exemplu: p.66,86,96,100,101 ș.a stabilește că Autoritatea competentă poate să acorde derogări operatorilor...sau p.69,89,90,115,117 care prevăd că Autoritatea competentă poate să autorizeze operatorii...). Utilizarea sintagmelor care permit autorității să „poată” acorda derogări sau autorizări poate facilita un comportament discreționar, mai ales în absența unor criterii și proceduri clare. Pentru a preveni acest lucru și pentru a asigura echitatea și transparența în aplicarea reglementărilor, este esențial să se elimine ambiguitățile (de ex: să se utilizeze formulări obligatorii în loc de „poate”, cum ar fi „trebuie să acorde derogări” sau „autoritatea acordă sau	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

	<p>autorizează”, atunci când sunt îndeplinite anumite criterii), precum și se introducă criteriile stricte și măsuri de contestare a deciziilor. La fel, se recomandă de a revizui p.68,88,103 care prevede că în astfel de cazuri de derogare Autoritatea competentă stabilește procedurile de depunere a cererii de către operatori atunci când aceștia solicită o astfel de derogare. Se recomandă că astfel de proceduri să la fel fie stabilite în acest proiect de HG și nu prin ordinul autorității competente.</p>	
5.	<p>Proiectul instituie un nou act permisiv în p.123 - licența eliberată și inclusă în documentul unic de identificare pe viață pentru o perioadă de cel mult 4 ani pentru participarea la competițiile ecvestre de către federația națională sau de către Fédération Équestre Internationale sau pentru participarea la curse de către autoritatea competentă care reglementează cursele și care documentează cel puțin două vizite pe an efectuate de un medic veterinar, inclusiv cele necesare pentru efectuarea vaccinării de rutină împotriva gripei calului și examinările necesare pentru deplasarea către alte state membre sau țări terțe, cu posibilitatea de reînnoire a perioadei de valabilitate a licenței eliberate. În acest sens se recomandă autorilor de a ține cont de rigorile Legii nr.160/2011.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu Cap.I, Secț. 2 sbp.3.7 din Regulamentului cu privire la identificarea și înregistrarea ecvideelor și stabilirea documentelor de însoțire a ecvideelor adoptat prin HG nr.761/2024, <i>Licența</i> de participare la competiții sportive conform actelor UE se acordă de către Federația ecvestră națională filială cu Federația Ecvestră Internațională (FEI)- În RM filială a FEI este Federația Ecvestră din Republica Moldova din anul 2017 (conform extrasul prezentat de Federația națională la etapa de consultare a proiectului).</p> <p>Licența nu este un document permisiv în sensul transportării ecvinelor, ci aceasta se cer doar în cazul participării animalelor la competiții sportive internaționale.</p>
6.	<p>Cu privire la p.1 din Anexa nr.1 a proiectului Normei se conțin mai multe sintagme vagi în Cerințele în legătură cu izolarea și măsurile de biosecuritate ale unităților pentru operațiuni de colectare de ungulate: ”instalații de izolare adecvate”; ”același statut sanitar”; ”sistem adecvat pentru a asigura colectarea apelor</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost efectuate redactările necesare.</p>

		uzate”; ”trebuie să fie curățate și dezinfectate după îndepărtarea fiecărui lot de unghiate și, dacă este necesar”; ”pauze sanitare adecvate”, ș.a. Astfel, deși condițiile de autorizare sunt în mare parte clare, termenii vagi precum „adecvate”, ”cât mai curând posibil” și „dacă este necesar” pot lăsa loc pentru interpretări subiective. Este recomandabil să fie specificate criteriile tehnice detaliate pentru a asigura conformitatea uniformă și pentru a elimina incertitudinile în procesul de autorizare. Clarificările suplimentare ar contribui la o mai bună transparență și predictibilitate pentru operatorii economici și pentru autoritățile de inspecție. Aceeași recomandare ține și de cerințele din Capitolul II-IV din prezenta anexă.	
Ministerul Mediului Nr.06-07/2929 din 15.10.2024	7.	Proiectul, în forma sa actuală, prezintă numeroase deficiențe de redactare și neconformități cu normele juridice. Textul utilizat în document nu este redactat într-un limbaj simplu, clar și concis. Proiectul, în forma sa actuală, prezintă numeroase deficiențe de redactare și neconformități cu normele juridice așa cum prevede art. 52, alin. 2 și alin. 3, art. 53, alin. 1, art. 54, alin. 1, Legea nr. 100/2017 privind actele normative și Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene. Redactarea necorespunzătoare îngreunează interpretarea corectă a prevederilor propuse, ceea ce poate genera ambiguități și aplicări neuniforme.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	8.	Proiectul conține multiple erori gramaticale, de ortografie și de punctuație, care nu sunt acceptabile în redactarea unui act normativ. Aceste deficiențe afectează credibilitatea documentului și compromit procesul de avizare. Terminologia utilizată nu este uniformă și nu corespunde standardelor impuse de alte acte normative naționale în vigoare. Această lipsă de coerență în utilizarea termenilor poate duce la interpretări diferite și aplicări contradictorii în diverse contexte administrative sau juridice. Astfel, Ministerul Mediului solicită	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

		o revizuire profundă a proiectului de hotărâre de guvern, în vederea alinierii acestuia la cerințele de elaborare a actelor normative naționale. În cazul în care proiectul va fi modificat în mod esențial (cu o schimbare de cel puțin 30%), acesta trebuie remis autorităților competente pentru o avizare repetată, conform prevederilor alin. 7, art. 32 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative.	
Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova Nr. DI/3/041.1-11164 din 21.10.2024		Cu referire la clauza de armonizare, urmează a fi revăzută data publicării în Jurnalul Oficial a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2021/520 al Comisiei din 24 martie 2021 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește trasabilitatea anumitor animale terestre deținute, și expusă în conformitate cu versiunea autentică. Astfel, se atrage atenția că data publicării actului UE menționat supra este 25 martie 2021.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	9.	Cât privește tabelele de concordanță, potrivit pct. 39 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, acestea urmează a fi întocmite conform instrucțiunilor de completare prevăzute la anexa nr. 1. Astfel, la compartimentul 1 urmează a se indica cea mai recentă modificare a actului care constituie obiect al transpunerii, prin precizarea tipului, a numărului și a datei de adoptare a actului juridic european de modificare.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Nr. 1.4/1538/24 din 23.10.2024	10.	La pct. 19 din proiectul Normei sanitare veterinare, se va exclude definiția noțiunii „Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Animalelor” (SIA „RSA”)”, întrucât semnificația acesteia este determinată la art. 3 din Legea nr. 231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor. Totodată, subliniem că deși autorul a definit această noțiune, ea nu a fost utilizată în proiect.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

	<p>11. Potrivit art. 1 alin. (2) din Legea nr. 231/2006, prevederile legii se aplică activităților de identificare și înregistrare a animalelor din speciile bovine, ovine, caprine, porcine, cabaline, asini și a descendenților obținuți prin încrucișarea acestora, cu excepția animalelor sălbatice. Cu toate acestea, în contradicție cu scopul legii, la pct. 108 sbp. 1) din proiectul Normei sanitare veterinare, autorul indică că „ecvideele sunt identificate conform art. 7 din Legea nr. 231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor”. Prin urmare, autorul va utiliza în proiect termenii conform Legii nr. 231/2006.</p>	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p>
	<p>12. Suplimentar, deși în tot cuprinsul proiectului se utilizează noțiunea de „bază de date electronică”, nu s-a instituit sau stabilit expres registrul respectiv. Ținând cont de compartimentul nr. 8 din Nota de fundamentare, se deduce că autorul se referă la Sistemul Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Animalelor” (SIA „RSA”). Aici, atragem atenția că SIA „RSA” funcționează și ține date în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 70/2015 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor” și Hotărârea Guvernului nr. 823/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile și documentele aferente Registrului de stat al animalelor. Or, în cuprinsul prezentului proiect nu se regăsesc propuneri de modificare și completarea a documentelor SIA „RSA”, ceea ce creează confuzii și ambiguități. Întru evitarea confuziilor la executarea prezentului proiect propunem a se revedea prevederile care reglementează baza de date electronică, ca să fie clar dacă această este SIA „RSA” sau se are în vedere bază de date electronică. În cazul în care se va institui o altă bază de date electronică a se ține cont de Legea cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat 467/2003.</p>	<p>Se acceptă În cuprinsul prezentului proiect au fost efectuate redactările necesare, în loc de „bază de date electronică” este specificată și SIA „RSA”</p>

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova Nr.41/7550 din 23.10.2023	13.	<p>La proiectul hotărârii Guvernului. La clauza de adoptare, cuvintele „și în special” se vor exclude, referința la art. 120 din Legea nr. 196/2024 se propune în următoarea redacție „art. 120 alin. (1) și alin. (2) lit. c), d) și f)”, iar actul normativ se va completa cu sursa de publicare a acestuia. Punctul 1 se va completa cu textul „(se anexează)”, iar denumirea Normei se va corela cu denumirea actului normativ. La pct. 3 cuvintele „de Guvern” se vor exclude, ca fiind inutile.</p>	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p>
	14.	<p>La proiectul Normei sanitar veterinare. La pct. 1 lit. b) se va examina oportunitatea excluderii cuvintelor „următoarele animale terestre deținute”, în contextul în care se indică și păsările captive și ouăle pentru incubație.</p>	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p>
	15.	<p>La pct. 8 – 11 se va indica denumirea actului normativ, nu doar numărul și anul adoptării acestuia.</p>	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p>
	16.	<p>La pct. 57 sbp. 3) – 5), care face trimitere la anexa nr. 1 la prezenta Normă sanitar veterinară, atragem atenție că Capitolul VIII pct. 2 din aceasta este divizat în subpuncte și nu în litere.</p>	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p>
	17.	<p>În condițiile în care proiectul a fost elaborat în scopul implementării Legii nr. 196/2024 cu privire la sănătatea animală, propunem excluderea din cuprinsul pct. 74 a textului „în conformitate cu prevederile art. 109 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 196/2024,”. Observație valabilă și pentru pct. 76, 122, 141,143, 145.</p>	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p>
	18.	<p>La pct. 94, în contextul în care proiectul actului normativ a fost elaborat în vederea executării Legii nr. 196/2024 cu privire la sănătatea animalelor, care stabilește atribuția autorității responsabile de a înregistra informația referitoare la ovinele și/sau caprinele deținute, considerăm referința la acesta inutilă și propunem reformularea alineatului din acest punct, cu expunerea acestuia în redacție nouă, după cum urmează: 2 „autoritatea competentă stochează în baza electronică următoarele informații referitoare la ovine și caprine:”.</p>	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p>

	19.	Suplimentar, propunem reformularea pct. 105, or, în redacția propusă de autor se creează impresia că Legea nr. 196/2024 are o altă denumire decât cea atribuită de legiuitor. Situație similară se atestă și la pct. 106.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	20.	Întru respectarea art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, la pct. 132 se va indica denumirea Hotărârii Guvernului nr. 660/2022.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
		La Anexa nr. 1 Întru evitarea unor neclarități, în denumirea acesteia textul „Capitolul II, secțiunea 2” se va exclude. Suplimentar, se propune excluderea referințelor la punctele din Nota sanitar-veterinară în denumirea capitolelor și din conținutul acestora. Subsidiar, numerotarea reglementărilor din anexă se va realiza în conformitate cu art. 49 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	
	21.	La anexa nr. 2 sunt valabile propunerile înaintate pe marginea Anexei nr. 1 referitoare la trimiterile către punctele din Norma sanitar-veterinară în denumirea capitolelor și în cuprinsul acestora.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	22.	La anexa nr. 4 și 6 se va indica denumirea acestora, iar numerotarea reglementărilor se va realiza în conformitate cu art. 49 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
Centrul de armonizare a legislației Nr.31/02-126-11658 din 18.10.2024	23.	Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, constatăm că, proiectul național asigură transpunerea Regulamentului delegat (UE) 2019/2035 al Comisiei din 28 iunie 2019 și Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2021/520 al Comisiei din 24 martie 2021, conform celor expuse mai sus.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal Nr. 04-01/3139 din 24.10.2024	24.	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	

Ministerul sănătății Nr.09/4049 din 25.10.2024	25.	Comunică lipsa propunerilor de completare și/sau modificare asupra acestuia.	
Ministerul Finanțelor Nr.07/5-03/5441715 din 01.11.2024	26.	La Capitolul I, pct.3 cuvintele „cu drept de” se vor substitui cu cuvântul „la”. Modificarea are drept scop racordarea la prevederile art.5 pct.21) și 22) a Codului vamal nr.95/2021.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova Nr.03-3349 din 04.11.2024	27.	La pct.20, la referința „Legea privind sănătatea animală” de indicat numărul legii: „Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală”.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	28.	<p>Proiectul conține norme, potrivit cărora se instituie acte permissive emise de către autoritatea competentă, cum ar fi: autorizare de unități (pe parcursul textului); certificarea sănătății animalelor (pe parcursul textului); licență pentru participarea la competițiile ecvestre (pct.123 subpct.2), lit.j)).</p> <p>În acest sens, menționăm că potrivit art.4 alin.(3) din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător „Un act permisiv poate fi invocat și/sau aplicat doar după includerea sa în Nomenclatorul actelor permissive și în portalul guvernamental unic al serviciilor publice”.</p> <p>Astfel, proiectul Normei sanitar-veterinare necesită a fi corelat cu prevederile art.4 alin.(3) din Legea nr.160/2011, dacă se constată că „autorizația, certificarea și licența” cad sub noțiunea de „act permisiv” expusă în Legea nr. 160/2011.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>În conformitate cu Cap.I, Secț. 2 sbp.3.7 din Regulamentului cu privire la identificarea și înregistrarea ecvideelor și stabilirea documentelor de însoțire a ecvideelor adoptat prin HG nr.761/2024, <i>Licența</i> este eliberată de Federația Națională a Ecvinelor ca dovadă și în ce scop este transportat animalul. Aceasta constituie o informație necesară pentru autoritatea de control pentru a determina categoria ecvideelor care sunt transportate în vederea participării la competițiile sportive.</p> <p>Certificarea sănătății presupune eliberarea certificatului de sănătate animală conform anexei nr.1 compartimentul III pct.7 din Legea nr.160/2011, care vine în implementarea art.143 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală.</p>

	<p>29. Concomitent, proiectul conține norme incerte expuse prin următoarele sintagme: -pct.71 subpct.2) „în modul prevăzut de legislație”; -pct.75 subpct.1) „în conformitate cu legislația națională”, etc.</p> <p>Normele prenotate contravin principiilor de reglementare a activității de întreprinzător, stabilite la art.4 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și principiului predictibilității actelor normative, consacrat de art.3 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, pentru a evita eventuale aplicări eronate ale normelor propuse, se impune inserarea unor prevederi certe și transparente.</p> <p>În conformitate cu art.15 alin.(3) din Legea nr.20/2016 cu privire la standardizarea națională, în actele normative pot fi făcute referințe directe numai la standardele moldovenești publicate în limba română. Astfel, în Anexa nr. 4, capitolul III, pct.7, indicativul standardului internațional ISO/IEC 17025 va fi înlocuit cu indicativul corespunzător moldovenesc, SM EN ISO/IEC 17025.</p> <p>Această modificare este aplicabilă pe tot parcursul textului proiectului de hotărâre, astfel încât toate referințele la standarde internaționale trebuie ajustate corespunzător pentru a respecta legislația națională.</p>	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p>
<p>Agencia de Guvernare Electronică Nr.3007/200 din 24.10.2024</p>	<p>30. Constatăm că drept temei de adoptare a actului normativ respectiv este indicată Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală. În acest context, considerăm oportun să menționăm că, în art.4 este definit, la nivelul normelor primare, Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor” (SIA „RSA”) – sistem de elemente și proceduri ce permit identificarea și înregistrarea animalelor și a exploatațiilor în format electronic, asigurând respectarea principiului trasabilității, a cărui gestiune revine unui singur operator. De altfel, și în pct.19 din proiectul Normei sanitare-veterinare cu privire la unitățile care dețin</p>	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p>

	<p>animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație, de asemenea, se face trimitere la SIA „RSA”.</p>	
<p>31.</p>	<p>Totodată, potrivit notei de fundamentare la proiect, una din principalele prevederi ale proiectului aferente autorizării și monitorizării unităților zootehnice și a incubatoarelor constă în perfecționarea sistemului SIA „RSA”, ceea ce, potrivit MAIA, ar trebui să permită autorităților să acceseze rapid informații despre originea, starea de sănătate și mișcarea fiecărui animal, reducând astfel riscurile de răspândire a bolilor și îmbunătățind răspunsul în situații de criză. Pe de altă parte, proiectul Normei sanitare-veterinare, în mai multe puncte, spre exemplu în punctele 12, 19, 74, 75, 89, 90 sbp.1), 94, 96 sbp.3) și 4), 105, 106 sbp.1), 109, 118 sbp.3), 120, 122, 123, sbp2) lit.a) și b), 129, anexele nr.4 și 5 la proiectul Normei sanitar-veterinară utilizează, în diferite contexte, termenul de „baze de date electronice” și nu la SIA „RSA”.</p> <p>În această ordine de idei, în scopul punerii în aplicare a dispozițiilor art.108 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, precum și asigurării interpretării corecte și executării exacte a prevederilor viitoarei Norme sanitar-veterinară, credem că este necesar ca proiectul hotărârii de Guvern să fie completat cu dispoziții dedicate dezvoltării spațiului funcțional al SIA „RSA” și extinderii spațiului informațional al acestuia, iar proiectul Normei sanitar-veterinară să fie reconsiderat și completat cu 2 Document semnat electronic în conformitate cu Legea nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere. Verificarea semnăturii poate fi realizată la adresa: https://msign.gov.md. prevederi concrete care să reglementeze utilizarea acestui sistem informațional de stat în aplicarea Norme sanitar-veterinară în cauză. În susținerea acestei propuneri, pornind de la actele normative care documentează SIA „RSA” (Hotărârea Guvernului nr.70/2015 cu privire la aprobarea</p>	<p>Se acceptă</p> <p>În textul prezentului proiect au fost efectuate modificările necesare, astfel încât termenul „bază de date electronică” a fost înlocuit cu SIA „RSA”.</p> <p>Pentru implementare art.108 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare urmează să transpună un șir de acte UE suplimentar identificate în procesul de screening a legislației UE. În același context, menționam că, în urma transpunerii a tot cadrului normativ secundar (de punere în aplicare) a Legii nr.196/2024 privind sănătatea animală vor fi operate modificări și în Legea nr.231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor.</p>

	<p>Conceptului tehnic al Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor” și Hotărârea Guvernului nr.700/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la ținerea Registrul de stat al animalelor), considerăm că funcțiile SIA „RSA” sunt similare sau, după caz, conexe, cu cele propuse pentru „bazele de date electronice” prevăzute în proiect, referindu-se la înregistrarea, păstrarea și prelucrarea datelor cu privire la anumite tipuri de animale și a deținătorilor acestora, considerăm judicioasă și oportună dezvoltarea bazelor de date respective ca module funcționale în cadrul SIA „RSA”, în scopul consolidării sistemului informațional în cauză, dar și, nu mai puțin important, pentru economisirea mijloacelor financiare bugetare alocate în acest scop Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.</p>	
	<p>La proiectul de hotărâre: 1. Clauza de adoptare recomandăm de completat cu trimitere, ca și temei legal de adoptare a actului normativ respectiv, în special, la dispozițiilor art.108 din Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală. 2. Luând în considerare obiectul de reglementare al proiectului, propunem ca proiectul să fie completat, după pct.1, cu un punct nou, care să prevadă pentru ANSA, ca posesor și deținător al SIA „RSA”, două sarcini noi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea SIA „RSA” pentru asigurarea punerii în aplicare a Normei sanitare-veterinare cu privire la unitățile care dețin animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubatie, cu indicarea surselor de finanțare a activităților necesare în acest scop; - prezentarea, în caz de necesitate, spre aprobare Guvernului a modificărilor la Hotărârea Guvernului nr.70/2015 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor” și Hotărârea Guvernului nr.700/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la ținerea Registrului de stat al animalelor. La definitivarea textului proiectului Normei sanitare-veterinare cu 	<p>Nu se acceptă</p> <p>Conform prevederilor pct. 4, 6, 7 din Hotărârea Guvernului nr.700/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la ținerea Registrului de stat al animalelor competențele de reglementare și de gestionare și utilizare a datelor pentru funcționarea SIA „RSA” este responsabilă ANSA, la fel reiterăm prevederile art. 109 alin.(2) din Legea 196/2024 privind sănătatea animală:</p> <p>”(2) Autoritatea competentă poate aproba condiții privind înregistrarea informațiilor referitoare la alte specii de animale decât cele menționate la alin. (1) lit. a)–d) în baza de date electronică prevăzută în alineatul menționat, în cazul în care este necesar, ca urmare a riscurilor specifice și</p>

		privire la unitățile care dețin animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație recomandăm să fie luată în considerare propunere de ordin conceptual expusă supra.	semnificative prezentate de aceste specii, pentru: a) a asigura aplicarea eficientă a măsurilor de prevenire și de control al bolilor prevăzute de prezenta lege; b) a facilita trasabilitatea animalelor terestre deținute, circulația acestora pe teritoriul țării și intrarea lor în Republica Moldova.”, în cazul acesta autoritatea competentă este ANSA.
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor Nr.05-5837 din 30.10.2024	32.	1. La proiectul Hotărârii de Guvern, se propune ca pct.3 care prevede intrarea în vigoare, modificarea termenului după cum urmează „Prezenta hotărâre de Guvern intră în vigoare odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.196/2024 privind sănătatea animală”	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	33.	2. În conformitatea cu prevederile art.49 alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, anexa trebuie să aibă un temei-cadru în textul actului normativ și să se refere exclusiv la obiectul determinat prin norma de trimitere. Prin urmare, se solicită indicarea în textul actului normativ a temeiului pentru programul de control microbiologic din incubatoare și programele de supraveghere a bolilor din unități care dețin păsări de curte și din incubatoare, menționat în anexa nr.2.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.
	34.	3. La Norma sanitar veterinară: 1) pct.1 după cuvintele „unităților care dețin animale terestre și incubatoare” se consideră oportun excluderea conjuncției „și”; 2) pct.3: a) menționează că la capitolul II secț.1 sunt prevăzute derogări pentru operatorii de unități pentru operațiuni de colectare a anumitor ecvidee. Aceste derogări nu se regăsesc la capitolul II secț.1, prin urmare se solicită modificarea trimiterii sau a prevederilor indicate.	Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.

b) litera b) sintagma „incubatoare, din care ouăle pentru incubație sau puii de o zi de păsări de curte pentru export” se propune a fi modificată după cum urmează „incubatoare, din care ouăle pentru incubație sau puii de o zi sunt destinate pentru export”

c) ultimul alineat necesită a fi redat într-un punct separat. Obiecție valabilă și pentru prevederile indicate la pct.4.

3) La pct.6 trimiterea la capitolul III secț.1 necesită a fi revizuită. Prevederile actuale se referă la cerințele autorității competente privind includerea informațiilor în registrul de unități de animale.

4) La pct.19:

a) se consideră oportun ca noțiunile indicate să fie redată în ordine alfabetică.

b) în scopul evitării dublării normelor juridice, se propune ca pentru definițiile noțiunilor „cod unic”, „cod de identificare a animalului” și „Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor” (SIA „RSA”) ” să se facă trimitere la definițiile noțiunilor respective reglementate deja în Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală.

5) La pct.20 se face referire la prevederile art.93 din Legea privind sănătatea animală. Conform prevederilor art.55 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în alt act normativ, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, indicându-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat. Așadar se solicită indicarea numărului și anului adoptării Legii privind sănătatea animală. Obiecție valabilă pentru pct.74 și pct.76 unde se va indica denumirea Legii nr.196/2024. De asemenea la pct.132, a se indica denumirea Hotărârii de Guvern nr.660/2022.

6) la pct.24 litera d) se consideră oportun excluderea conjuncției „de” după cuvintele „unitățile care dețin păsări de curte care transportă”.

7) la pct.49 a se revedea trimiterea la pct.31 sbp.1).

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

8) la pct.64, prevederea „Operatorii care dețin bovine se asigură că bovinele sunt identificate individual prin intermediul unei crotalii convenționale” necesită a fi redactată în conformitate cu prevederile art.5 alin.(5) litera a) din Legea nr.231/2006 care menționează că animalele din specia bovină sunt supuse identificării prin aplicarea a două crotalii auriculare identice.

9) pct.65 sbp.1) cuvintele „dispozitiv electronic de identificare aprobat de autoritatea competentă din altă țară” și „autorizată de țară” necesită a fi reformulate, în condițiile în care actul normativ stabilește norme ce sunt aplicabile doar pe teritoriul Republicii Moldova.

10) Deoarece evidențele menționate la capitolul IV constituie obiectul inspecțiilor efectuate în cadrul controalelor oficiale de către autoritatea competentă, se propune includerea unui punct suplimentar care să prevadă termenul de păstrare a acestor evidențe. Astfel, după punctul 63, se va completa cu un punct nou cu următorul conținut „Operatorii unităților care dețin animale terestre, operatorii de incubatoare, transportatorii și operatorii care efectuează operațiuni de colectare de ungulate și păsări de curte păstrează înregistrările menționate la punctele 44-63 pentru o perioadă de cel puțin trei ani și sunt puse la dispoziția autorității competente în cadrul controalelor oficiale.”

11) La pct.89 și 90: a) cuvintele „pe teritoriul țării” urmează a fi rectificate în contextul în care prevederile proiectului se răsfrâng doar pe teritoriul Republicii Moldova. b) pentru a nu afecta exportul de ovine și caprine către alte țări decât statele membre ale Uniunii Europene, sbp.2) se va reda după cum urmează „ovinele și caprinele deținute nu sunt destinate exportului către statele membre ale Uniunii Europene, sau alte state care aplică mijloacele de identificare menționate la anexa nr.3, literele c)-f)”, respectiv „caprinele deținute nu sunt destinate exportului către statele membre ale Uniunii Europene, sau alte state care aplică mijloacele de identificare menționate la anexa nr.3, literele c)-f)”

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

12) La pct.90 sbp.1) a se corecta numărul de caprine deținute pe teritoriul Republicii Moldova după cum urmează „nu depășește 160 000” astfel cum este prevăzut în Regulamentul transpus.

13) La pct.97 sbp.1) litera b) a se rectifica trimiterea la pct.84, unde se menționează prevederi ce țin de ovine și caprine, dar nu unitățile din lanțul de aprovizionare.

14) La pct.92 sbp.1) cuvintele „pe teritoriul lor” se consideră oportun de a fi excluse.

15) La pct.102 a se rectifica trimiterea la pct.85, în contextul celor expuse.

16) La pct. 115: a) cuvintele „situat pe teritoriul aceleiași țări” se propune de a fi excluse. b) alineatul doi se recomandă a fi redat într-un punct separat.

17) La pct.126 sbp.2) a se corecta trimiterea după cum urmează „pct.108 sbp.1)”, obiecție valabilă și la pct.127 sbp.b).

18) La pct.135 litera b), deoarece codul de identificare înregistrat pe transponderul injectabil nu poate fi vizibil, se consideră oportun a se exclude cuvântul „vizibilă”. Obiecție valabilă și pentru pct.139 sbp.2).

19) Pentru interpretarea și aplicarea corespunzătoare a actului normativ se recomandă revizuirea tuturor trimiterilor din titlul capitolelor din anexele de la normă. 20) La anexa nr.2 capitolul 2, pct.1 cuvintele „unități aprobate” se va substitui cu cuvintele „unități autorizate”. 21) La anexa nr.4 se menționează că perioada maximă pentru aplicarea mijloacelor de identificare la porcine nu depășește 9 luni de la naștere, ceea ce contravine cu prevederile art.7 alin.(4) din Legea nr.231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor care menționează faptul că animalele vor fi identificate și înregistrate în termen de 20 de zile de la naștere, iar în cazul porcinelor – de 20–60 de zile. Se propune ajustarea perioadei maxime de aplicare a mijloacelor de identificare conform prevederilor Legii nr.231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

Prezentul proiect completează normele stabilite în Legii nr.196/2024 privind sănătatea animală.

Avizare și consultare publică repetată			
Agencia de Guvernare Electronică Nr. 3007 – 220 din 20.11.2024	35.	<p>Luând în considerare obiectul de reglementare al proiectului, propunem ca proiectul să fie completat, după pct.1, cu un punct nou, care să prevadă pentru ANSA, ca posesor și deținător al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor” (SIA „RSA”), două sarcini noi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea SIA „RSA” pentru asigurarea punerii în aplicare a Normei sanitare-veterinare cu privire la unitățile care dețin animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație, cu indicarea surselor de finanțare a activităților necesare în acest scop; - prezentarea, în caz de necesitate, spre aprobare Guvernului a modificărilor la Hotărârea Guvernului nr.70/2015 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor” și Hotărârea Guvernului nr.700/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la ținerea Registrului de stat al animalelor. 	<p>Nu se acceptă A se vedea argumentarea de la primul aviz.</p>
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică	36.	<p>Luând act de Compartimentul nr. 8 al Notei de fundamentare, la pct. 3 din proiectul de hotărâre, anul „2028” se va substitui cu anul „2026”.</p>	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p>
	37.	<p>Cu referire la proiectul Normei sanitare veterinare cu privire la unitățile care dețin animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. la punctele 74, 94, 105 și 122 se va substitui sintagma „într-o bază de date electronică” cu sintagma „în SIA „RSA”; 2. în contextul Capitolului VIII, atragem atenția asupra necesității uniformizării terminologiei utilizate în proiect cu cea a Conceptului tehnic al SIA „RSA” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 70/2015. Or, în proiect autorul utilizează noțiunea de „ecvidee” pe când în Concept se utilizează „cabaline, asini și descendenții obținuți prin încrucișarea acestora”. Suplimentar, 	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p> <p>Termenul „ecvidee” este utilizat în conformitate cu limbajul prevăzut în Legea nr. 196/2024 privind sănătatea animală,</p>

	<p>reiterăm că, deși la Compartimentul nr. 3 din Nota de fundamentare, autorul specifică că printre obiectivele principale ale proiectului este „extinderea și perfecționarea sistemului SIA RSA (Sistemul Informațional Automatizat al Registrului de Stat al Animalelor) ...”, acesta nu conține prevederi de modificare sau completare a Hotărârii de Guvern nr. 70/2015 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor”, a Hotărârii de Guvern nr. 823/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile și documentele aferente Registrului de stat al animalelor, sau alte prevederi în acest sens. Prin urmare, se va exclude obiectivul respectiv din cuprinsul Notei de fundamentare.</p>	<p>regăsit și în Hotărârea Guvernului nr. 761/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind identificarea și înregistrarea ecvideelor, precum și stabilirea documentelor de însoțire a acestora și vine întru respectarea art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Nota de fundamentare a fost actualizată prin efectuarea redactărilor necesare și completă cu prevederi de modificare sau completare a HG nr. 70/2015 și HG nr.700/2018 de la pct. 3.1.</p>
	Expertizare	
<p>Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova Nr. 06/2/21067 din 02.12.2024</p>	<p>38. Obiecții: Norma stabilește într-o manieră discreționară dreptul ANSA de a exonera operatorii enumerați de obligația de a solicita autorizarea unităților lor. Astfel, deși sunt enumerate expres unitățile și cazurile în care acestea urmează să fie scutite de obligația de a fi autorizate, totuși prevederea este formulată într-o manieră care ar permite, responsabililor din cadrul ANSA, interpretarea și aplicarea subiectivă a acesteia. Prin urmare, apare riscul unei discreții, din partea agenților publici din cadrul ANSA, de a utiliza formularea permisivă a competențelor lor după bunul plac, astfel încât să evite realizarea obligațiilor ce ar trebui să le revină. Asemenea discreții pot fi folosite în mod abuziv de către agentul public pentru a obține recompense necuvenite pentru a fi determinat să-și exercite obligațiile legale. Caracterul coruptibil al normei este determinat și de lipsa criteriilor clare pentru determinarea cazurilor în care</p>	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p>

	<p>agentul public „este în drept” sau „poate” și în ce cazuri este scuzat să nu-și realizeze competențele.</p> <p>Obiecția este valabilă și pentru pct.96 din proiectul Normei sanitar veterinare.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Substituirea în proiectul Normei sanitar veterinare a textelor:</p> <p>-) „pot fi exonerati de la” cu textul „sunt exonerate de” (pct.24);</p> <p>-) „poate acorda” cu textul „acordă” (pct.96).</p>	
39.	<p>Obiecții:</p> <p>Articolul 54 alin.(1) lit.a) din Legea nr.100/2017 prevede că la elaborarea textului proiectului de act normativ: „conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc [...]”.</p> <p>Din conținutul normei analizate nu pot fi deduse unitățile sau entitățile la teritoriul cărora se face referire.</p> <p>Admitem că în procesul transpunerii actelor normative ale Uniunii Europene au fost preluate mot-a-mot anumite formulări și, de fapt, se are în vedere teritoriul statului membru care urmează să implementeze prevederile comunitare.</p> <p>Ambiguitatea normei poate avea ca efect interpretarea eronată a acesteia și, drept rezultat, aplicarea într-o manieră preferată, în dependență de interesul responsabililor de implementare și/sau de control.</p> <p>Obiecția este valabilă și pentru reglementările de la pct.80 subpct.80.1, pct.104 subpct.104.5, pct.111 subpct.111.2, pct.113, pct.115 subpct.115.2 din proiectul Normei sanitar veterinare.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Excluderea din proiectul Normei sanitar veterinare a textelor:</p> <p>-) „deținute pe teritoriul lor” (pct.70);</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost efectuate redactările necesare.</p>

		<p>-) „de pe teritoriul lor” (pct.104 subpct.104.5 și pct.113); -) „din altă țară în care sunt identificate ecvideele” (pct.111 subpct.111.2);</p> <p>Suplimentar, propunem substituirea textelor:</p> <p>-) „altă țară în care sunt ținute ovinele și caprinele” cu textul „către autoritatea competentă” (pct.80 subpct. 80.1);</p> <p>-) „aceleași țări” cu testul „Republicii Moldova” (pct.115 subpct.115.2).</p>	
	40.	<p>Obiecții:</p> <p>Deși partea dispozitivă a pct.142 face referire la documentul de circulație, în subpct.142.10, în mod eronat, este menționat documentul de identificare.</p> <p>Terminologia utilizată neuniform, la aplicare poate provoca practici vicioase de interpretare a sensului normei, și anume: tratarea ca fenomene diferite a aceluiași fenomen (din cauza confuziei provocate de numirea lui în moduri diferite) sau tratarea ca același fenomen a fenomenelor distincte (din cauza confundării a două noțiuni pentru care proiectul utilizează aceeași denumire). În rezultat, pot apărea abuzuri din partea exponenților atât din sectorul public, cât și a celui privat.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Substituirea textului „identificare” cu textul „circulație”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost efectuate redactările necesare.</p>
	41.	<p>Obiecții:</p> <p>Proiectul Normei sanitare veterinare reprezintă actul normativ îngust specializat în domeniul înregistrării animalelor deținute din speciile bovină, ovină, caprine, porcine, camelide și cervide, care urmează să stabilească proceduri clare în acest sens.</p> <p>Însă, perioada maximă după naștere, înainte de expirarea căreia operatorii urmează să aplice mijloacele de identificare ovinelor și caprinelor deținute, nu este stabilită.</p> <p>În schimb, este utilizată formularea ambiguă: „trebuie stabilită de țara în care s-au născut animalele”, având caracterul general al unei norme din legislația Uniunii Europene, care la nivel</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost efectuate redactările necesare.</p>

		<p>național va face dificilă activitatea operatorilor în sensul respectării unui termen nedeterminat. Incertitudinile pe care le creează în relațiile sociale lacunele de drept, îndeosebi cele referitoare la mecanismele de realizare a drepturilor, de îndeplinire a obligațiilor, etc. pot duce la apariția situațiilor în care entitățile responsabile de executarea normei respective se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri. Obiecția este valabilă și pentru pct.16 și 18 din anexa nr.4 la proiectul Normei sanitar veterinare.</p> <p>Recomandări: Substituirea textelor „care trebuie stabilită de țara în care s-au născut animalele” cu perioada propriu zisă (spre exemplu: „timp de ... zile”).</p>	
<p>Ministerul Justiției al Republicii Moldova Nr.04/2-10809 din 3.12.2024</p>	42.	<p>La proiectul hotărârii Guvernului:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. În clauza de adoptare, se va indica sursa de publicare a Legii nr. 196/2024 privind sănătatea animală. 2. La pct. 1, la denumirea anexei, cuvintele „cu privire la” se vor substitui cu cuvântul „privind” după cum s-a indicat în denumirea proiectului hotărârii (obiecție valabilă și la primul alineat din Anexă și la Anexele nr. 1-nr. 6). 3. Potrivit notei de fundamentare, hotărârea intră în vigoare la data de 08.05.2026, data intrării în vigoare a Legii nr. 196/2024 privind sănătatea animală. În conformitate cu pct. 3 din hotărâre, prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 08.05.2028. Ținând cont că data intrării în vigoare a hotărârii indicate în proiect diferă de data intrării în vigoare indicate în nota de fundamentare, se va preciza suplimentar data intrării în vigoare a hotărârii. 	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p>
	43.	<p>La proiectul anexei:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Parafa de aprobare va avea următorul cuprins: „Aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. _____/2024”. 2. La pct. 4, textul „Capitolul II Secțiunea 2” va fi succedat de textul „pct. 29-35”, or, pct. 29-35 transpun Partea II titlul I 	<p>Se acceptă Au fost efectuate redactările necesare.</p>

Capitolul 3 la care se face referință la art. 1 alin. (4) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin pct. 4.

3. La pct. 5, textul „Capitolul II Secțiunea 2” va fi succedat de textul „pct. 36”, or, pct. 36 transpune Partea II Titlul I Capitolul 4 din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, 2 la care se face referință la art. 1 alin. (5) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin pct. 5.

4. La pct. 6, textul „Capitolul III Secțiunea 1” va fi succedat de textul „pct. 38 și 39”, pentru a asigura transpunere corespunzătoare a art. 1 alin. (6) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035.

5. La pct. 7, textul „Capitolul II Secțiunea 1” se va substitui cu textul „Capitolul II Secțiunea 2”, or, Capitolul II Secțiunea 2 transpun Partea II Titlul I Capitolele 2, 3 și 4, la care se face referință în art. 1 alin. (7) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin pct. 7 din proiect.

6. La pct. 19, noțiunile se vor aranja în ordine alfabetică, conform uzanțelor.

7. La pct. 23, textul „pct. 20-23” se va substitui cu textul „pct. 20-22”, or, pct. 20-22 transpun art. 3 alin. (1)-(2) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, la care se face referință în art. 3 alin. (4) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin pct. 23.

8. La pct. 24, textul „art. 94 alin. (3) lit. a)” se va substitui cu textul „art. 94 alin. (3) lit. a), c), d)”, or, art. 94 alin. (3) lit. a), c), d) transpun art. 94 alin. (1) lit. (a), (c) și (d) din Regulamentul (UE) 2016/429, la care se face referință la art. 4 alineatul întâi din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin pct. 24 alineatul întâi.

9. Ținând cont de prevederile art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu care „(4) În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural, cu excepția cazurilor în care această precizare este necesară pentru a exclude orice echivoc.”, la pct. 25 alineatul întâi, se vor exclude cuvintele „la prezenta normă” (obiecție valabilă și la pct. 26 alineatul întâi, pct. 30 alineatul întâi, etc.).

10. La Capitolul III Secțiunea a 2-a, menționăm că, potrivit normelor de tehnică legislativă, secțiunea este element de structură complex al actului normativ, prin urmare nu poate fi constituită dintr-un singur punct (obiecție valabilă și la Capitolul IV Secțiunile 2 și 3, Capitolul VI Secțiunea a 2-a, etc.)

11. La pct. 44, textul „și păstrează înregistrările menționate la pct. 44-63 pentru o perioadă de cel puțin trei ani și sunt puse la dispoziția autorității competente în cadrul controalelor oficiale” se va exclude din proiect, deoarece nu este indicat la art. 22 din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, pe care îl transpune.

12. În conformitate cu art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, pentru interpretarea corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. Ținând cont de regula enunțată, la pct. 47, textul „pct. 45.1” se va substitui cu textul „sbp. 45.1” (obiecție valabilă și la pct. 48, sbp. 57.3-57.5, sbp. 58.3-58.5, etc.).

13. La pct. 49:

1) La alineatul întâi, textul „pct. 102” se va substitui cu textul „pct. 100”, or, pct. 100 transpune art. 53 din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, la care se face referință la art. 23 alin. (5) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin pct. 49 din proiect.

2) La sbp. 49.1, textul „pct. 31.1” se va substitui cu textul „pct. 45”, or, pct. 45 transpune art. 23 alin. (1) la care se face referință la art. 23 alin. (5) lit. (a) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin sbp. 49.1.

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

3) La sbp. 49.2, textul „art. 102 alin. (1)” va fi succedat de textul „lit. b)”, or, art. 102 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 196/2024 transpune art. 102 alin. (1) lit. b) din Regulamentul (UE) 2016/429, la care se face referință la art. 23 alin. (5) lit. b) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035.

14. La pct. 63:

1) Se va ține cont că subpunctele unice nu se numerotează (obiecție valabilă și la pct. 71, 75, 91).

2) Dispoziția de la sbp. 63.1 nu rezultă din prevederile pct. 63, motiv pentru care se va indica la un punct separat. Totodată, menționăm că dispoziția enunțată nu este indicată în Regulamentul delegat (UE) 2019/2035 și lipsește în tabelul de concordanță, prin urmare, se va elucida acest aspect.

15. La pct. 64 care transpune art. 38 din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035 se face referință la două crotalii, iar la art. 38 la o singură crotalie, prin urmare, la pct. 64 din proiect, se vor vedea cuvintele „a două crotalii”.

16. La sbp. 80.1, textul „derogările prevăzute pct. 81-84” se va substitui cu textul „derogările prevăzute la pct. 81-85”, or, derogările sunt indicate și la pct. 85.

17. La pct. 81, cuvintele „Fără a aduce atingere” se vor substitui cu cuvintele „Prin derogare de la”, cu ajustarea ulterioară a textului, astfel cum este indicat la art. 46 alin. (1) din Regulamentul delegat (UE) 2019/20235, pe care îl transpune (obiecție similară și la pct. 82-85, 89, 100, 113, 114, 115, 116, 137).

18. Pct. 85 transpune art. 46 alin. (5) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, la care se face referință la „anexa III literele (a) și (b)”, care sunt transpuse prin anexa nr. 3 sbp. 1.1 și 1.2 din proiect. Prin urmare, textul „anexa nr. 3” va fi succedat de textul „sbp. 1.1 și 1.2”.

19. La sbp. 108.1, menționăm că referința la Hotărârea Guvernului nr. 761/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

privire la identificarea și înregistrarea ecvideelor și stabilirea documentelor de însoțire a ecvideelor poate fi făcută doar în cazul în care actul normativ enunțat urmează să intre în vigoare cel târziu la data adoptării prezentei hotărâri. Totodată, referința la Hotărârea Guvernului se va substitui cu referința la Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului.

20. La sbp. 110.2 , textul „pct. 117” va fi succedat de textul „și 118”, or, pct. 117 și 118 transpun art. 62 la care se face referință la art. 59 alin. (1) lit. b) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035. Textul „pct. 107.1” se va substitui cu textul „sbp. 107.2”, or, sbp. 107.2 transpune art. 58 alin. (1) lit. (b) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035.

21. La pct. 113, textul „pct. 108” se va substitui cu textul „sbp. 107.1”, or, sbp. 107.1 transpune art. 58 alin. (2) lit. (a) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, la care se face referință la art. 60 alin. (1) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, iar sbp. 107.1 se va substitui cu pct. 107, or, pct. 107 transpune art. 58 alin. (1) la care se face referință la 60 alin. (1) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035. 4

22. La pct. 114, textul „pct. 107.1” se va substitui cu textul „pct. 107”, or, pct. 107 transpune art. 58 alin. (1) din Regulamentul delegat 2019/2035, la care se face referință la art. 60 alin. (3) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035.

23. La pct. 115, textul „pct. 109.1” urma a fi substituit cu textul „art. 110 lit. a) din Legea nr. 196/2024”, or, art. 110 lit. a) transpune art. 110 alin. (1) lit. a) din Regulamentul (UE) 2016/429, la care se face referință la art. 61 alin. (1) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin pct. 115 din proiect. Totodată, ținând cont de regula enunțată la art. 5 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, în conformitate cu care derogare se poate face doar de la norme de același nivel, autorul proiectului în cadrul procedurii de transpunere, a reformulat prevederea din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, substituind noma derogatorie cu o normă general aplicabilă. Totodată, numărul

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

articolului din Legea nr. 196/2024 a fost substituit cu un număr al punctului din proiectul anexei la hotărâre. Este de menționat că, în acest mod nu se mai asigură derogarea prevăzută în actul Uniunii Europene. Ținând cont de obiecția expusă, se va reexamina transpunerea normei de la art. 61 alin. (1) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035.

24. La pct. 116, la referința la Legea nr. 196/2024 privind sănătatea animală, se va indica doar numărul și anul adoptării, iar denumirea se va exclude, or, denumirea este indicată la prima utilizare în text.

25. La sbp. 124.4, textul „pct. 123.2.9” se va substitui cu textul „sbp. 123.2.10”, or, sbp. 123.2.10 transpune art. 65 alin. (1) lit. (i) pct. (ii) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, la care se face referință la art. 65 alin. (2) lit. d) din același Regulament.

26. La sbp. 126.2, textul „termenul prevăzut la pct. 108.1” se va revizui, or, la sbp. 108.1 nu se face referință la termen.

27. La pct. 129 se face referință la două elemente structurale consecutive, prin urmare, textul „pct. 126-127” se va substitui cu textul „pct. 126 și 127” (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).

28. La sbp. 130.1, textul „pct. 123” se va substitui cu textul „sbp. 123.2.1 și 123.2.2”, or, sbp. 123.2.1 și 123.2.2 transpun art. 65 alin. (1) lit. (b) la care se face referință la art. 69 alin. (2) lit. (a) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin sbp. 130.1.

29. La pct. 132, textul „Capitolul II pct. 8 din Hotărârea de Guvern nr. 660/2022” se va substitui cu textul „Capitolul II pct. 8 din Norma sanitară-veterinară privind circulația necomercială a animalelor de companie, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 660/2022”.

30. La sbp. 138.3, se va preciza de către cine sunt stabilite procedurile respective.

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

31. La sbp. 142.6 nu au fost transpuse art. 58 și 70 la care se face referință la art. 77 alin. (2) lit. (f) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035.

32. La pct. 149, cuvintele „prevăzute la pct.” va fi succedat de textul „64-68”, or, pct. 64-68 transpun art. 38 și 39 la care se face referință la art. 81 alin. (2) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin pct. 149 din proiect.

33. La Anexa nr. 1 la Norma sanitară veterinară:

1) În parafa de aprobare, textul „nr. ____ din ____ 2024” se va substitui cu textul „nr. ____/2024” (obiecție valabilă și la Anexele nr. 2 - nr. 6).

2) La denumirea Capitolului I, textul „pct. 11” se va substitui cu textul „pct. 25”, or, pct. 25 transpune art. 5 din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, la care se face referință la denumirea Părții 1 din Anexa I (obiecție similară și la pct. 1-4).

3) Ținând cont de prevederile art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, la sbp. 4.1.4, textul „pct. 4.1.1” se va substitui cu textul „sbp. 4.1.1” (obiecție valabilă și la pct. 4 sbp. 4.2 din Capitolul II, pct. 5 sbp. 5.2 din Capitolul III).

4) La denumirea Capitolului II, textul „pct. 12” se va substitui cu textul „pct. 26”, or, pct. 26 transpune art. 6 din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, la care se face referință la denumirea Părții a 2-a din Anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2019/2035 pe care o transpune (obiecție valabilă și la pct. 1-4).

5) La Capitolele II-IX, menționăm că punctele urmează a fi numerotate în mod consecutiv, prin urmare, fiecare capitol nu trebuie să înceapă cu pct. 1 (obiecție valabilă și la Anexele nr. 2, nr. 4, nr. 6).

6) La denumirea Capitolului III, textul „pct. 13” se va substitui cu textul „pct. 27” or, pct. 27 transpune art. 7 din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, la care se face referință la denumirea Părții a III-a din Anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, pe care îl transpune (obiecție valabilă și la pct. 1-5).

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

7) La denumirea Capitolului IV, textul „pct. 14” se va substitui cu textul „pct. 28”, or, pct. 28 transpune art. 8 din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, la care se face referință în Partea a 4-a din Anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin Capitolul 4 (obiecție valabilă și la pct. 1-3).

8) La denumirea Capitolului V, textele „pct. 16” și „pct. 17” se vor substitui cu textele „pct. 30” și „pct. 31”, or, pct. 30 și 31 transpun art. 10 și 11, menționate în denumirea Părții a 5-a din Anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin Capitolul V din Anexa nr. 1 la Norma sanitară veterinară (obiecție valabilă mutatis mutandis și la pct. 1-3).

9) La denumirea Capitolului VI, textul „pct. 18” se va substitui cu textul „pct. 38”, or, pct. 38 transpune art. 12 menționat în denumirea Părții a 6-a din Anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2019/2035 (obiecție valabilă și la pct. 1, 2).

10) La denumirea Capitolului VII, textul „pct. 19” se va substitui cu textul „pct. 33”, or, pct. 33 transpune art. 13 la care se face referință în denumirea Părții a 7-a din Anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin Capitolul VII din Anexa nr. 1 la Norma sanitară veterinară (obiecție valabilă și la pct. 1 și 2).

11) La denumirea Capitolului VIII, textul „pct. 20 și 21” se va substitui cu textul „pct. 34”, or, pct. 34 transpune art. 14 la care se face referință în denumirea Părții a 8-a din Anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin Capitolul VIII din Anexa nr. 1 la Norma sanitară veterinară (obiecție valabilă și la pct. 1-3).

12) La denumirea Capitolului IX, textul „pct. 22” se va substitui cu textul „pct. 36”, or, pct. 36 transpune art. 16 la care se face referință în denumirea Părții a 9-a din Anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpusă prin Capitolul IX din Anexa nr. 1 la Norma sanitară veterinară (obiecție valabilă și la pct. 1-3).

34. La Anexa nr. 2 la Norma sanitară veterinară:

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

1) La denumirea Anexei nr. 2, cuvântul „bacteriologic” se va substitui cu cuvântul „microbiologic”, astfel cum este indicat în Anexa II la Regulamentul delegat (UE) 2019/2035 (obiecție valabilă și la denumirea Capitolului I).

2) La Capitolul I, reiterăm că capitolul constituie un element de structură complex al actului normativ, prin urmare nu poate fi constituit dintr-un singur punct.

3) La denumirea Capitolului II, textele „pct. 43” și „pct. 34” se vor substitui cu textele „pct. 27” și „pct. 28”, or, pct. 27 și 28 transpun art. 7 și 8 la care se face referință în Partea a 2-a din Anexa II la Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpus prin Capitolul II la Anexa nr. 2 la Norma sanitară veterinară.

4) Ținând cont de prevederile art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, la sbp. 2.5.1.3 textul „pct. 2.5.1.1” se va substitui cu textul „sbp.2.5.1.1” (obiecție similară și la sbp. 2.7).

5) La sbp. 3.5.3 , textul „pct. 1) și 2)” se va substitui cu textul „sbp. 3.5.1 și 3.5.2”, or, subpunctele enunțate transpun lit. (a) și (b) la care se face referință la lit. (c) de la sbp. 3.5 din Anexa II la Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, transpusă prin sbp. 3.5.3 din proiect.

35. Anexa nr. 3 la Norma sanitară veterinară este constituită dintr-un singur punct, prin urmare nu se va numerota.

36. La Anexa nr. 4 la Norma sanitară veterinară:

1) La Capitolul II pct. 1, textul „pct. 105.4” se va substitui cu textul „sbp. 105.2” or, sbp. 105.2 transpune art. 56 lit. (b) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, la care se face referință în art. 3 alin. (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/520.

2) Ținând cont de prevederile art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, la pct. 1, cuvintele „din prezenta Normă” se vor exclude ca fiind excedente (obiecție valabilă și la pct. 5).

3) La pct. 3, cuvintele „Fără a aduce atingere” se vor substitui cu cuvintele „Prin derogare de la” cu ajustarea ulterioară a textului.

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

4) Având în vedere prevederile art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, la pct. 1 din Capitolul III, textul „pct. 1.1 și 1.2” se va substitui cu textul „sbp. 1.1 și 1.2” (obiecție valabilă și la pct. 2, 3, etc.).

5) La pct. 3 din Capitolul III, textele „în anexa nr. 3 la pct. 1.3 și 1.4” și „în anexa nr. 3 la pct. 1.3 și 1.5” se vor substitui cu textul „la anexa nr. 3 sbp. 1.3-1.6”, or, sbp. 1.3- 1.6 transpun literele (c)-(f) din Anexa III la Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, la care se face referință la art. 9 alin. (3) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/520, transpus prin pct. 3 din Capitolul III la Anexa nr. 4 la Norma sanitară veterinară (obiecție valabilă și la pct. 7).

6) La pct. 4 din Capitolul III, cuvintele „Fără a aduce atingere” se vor substitui cu cuvintele „Prin derogare” astfel cum este indicat la art. 9 alin. (4) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/520 pe care îl transpune. 7) La pct. 6 din Capitolul III, textul „pct. 141.2” se va substitui cu textul „sbp. 139.2”, or, sbp. 139.2 transpune articolul 76 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035, la care se face referință la art. 10 alin. (2) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/520.

8) La pct. 11 din Capitolul III, cuvintele „Fără a aduce atingere” se vor substitui cu cuvintele „Prin derogare” astfel cum este indicat la art. 13 alin. (2) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/520 pe care îl transpune (obiecție valabilă și la pct. 21 și 23).

9) La pct. 12 alineatul al doilea, întru corectitudinea redactării, cuvântul „paragraf” se va substitui cu cuvântul „alineat”.

10) Pct. 14 se va completa cu următorul enunț: „Perioada maximă este calculată de la nașterea animalelor și nu depășește 9 luni.”, astfel cum este indicat la art. 14 alin. (1) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/520 pe care îl transpune.

37. La Anexa nr. 6 la Norma sanitară veterinară:

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

1) La pct. 2 din Capitolul I:
a) La sbp. 2.1, textul „pct. 9 Capitolul III la anexa nr. 5” se va substitui cu textul „pct. 9 Capitolul III la anexa nr. 4”, or, la pct. 2 lit. (a) din Anexa II la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/520 se face referință la art. 12, care este transpus prin pct. 9 Capitolul III la anexa nr. 4 (obiecție valabilă și la pct. 1 din Capitolul II).
b) Ținând cont de prevederile art. 52 alin. (3) și art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, la sbp. 2.2, textul „pct. 38.1” se va substitui cu textul „sbp. 38.1”, iar cuvintele „prezenta Normă” se vor exclude (obiecție valabilă și la pct. 3).

2) La pct. 1 din Capitolul II, textul „pct. 1.3 și 1.6” se va substitui cu textul „sbp. 1.3.-1.6”, or, sbp. 1.3-1.6 transpun lit. (c)-(f) la care se face referință la Partea a II-a din Anexa II la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/520.

3) În conformitate cu art. 15 alin. (3) din Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională, în actele normative pot fi făcute referințe directe numai la standardele moldovenești publicate în limba română. Potrivit art. 11 alin. (3) din Legea nr. 20/2016, standardele moldovenești se identifică cu indicativul alcătuit din sigla SM, numărul standardului și anul publicării acestuia. Ținând cont de prevederile legale enunțate, la sbp. 2.1, 4.1 și 4.2 din Capitolul II, referința la standarde se va menține doar în cazul adoptării acestora ca standarde moldovenești.

38. La Nota de fundamentare, compartimentul „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative”, se solicită o descriere a costurilor specificate în tabel.

39. La compartimentul „Impactul asupra mediului”, se va descrie tipul practicilor sustenabile.

Se acceptă

Au fost efectuate redactările necesare.

Ședință interinstituțională

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova	Nu a prezentat aviz.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova	Nu a prezentat aviz.
Agenția de Guvernare Electronică 16.01.2024	<p>Vă informăm că Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (AGE) a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului privind unitățile care dețin animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație (număr unic 891/MAIA/2024), definitivat în rezultatul expertizării și avizării repetate.</p> <p>Astfel, după analiza argumentelor din sinteză la proiect de neacceptare a obiecției din avizul AGE nr.3007-220 din 20.11.2024 (a se vedea rândul ce urmează după pct.31 și pct.35 din sinteză), Vă comunicăm că le acceptăm în principiu și, prin urmare, nu menținem această obiecție.</p>
I.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” (STISC) 17.01.2025	<p>În contextul ședinței interinstituționale pe marginea identificării soluțiilor la divergențele apărute în procesul de avizare al proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație(număr unic 891/MAIA/2024), I.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” (STISC) comunică următoarele.</p> <p>Prin Avizul nr. 1.4/1706/24 din 29.11.2024, STISC a obiectat asupra necesității revizuirii Compartimentului nr. 3 din Nota de fundamentare. Deși în Nota de fundamentare se specifică că</p>

**Se acceptă
Ca urmare au fost revizuite**

Nu se acceptă
Conform prevederilor pct. 4, 6, 7 din Hotărârea Guvernului nr.700/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la ținerea Registrului de stat al animalelor competențele de reglementare și de gestionare și utilizare a datelor pentru funcționarea SIA „RSA” este responsabilă ANSA, la fel reiterăm prevederile art. 109 alin.(2) din Legea 196/2024 privind sănătatea animală:

printre obiectivele principale ale proiectului este „*extinderea și perfecționarea sistemului SIA RSA (Sistemul Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Animalelor”) ...*”, proiectul de hotărâre de Guvern nu conține prevederi de modificare sau completare a Hotărârii de Guvern nr. 70/2015 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor”, a Hotărârii de Guvern nr. 700/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la ținerea Registrului de stat al animalelor, a Hotărârii de Guvern nr. 823/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile și documentele aferente Registrului de stat al animalelor, sau alte prevederi în acest sens.

Din Sinteza prezentată la proiectul hotărârii Guvernului și respectiv proiectul de Hotărâre revizuit conform avizelor prezentate, se constată completarea Compartimentului nr. 3 din Nota de fundamentare cu următoarele prevederi:

„ANSA, ca posesor și deținător al SIA „RSA”, luând în considerare obiectul de reglementare al proiectului, propunem ca proiectul să fie completat, cu două sarcini noi:

1) *dezvoltarea SIA „RSA” pentru asigurarea punerii în aplicare a Normei sanitare-veterinare cu privire la unitățile care dețin animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație, cu indicarea surselor de finanțare a activităților necesare în acest scop;*

2) *prezentarea, în caz de necesitate, spre aprobare Guvernului a modificărilor la Hotărârea Guvernului nr.70/2015 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor” și Hotărârea Guvernului nr.700/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la ținerea Registrului de stat al animalelor.”.*

Atragem atenția că, în conformitate cu art. 30 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Notele de la Anexa nr. 1 la lege, în sbp. 3.1. din compartimentul 3 la Nota de

”(2) Autoritatea competentă poate aproba condiții privind înregistrarea informațiilor referitoare la alte specii de animale decât cele menționate la alin. (1) lit. a)–d) în baza de date electronică prevăzută în alineatul menționat, în cazul în care este necesar, ca urmare a riscurilor specifice și semnificative prezentate de aceste specii, pentru:

a) a asigura aplicarea eficientă a măsurilor de prevenire și de control al bolilor prevăzute de prezenta lege;

b) a facilita trasabilitatea animalelor terestre deținute, circulația acestora pe teritoriul țării și intrarea lor în Republica Moldova.”, în cazul acesta autoritatea competentă este ANSA.

fundamentare, „Se descriu obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ, care sunt legate de situația și problemele abordate, principalele prevederi și elementele noi, modificările propuse, precum și rezultatele scontate după adoptarea și implementarea actului normativ. Obiectivele și rezultatele scontate trebuie expuse în mod măsurabil, realist, cuantificat și fixat în timp. Se explică detaliat prevederile proiectului și elementele noi care se conțin în cuprinsul acestuia, astfel încât să fie posibilă identificarea sensului normei juridice și a voinței autorului.”.

Concluzionăm că, completarea autorului nu se încadrează în Nota de fundamentare, reieșind din scopul acesteia, și trebuie inclusă nemijlocit în cuprinsul Hotărârii de Guvern, astfel cum a propus Agenția de Guvernare Electronică. Or, aceste prevederi constituie niște activități esențiale în vederea realizării scopului propus de prezentul proiect și trebuie executate cel târziu la momentul în care vor intra în vigoare prevederile cu referire la Norma sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație.

Prin urmare, proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normei sanitară veterinară privind unitățile care dețin animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație, se va complete cu un nou punct, având următorul cuprins:

„Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în calitate de posesor și deținător al Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Animalelor”:

1) va dezvolta Sistemul Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Animalelor” pentru asigurarea punerii în aplicare a Normei sanitare-veterinare cu privire la unitățile care dețin animale terestre și incubatoare și trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație, cu

		<p><i>indicarea surselor de finanțare a activităților necesare în acest scop;</i></p> <p><i>2) va prezenta, în caz de necesitate, spre aprobare Guvernului a modificărilor la Hotărârea Guvernului nr.70/2015 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor” și Hotărârea Guvernului nr.700/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la ținerea Registrului de stat al animalelor.”.</i></p>	